

Generationsskifte

- af hovedaktionærvirksomhed inden for den gaveafgiftsberettigede personkreds

HD (R) - Hovedopgave 2015

Skrevet af:

Marc Lundtang Hansen

XXXXXX-XXXX

Vejleder:

Henrik Vestergaard Andersen

Anslag / normalsider:

164.68 / 72

Afleveringsdato:

11. maj 2015

Indholdsfortegnelse

1 Indledning.....	6
2 Problemformulering	7
3 Afgrænsning	7
4 Model og metodevalg	8
5 Opgavestruktur	9
6 Kildekritik	9
7 Baggrund for valg af emne	9
8 Beskrivelse af casevirksomhed.....	10
8.1 Indledning.....	10
8.2 Selskabsstruktur.....	10
8.3 Interessenter og omverdens forhold.....	11
8.4 Forventninger til den fremtidige drift af selskabet	11
8.5 Hoved- og nøgletal	11
9 Planlægning af generationsskifte	12
9.1 Relevante hensyn ved generationsskifte	12
9.2 Hensyn til den ældre generation	13
9.3 Hensyn til den yngre generation.....	13
9.4 Hensyn til virksomheden.....	14
9.5 Mulige erhververe	15
9.6 Caseeksempel	15
10 Teori og gældende lovgivning.....	17
10.1 Omstrukturerings- og generationsskiftemodeller	17
10.2 Aktieombytning.....	17
10.2.1 Formål.....	17
10.2.2 Forberedelse.....	18
10.2.3 Skattepligtig aktieombytning.....	18
10.2.4 Skattefri aktieombytning	18
10.2.5 Caseeksempel og delkonklusion	23
10.3 Fusion	24
10.3.1 Formål.....	24
10.3.2 Forberedelse.....	24
10.3.3 Fremgangsmåde.....	24
10.3.4 Skattepligtig fusion.....	24
10.3.5 Skattefri fusion	25
10.3.6 Valg af model	26

10.3.7	Delkonklusion.....	26
10.4	Skattefri spaltning.....	27
10.4.1	Formål.....	27
10.4.2	Forberedelse.....	27
10.4.3	Skattefri spaltning med tilladelse.....	27
10.4.4	Delkonklusion.....	29
10.4.5	Caseeksempel	29
11	Værdiansættelse af overdragelsessummen.....	31
11.1	Indledning.....	31
11.2	Principper og modeller	31
11.3	Afskaffelsen af formueskattekursen	32
11.3.1	Baggrund for afskaffelsen.....	32
11.4	TSS Cirkulære 2000-10 (Goodwillcirkulæret)	32
11.4.1	Indledning.....	32
11.4.2	Grundlag for beregning.....	33
11.4.3	Vægtning	33
11.4.4	Udviklingstendens	34
11.4.5	Forrentning af aktiver	34
11.4.6	Kapitalisering.....	34
11.4.7	Elementer der kan medføre justering af den beregnede goodwill.....	34
11.5	TSS Cirkulære 2000-9.....	35
11.5.1	Indledning.....	35
11.5.2	Hjælpereglen.....	35
11.6	Cirkulære nr. 185 17-11-1982 (Formueskattekursen)	36
11.6.1	Indledning.....	36
11.6.2	Anvendelsesområde	36
11.6.3	Kapitaliseringsfaktorer	36
11.7	Caseeksempel	37
11.7.1	TSS Cirkulære 2000-10	37
11.7.2	TSS Cirkulære 2000-9	38
11.7.3	Cirkulære nr. 185 17-11-1982 (Formueskattekursen).....	39
11.7.4	Delkonklusion.....	43
12	Overdragelse uden succession	43
12.1	Indledning.....	43
12.2	Konsekvenser for overdrager	43
12.3	Konsekvenser for erhverver	43
13	Skattemæssig succession - reglerne i ABL § 34-35	44

13.1	Indledning.....	44
13.2	Personkredsen omfattet af skattemæssig succession	44
13.2.1	Familiekredsen.....	45
13.2.2	Ægtefælle og samlever	45
13.2.3	Nærtstående medarbejder	45
13.3	Reparation af generationsskifte	45
13.4	Betingelser for, at der kan ske overdragelse med succession	46
13.4.1	Passiv pengeanbringelse	46
13.5	Successionens konsekvenser for overdrageren.....	47
13.6	Successionens konsekvenser for erhververen.....	47
13.7	Beregning af passivpost.....	47
13.7.1	Objektiverede beregningsprocenter	48
13.8	Meddelelse til skattemyndighederne	48
13.9	Delkonklusion	48
13.10	Caseeksempel.....	49
13.10.1	Forudsætninger	49
13.10.2	Beskatning uden skattemæssig succession	50
13.10.3	Beskatning ved skattemæssig succession	50
14	Berigtigelse af overdragelsessummen	50
14.1	Indledning.....	50
14.2	Berigtigelse ved gave	51
14.2.1	Beregning af passivpost.....	51
14.3	Berigtigelse ved vederlæggelse	52
14.3.1	Kontant vederlæggelse.....	52
14.3.2	Anfordringslån.....	52
14.3.3	Gældsbreve.....	53
14.3.4	Løbende ydelser.....	53
14.3.5	A/B-modellen	53
14.3.6	Delkonklusion.....	55
14.3.7	Caseeksempel	56
15	Valg af modeller og gennemførsel af generationsskifte	62
15.1	Planlægning af generationsskiftet – indledende overvejelser	62
15.2	Omstrukturering	63
15.2.1	Skattefri aktieombytning	63
15.2.2	Skattefri spaltning.....	63
15.3	Værdiansættelse.....	64
15.4	Berigtigelsesform	64

15.4.1	Indledning	64
15.4.2	Valg af berigtigelsesform	64
15.4.3	Overdragelse	65
16	Konklusion	66
17	Perspektivering.....	70
17.1	Værdiansættelse i forbindelse med generationsskifter	70
17.2	Værdien af hjælp fra SKAT	70
17.3	Stigende usikkerhed	71
18	Litteraturliste.....	72
18.1	Faglitteratur	72
18.2	Artikler & brochurer.....	72
18.3	Hjemmesider	72
18.4	Love.....	72
18.5	Cirkulærer og vejledninger	72
19	Bilag.....	73
19.1	Bilag 1 – Balance pr. 31 december 2014.....	73
19.2	Bilag 2 – Modellernes følsomhed.....	75
19.2.1	TSS Cirkulære 2000-10	75
19.2.2	TSS Cirkulære 2000-09	76
19.2.3	Cirkulære nr. 185	77
19.3	Bilag 3 – Værdiansættelse efter omstrukturering	78
19.3.1	TSS Cirkulære 2000-10	78
19.3.2	TSS Cirkulære 2000-09	79

1 Indledning

I Danmark står i alt ca. 23.000 virksomheder over for et generationsskifte inden for de næste ti år. Det er op til seks gange så mange som i perioden 1995-2009¹. Det at generationsskifte virksomheder, er altså noget vi i Danmark benytter os flittigt af, hvilket nedenstående model også indikerer². Her fremgår det, at en langt de fleste virksomheder i dagens C20 indeks, er startet som familieejede, og igennem årene er skiftet gennem generationer.

Det er derfor indlysende, at emnet relevant, og er derfor også et stort marked i rådgivningsøjemed.

Følgende afhandling er udarbejdet med henblik på at vise hvordan det optimale generationsskifte kan gennemføres. For at kunne svare på dette spørgsmål, indeholder afhandlingen en række teoretiske afsnit, der skal give læseren indblik i den bagvedliggende teori omkring generationsskifte som begreb, samt omkring de generationsskifte- og omstrukturingsmodeller, der i dag er tilgængelige under den gældende lovgivning.

De teoretiske afsnit efterfølges af en række eksempler, der skal give læseren syn for hvilke parametre, der har betydning for resultatet af at gennemføre et generationsskifte i praksis. Der vil tages udgangspunkt i en konkret casevirksomhed, der vil fungere som den røde tråd igennem afhandlingen, og relatere sig forskellige scenarier, der alle kan gøre sig gældende i praksis. Dette med henblik på at beskrive den bagvedliggende teori ud fra et bredt perspektiv.

Således vil der i casevirksomheden blive skruet på forskellige relevante parametre, der kan ændre situationen for de involverede parter, herunder overdrager, erhverver og virksomheden selv, i forhold til at generationsskiftet gennemføres optimalt for alle parter.

Endvidere vil der blive lagt op til en diskussion af nye afgørelser og lovændringer, der har relevans for emnet. Herunder vil Regeringens afskaffelse af formueskattekursen i starten af 2015, samt nye afgørelser vedr. A/B modellen blive berørt.

Den primære teori omkring generationsskifte findes i aktieavancebeskatningsloven³, der behandler generationsskifte til nærtstående familiemedlemmer og andre nærtstående parter, samt lovgivning omkring omstrukturingsmodeller. Herudover er der indhentet relevant teori samt eksempler og modeller fra bøger og tidsskrifter.

Ovenstående afsnit har foranlediget min problemformulering, der gennemgås i afsnit 2.

C20 VIRKSOMHEDER
UDEN PENGEINSTITUTTER

DANSKE C20 VIRKSOMHEDER	FAMILIEEJET VIRKSOMHED VED ETABLERING
A.P. Møller Mærsk	✓
Carlsberg	✓
Chr. Hansen Holding	✓
Coloplast	✓
DSV	
FLSmidth & Co	✓
GN Store Nord	✓
H. Lundbeck	✓
Novo Nordisk	✓
Novozymes	✓
Pandora	✓
TDC	
Topdanmark	
Tryg	
Vestas Wind Systems	✓
William Demant Holding	✓

¹ Bennedsen & Nielsen: Familievirksomheder i Danmark, 2014

² www.igenerationer.dk

³ Herefter kaldet ABL

2 Problemformulering

Et generationsskifte vil for alle involverede parter have både skattemæssige, likviditetsmæssige og derved også økonomiske konsekvenser. Idet begge parter, alt andet lige, ønsker den bedst mulige overgang, er det nødvendigt at have indgående kendskab til relevante modeller inden for generationsskifte og omstrukturering. Med et kendskab til alle tilgængelige modeller, vil forudsætningen for at træffe den mest hensigtsmæssige beslutning for alle parter være øget.

Emnet i følgende afhandling er på baggrund af ovenstående, hvordan et generationsskifte gennemføres mest optimalt, og om der overhovedet kan gennemføres et optimalt generationsskifte.

For at kunne besvare ovenstående spørgsmål, har jeg udarbejdet nedenstående problemformulering med tilhørende underspørgsmål.

Hvordan forberedes og foretages et generationsskifte optimalt under den gældende lovgivning?

- Hvilke indledende overvejelser skal der gøres inden man foretager et generationsskifte generelt?
- Hvilke muligheder har Drift ApS for at omstrukturere virksomheden, med henblik på ovenstående hovedproblemstilling?
- Hvordan skal virksomheden værdiansættes i forbindelse med generationsskifte?
- Hvordan bliver Drift ApS påvirket af afskaffelsen af formueskattekursen?
- Hvem kan succedere skattemæssigt og hvordan?
- Hvad kan gøres for at mindske likviditetsbehovet og skattebelastningen i forbindelse med overdragelsen?
- Hvordan kan overdragelsen berigtiges og hvad er den optimale berigtigelsesform for Drift ApS?

3 Afgrænsning

Fokus i denne afhandling vil være rettet mod de skattemæssige problemstillinger, der under den gældende lovgivning har stor betydning for resultatet af generationsskifte af virksomheder i Danmark. Derudover vil forretningsrelevante og ledelsesmæssige forhold kort blive berørt i forbindelse med beskrivelsen af casevirksomheden.

Afhandlingen behandler situationer, hvor generationsskiftet sker mellem overdrager og dennes søn, og tager således ikke stilling til situationer, hvor generationsskiftet sker mellem overdrager og en anden nærtstående part. Det forudsættes, at virksomheden er stiftet ved en skattefri virksomhedsomdannelse med en negativ anskaffelsessum på DKK 2.000.000. Afhandlingen afgrænses fra den bagvedliggende teori, der gør sig gældende

inden selve omdannelsen af virksomheden, herunder virksomhedsomdannelse og skattemæssige problemstillinger vedrørende generationsskifte af virksomhed drevet i personlig form, herunder f.eks. regler i Kildeskattelovens § 33C.

Endvidere omhandler afhandlingen udelukkende generationsskifte for personer i levende live, hvorfor afhandlingen afgrænses fra teori omhandlende generationsskifte ved død.

Selv om der i afhandlingen vil være forsøgt beskrevet et generationsskifte ud fra forskellige scenarier, der vil påvirke beslutningerne i pågældende casevirksomhed, vil afhandlingen ikke kunne anvendes som rådgivningsgrundlag for andet end danske kapitalselskaber omfattet af selskabsloven § 1. Således vil mindre forekomne virksomhedstyper som f.eks. investerings- og finansieringsselskaber ikke kunne sidestilles med den præsenterede casevirksomhed i rådgivningsøjemed.

I forbindelse med gennemgang af værdiansættelsesprincipper, vil opgaven udelukkende tage udgangspunkt i konkrete værdiansættelsesmodeller til beregning af handelsværdier, og vil således ikke komme nærmere ind på emnet omkring transfer pricing.

Afsnittene omkring omstrukturingsmodeller afgrænses til kun at omfatte teori, der er væsentlig for denne afhandling. Dog vil nogle af teoriafsnittene indeholde dybdegående beskrivelser, der overgår relevansen for brugen af modellen på casevirksomheden.

4 Model og metodevalg

Afhandlingen har til hensigt at følge den teoretiske metode, der består af den bagvedliggende teori inden for området generationsskifte og omstrukturering. Opgaven er givet et praktisk tilsnit, der vil være illustreret ved at følge en casevirksomhed, for hvilken der laves en generationsskifteplan. Således bliver teorien eksemplificeret i både kvalitativ og kvantitativ form.

Opbyggelsen af afhandlingen vil ske efter den deduktive metode, idet der tages udgangspunkt i teori og analyse inden for den gældende lovgivning. Dog kan der argumenteres for, at den retsdogmatiske tilgang også bliver anvendt i opgaven, idet opgaven også har til hensigt at belyse og systematisere gældende ret i teorien.

5 Opgavestruktur

Kapitel 1-7: Indledende afsnit

Kapitel 8: Beskrivelse af casevirksomhed

Kapitel 9: Planlægning af generationsskifte

Kapitel 10-14: Teoretisk gennemgang af relevant lovgivning

Kapitel 15-16: Generationsskifteplan og konklusion

Kapitel 17: Perspektivering

Kapitel 18-19: Litteraturliste og bilag

6 Kildekritik

Det er generelt forsøgt, at anvende opdaterede kilder og dermed opdateret gældende lov og teori, til udarbejdelsen af nærværende afhandling.

Bogen ”Generationsskifte og omstrukturering af Michael Serup⁴” er anvendt igennem flere teoriafsnit i nærværende afhandling. Det skal bemærkes, at bogen er skrevet i 2004, hvorfor der tages forbehold for, at der kan være flere eksempler på gældende retspraksis, der er beskrevet og gennemgået ud fra ældre teori, der muligvis kan være forældet og ændret.

Endvidere er der igennem flere eksempler anvendt afgørelser af ældre dato, hvor det er muligt at senere afgørelser har vist et andet billede.

Dog er det ikke overbevisningen, at dette har en væsentlig indflydelse på svaret og konklusionen på den opstillede problemformulering.

7 Baggrund for valg af emne

Ud over min personlige interesse i mindre ejerledede virksomheder, er der en række forhold i samfundet, der gør emnet interessant. Familieejerskab, og herunder ejerledede virksomheder, er den mest dominerende form for ejerskabsform i Danmark⁵. Det er således væsentligt, at man som rådgiver er klædt på til at rådgive om de forskellige generationsskifte modeller, der er tilgængelige for disse virksomheder.

Allerede inden Regeringens indgreb⁶ i starten af 2015, var reglerne for generationsskifte stramme og svære at efterleve, uden væsentlige skattemæssige, og herunder også økonomiske, konsekvenser. Der er således ikke begejstring og optimisme blandt de danske ejerledere i dag⁷.

⁴ Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup

⁵ www.vækstgenerationer.dk, 10 fakta om familieejede virksomheder

⁶ Med ”indgreb” henvises til afskaffelsen af formueskattekursen i starten af 2015

⁷ Med ”i dag” henvises til efter afskaffelsen af formueskattekursen i starten af 2015

Det for nyligt afskaffede Cirkulære nr. 185, bedre kendt som formueskattekursen⁸, sørgede for at virksomhedens skattemæssige værdi lå tæt på egenkapitalen, og der blev således ikke pålagt en goodwill. Denne form for værdiansættelse var medvirkende til at sikre at beskatningen af et generationsskifte ikke ville bringe virksomhedens eksistens i fare.

Således finder jeg det interessant at undersøge, hvorvidt disse ændringer fra SKAT's side, vil påvirke generationsskifter i Danmark fremadrettet.

Endvidere finder jeg det interessant at belyse, at generationsskifte er mere end blot at overdrage en ejerandel af en virksomhed til næste generation.

8 Beskrivelse af casevirksomhed

Som nævnt, vil denne afhandling tage udgangspunkt i en opstillet casevirksomhed for at eksemplificere den gældende teori og lov omkring generationsskifte, og dermed give opgaven et praktisk tilsnit. Nærværende afsnit vil indeholde en beskrivelse af alle relevante forhold for casevirksomheden, der vil danne grundlag for videre behandling i opgaven.

8.1 Indledning

Senior har i en lang årrække ejet virksomheden Drift ApS, som han selv stiftede i 1975. Selskabet er en mindre ingeniørvirksomhed, der fokuserer på produkt- og konceptudvikling, samt drift og vedligehold af industrielle anlæg.

Senior fylder 70 år inden for et år og er derfor begyndt at tænke på at generationsskifte sin virksomhed, idet han ikke ønsker at selskabet skal lukke. Han har et stort ønske om, at virksomheden skal forblive familieejet, hvorfor han ser sine to sønner som de eneste mulige erhververe.

Senior har, ud over sin ægtefælle på 65 år, to sønner, Junior A og Junior B, på hhv. 44 og 40 år.

Junior A er nuværende daglig leder af selskabet, og har derfor umiddelbart kompetencerne til at videreføre virksomheden på egen hånd. Junior B har tidligere været ansat i selskabet, men skiftede for et par år siden job til en anden branche, som han trives godt i. Det er derfor som udgangspunkt planen, at Junior A skal overtage virksomheden. Senior har ca. 75 % af sin pensionsopsparing stående i virksomheden, hvorfor der i forbindelse med overdragelsen skal tages hensyn til tilværelsen som pensionist. Senior mener dog, at han bør have likviditet nok til, i forbindelse med overdragelsen, at give en del af virksomheden som gave, men er i tvivl om hvorvidt han vil blive beskattet i forbindelse hermed. Endvidere er han i tvivl om hvordan han skal stille sine sønner lige i forhold til, at han ikke kun vil forære den ene søn en gave, uden at den anden får noget til gengæld.

8.2 Selskabsstruktur

Virksomheden blev i 1991 omdannet fra personlig virksomhed, ved en skattefri virksomhedsomdannelse, til et anpartsselskab. Omdannelsen blev gennemført af hensyn til økonomisk risiko, da virksomheden på dette tidspunkt

⁸ Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 om værdiansættelse af aktiver og passiver i dødsboer m.m. og ved gaveafgiftsberegning

voksede meget. På trods af væksten siden 1991, er det stadig Senior der alene ejer selskabet Drift ApS. Selskabet har 15 ansatte, inkl. Junior A, der er daglig leder og fungerende direktør.

8.3 Interessenter og omverdens forhold

Da selskabet har eksisteret i mange år, har Senior og virksomheden som helhed efterhånden oparbejdet en stor kundekreds. Selskabet er således ikke afhængig af en eller flere af kunderne. På trods heraf, er der dog nogle af kunderne, der har været kunder siden selskabet blev stiftet. Disse er således gode kunder, som både Senior og efterhånden også Junior A har et særdeles godt forhold til. Idet Junior A har været ansat i virksomheden i en årrække, har han efterhånden oparbejdet et godt kendskab til alle selskabets kunder, hvorfor der ikke umiddelbart vil være problemer med den videre betjening af disse efter overdragelsen.

8.4 Forventninger til den fremtidige drift af selskabet

Som tidligere beskrevet betyder Drift ApS meget for Senior. Han ønsker således at selskabet drives videre efter hans tilbagetrækken, og forventer at Junior A vil drive det videre uden større ændringer. Herudover er Senior også sikker på, at det vil være muligt at drive selskabet videre, rent økonomisk. Selskabet har ingen faste kontrakter med deres kunder, men i de seneste 5 år har der ikke været tegn på tilbagegang. Den finansielle krise, der har ramt hele samfundet, ramte også ramt Drift ApS, men ikke i en sådan grad, at det har haft væsentlig betydning.

8.5 Hoved- og nøgletal

Selskabets aktiver udgjorde pr. 31. december 2014 DKK 10.265.000, hvor de væsentligste aktiver er materielle anlægsaktiver, der omfatter selskabets ejendom samt inventar og driftsmateriel.

Selskabet har en langfristet gæld til deres pengeinstitut på DKK 2.150.000, samt en gæld på DKK 1.170.000, men har derudover kun mindre gældsposter til deres bank og til skat på samlet DKK 765.000.

Selskabet realiserede i 2012 et overskud på DKK 1.200.000 før skat, i 2013 et overskud på DKK 1.500.000 og i 2014 et højere overskud på DKK 1.800.000. Selskabet har en stærk egenkapital der pr. 31. december 2014 udgjorde DKK 6.600.000. Senior har i løbet af årene ikke udloddet store beløb til sig selv, hvorfor han, som tidligere beskrevet, ønsker en pæn betaling til hans pension i forbindelse med overdragelsen.

Der henvises til bilag 1 for angivelse af selskabets balance pr. 31.12.2014.

9 Planlægning af generationsskifte

Indledende overvejelser og planlægning af generationsskifte er noget virksomhedsejere bør tage alvorligt. I dette afsnit bliver der redegjort for, hvorledes man ud fra de indledende opstillede forudsætninger, kan forberede et optimalt generationsskifte. Planlægningen vedrører både de skattemæssige og likviditetsmæssige forhold, men også den strategiske og ledelsesmæssige del af dette.

Sidstnævnte områder vil kun blive berørt delvist og udelukkende i dette afsnit, da opgavens fokus og teori falder inden for det skatteretlige felt.

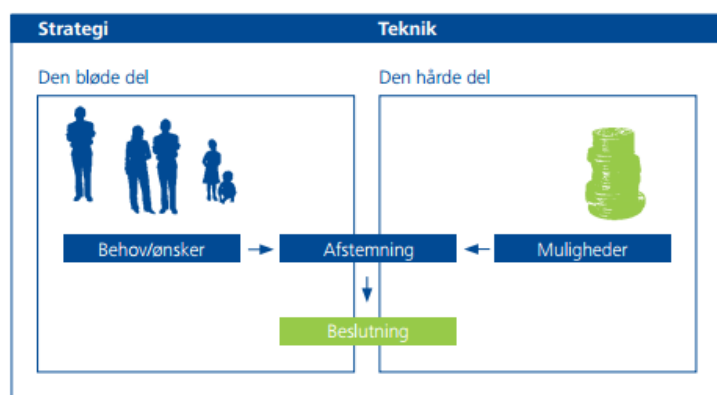
9.1 Relevante hensyn ved generationsskifte

For at klarlægge hensyntagen til de berørte parter af generationsskiftet, er det essentielt først at klarlægge motiverne for gennemførelsen af generationsskiftet. Disse skal danne grundlag for hvorledes de enkelte hensyn skal vægtes i forhold til hinanden. Hensynene kan desuden være særligt berørte af hvem der er erhververen af virksomheden.

I denne afhandling vil der, jf. ovenstående, være en stor hensyntagen til den skatte- og likviditetsmæssige belastning ved generationsskiftet, men hensynet til hhv. den ældre generation, yngre generation, virksomheden, fremtidig indtjening og værdistigning, samfundsansvar mv., er selvfølgelig lige så relevante at have med i sine overvejelser i praksis. Dette betyder, at det kun gennem en analyse af disse forhold, vil være muligt at træffe en saglig beslutning omkring omfanget og gennemførelsen af generationsskiftet.

Man kan vælge at se den ene halvdel af de hensyn der skal tages, som den bløde og strategiske del, der skal definere hvilke behov og ønsker den nuværende virksomhedsejer har til fremtiden af sin virksomhed. Dette være sig f.eks. de forretningsmæssige, ledelsesmæssige og familiemæssige overvejelser.

På den anden side er der så den hårde og tekniske del, hvor der skal tages højde for hvad der reelt er muligt ud fra et økonomisk og likviditetsmæssigt perspektiv, hvilket indebærer aspekter som værdiansættelse af virksomheden, finansiering af generationsskiftet mv⁹.

⁹ Deloitte – ”Ejer og Generationsskifte af virksomhed”, 6. udgave 2010, side 10

Såfremt man ikke vælger at starte planlægningen af generationsskiftet i god tid, kan man få den tanke, at generationsskiftet pludselig skal ske hurtigst muligt, og til lavest mulige skattemæssige belastning. Denne tankegang kan få store økonomiske konsekvenser for virksomheden og de involverede personer efterfølgende.

9.2 Hensyn til den ældre generation

Ved generationsskifte af hovedaktionærvirksomhed¹⁰, vil ejeren typisk have investeret en stor andel af sin formue i virksomheden igennem en årrække. I sådanne tilfælde, vil ejeren ofte være nødsaget til at sælge virksomheden, og dermed få frigjort noget likviditet, således at pensionstilværelsen kan nydes på behagelig vis.

Derfor må der ud fra det givne tilfælde altid overvejes, hvorvidt ejeren har et behov for at få realiseret sin formue, således at ejer og ægtefælle efterlades med tilstrækkelig og ønsket kapital til at fortsætte livet og den ønskede levestandard i en årrække fremover. Det vil typisk være rådgivers store opgave at sikre finansieringen af overdrager og ægtefælles fremtidige privatforbrug, i forbindelse med værdiansættelse af virksomheden og fastsættelse af berigtigelsesform¹¹.

Såfremt den ældre generation har væsentlig kapital uden for virksomheden, kan der imidlertid være helt andre intentioner ved overdragelsen, og hensynet er måske mere rettet mod selve virksomheden og modtageren. F.eks. kan ejeren have intention om at overdrage virksomheden billigst muligt til familiemedlemmer eller nærtstående medarbejdere, blot for at sikre at virksomheden og livsværket bliver videreført. Således kan den ældre generation vælge at modtage provenuet i rater eller forære virksomheden som gave helt eller delvist, såfremt erhververen er inde for den gaveafgiftsberettigede personkreds¹². Dette afhænger selvsagt af hvorvidt omstændighederne tillader det.

Såfremt det er det altoverskyggende mål, at få virksomheden ført videre, og man derfor, uanset egen økonomiske situation, er tilbøjelig til at overdrage virksomheden som gave eller arv til én eller flere børn, bør det også overvejes hvorvidt andre børn skal kompenseres, og om likviditeten tillader dette.

9.3 Hensyn til den yngre generation

Den yngre generations motiver i forbindelse med generationsskiftet kan variere meget. I nogle tilfælde vil den yngre generation have et ønske om at få virksomheden overdraget hurtigst og billigst muligt, for at få lov til selv at eje og lede virksomheden. I nogle tilfælde har den yngre generation måske trangen til hurtigst muligt ”at vippe den gamle af pinden”, fordi der står en svigersøn eller –datter og presser på for at få del i ægtefællens arvelod¹³.

I andre tilfælde har søn eller datter måske været ansat i virksomheden i en længere årrække, hvor det vil være et naturligt ønske for vedkommende at overtage ejerskab og ledelse af virksomheden.

¹⁰ Kapitalselskab i henhold til selskabslovens § 1, der ultimativt ejes 100% af én person

¹¹ Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup, side 32

¹² Beskrives senere i afsnit 13.1.2

¹³ Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup, side 33

Såfremt overdrager har en stærk økonomisk situation og ikke er afhængig af virksomhedens værdiansættelse og berigtigelse, kan det være en fordel for den yngre generation, at virksomheden overdrages i en periode med recession og lavkonjunktur, hvor virksomheden, alt andet lige, kan værdiansættes lavere.

Der skal også tages forbehold for den yngre generations økonomiske situation ved indtræden i selskabet, og om han/hun har de samme økonomiske forudsætninger for at drive virksomheden videre som overdrageren. Det kan være, at den ældre generation har finansieret virksomheden gennem lån imod sikkerhed i egne aktiver og således også har kunnet investere i virksomheden igennem denne finansieringsform. Det bør desuden overvejes, hvorvidt erhververen overhovedet råder over tilstrækkelig kapital til at købe virksomheden eller kan få finansieret denne fra overdrageren eller tredjemand. I tilfælde af, at erhververen har svært ved at finansiere købet af virksomheden, kan det overvejes, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt med en eventuel omstrukturering af virksomheden, således at ikke-driftsrelaterede dele af virksomheden bliver spaltet fra, og dermed ikke indgår i værdiansættelsen af den del af virksomheden der skal overdrages.

9.4 Hensyn til virksomheden

Perspektivet for virksomheden vil helt naturligt være det forretningsmæssige, og dermed ikke med fokus på den likviditets- og skattemæssige belastning for hhv. overdrager og erhverver. Af hensyn til virksomheden, er det som udgangspunkt altid farligt at prioritere den ældre og yngre generations ønsker for højt. Tendensen er oftest, at virksomhedens egne prioriterer tilsidesættes, for i stedet at fokusere på reduktion af skatter og afgifter¹⁴.

Dette er en fejltagelse, da fremtidige succeskriterier for både overdrager og erhverver kan ligge i virksomhedens fortsatte og fremtidige indtjeningsevne. Såfremt virksomheden ikke kan opretholde den bundne formue eller forøge denne, vil ideen i den minimerede skattebetaling imidlertid forsvinde. Virksomhedens fremtidige succes beror så på, at virksomheden fremadrettet kan generere overskud og vækste, hvorfor det er væsentligt ikke at tilsidesætte en fremadrettet strategi for virksomheden, med henblik på at spare overdrager eller erhverver for en likviditetsbelastning. Særligt kan det være et krav, at virksomheden kan levere fremtidig indtjening, hvis berigtigelsen af overdragelsen sker igennem finansiering fra virksomheden.

En vigtig del af overvejelserne omkring, at virksomheden fortsat skal kunne genere et fremtidigt overskud efter overdragelsen, ligger ofte i, at erhververen har de tilstrækkelige kompetencer og lederegenskaber, samt at erhververen kan videreføre og varetage eventuelle væsentlige kunde- og medarbejderrelationer. Såfremt erhververen ikke har disse kompetencer, kunne det være en mulighed at ændre organisationen og ledelsesstrukturen inden generationsskiftet, således at andre udefrakommende fik tildelt en større rolle, men at ejerskabet således blev opretholdt i familien.

Her er det selvfølgelig altid en fordel, at erhververen har optrådt som ledende medarbejder i virksomheden, og dermed har bevist at kunne lede virksomheden på egen hånd. Såfremt dette ikke er tilfældet er det altid en god idé,

¹⁴ Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup, side 33

at forsøge at lave en glidende overgang, hvor erhververen træder mere og mere ind som leder, i takt med at overdragers rolle i virksomheden bliver udfaset.

Endvidere bør virksomhedens fremtidige pengebindinger altid overvejes i forbindelse med overdragelsen. Er der mulighed for at frigøre ikke driftsrelaterede aktiver og dermed likviditet, f.eks. ved at lease aktiver, leje lokaler eller udlodde overskudslikviditet er dette en god ide.

Af hensyn til fremtidig finansiering og forventede fremtidig indtjening, kan det også være hensigtsmæssigt at se på markedsmæssige og makroøkonomiske forhold.

9.5 Mulige erhververe

Som tidligere nævnt er det vigtigt at definere hvilke motiver, der ligger bag ved generationsskiftet. Det kan være udslagsgivende for at realisere sit ønske omkring virksomhedens fremtid, hvem man vælger som erhverver af virksomheden. Er det et altoverskyggende ønske, at virksomheden skal forblive familieejet, kan man være nødsaget til at gå på kompromis med virksomhedens fremtidige vækst og indtjening, da det ikke er sikkert, at familiekredsen besidder de nødvendige kompetencer. Derfor kan det i nogle tilfælde være hensigtsmæssigt, at lade en ledende medarbejder eller sågar andre virksomheder overtage virksomheden.

Det er ønsket fra de fleste virksomhedsejere, at det fremtidige ejerskab forbliver inden for familiekredsen.

Ifølge rapporten ”Ejer og generationsskifte af virksomhed” er det dog maksimalt kun 25 % af generationsskifterne i Danmark, der overdrages til den næste generation inden for familien. Dette skyldes, at der i forhold til tidligere, er flere uddannelses- og karrieremuligheder for unge. Derfor bliver mange virksomheder i dag overdraget til større virksomheder, equity fonde eller nære medarbejdere¹⁵.

9.6 Caseeksempel

I denne afhandling er forudsætningen, at Senior ønsker at virksomheden skal forblive familieejet, og at virksomheden som udgangspunkt vil have gode forudsætninger for at genere fremtidig indtjening, når denne overtages af Junior A. Selv om Senior har ageret støttende leder og til stadighed er vigtig for virksomheden på flere niveauer, antages det, at Junior A har kompetencerne til at lede virksomheden videre på egen hånd, begrundet med, at han har været ansat i mere end 10 år og i de seneste år fungeret som direktør.

Senior er naturligvis interesseret i, at der påhviler den mindst mulige skattebelastning på ham selv og Junior A i forbindelse med overdragelsen. Derfor vil han alt andet lige være interesseret i, at værdiansættelsen bliver så lav som muligt, på trods af, at han selv, har behov for et økonomisk indskud til sin pension.

Som nævnt i afsnit 8.1 har Senior 75 % af sin opsparede formue stående i virksomheden, og dermed ca. DKK 500.000 stående som frie reserver på sin kapitalpension. Senior ønsker derfor, at han minimum skal have DKK 1.500.000 ud af overdragelsen, således at han kan leve et anstændigt liv som pensionist.

¹⁵ <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/dk/Documents/tax/Generationsskiftebog.pdf>

Senior's søn, Junior A, har opsparet DKK 500.000 og har desuden en friværdi i sin bolig på godt DKK 1 mio., som han vil kunne låne til en kontant vederlæggelse af virksomheden.

Som nævnt ønsker Senior at endvidere at stille sønnerne lige, hvorfor en eventuel gave til Junior A i forbindelse med overdragelsen, vil betyde at Junior B skal have et tilsvarende beløb.

10 Teori og gældende lovgivning

Nærværende afsnit indeholder en beskrivelse af relevant teori og gældende lovgivning omkring emnet generationsskifte og omstrukturering, der knytter sig til afhandlingens opstillede problemformulering.

Dette være sig lovgivningen i Aktieavancebeskatningsloven og Fusionsskatteloven vedrørende omstrukturingsmodeller som led i generationsskifte, herunder hhv. aktieombytning, fusion, samt spaltning.

Endvidere beskrives teorien bag SKAT's anviste værdiansættelsesmodeller til aktier og anparter, der i høj grad er relevante for generationsskiftet, da værdien kommer til udtryk i den senere skatte- og likviditetsbelastning for både overdrager og erhverver.

En større del af lovgivningen vedrørende emnet, har mere specifikt hjemmel i Aktieavancebeskatningsloven §§ 34-36, der beskriver reglerne vedrørende skattemæssig succession til familie og nære medarbejdere.

Finansiering af generationsskifte via A/B-modellen vil også have et afsnit, da dette kan være relevant, når likviditeten hos både erhverver og overdrager ikke tillader et almindeligt køb og salg. Dette afsnit vil lægge sig op ad beskrivelsen af andre berigtigelsesformer.

Hvert teoriafsnit vil slutteligt indeholde praksisnære eksempler fra casevirksomheden.

For at holde en rød tråd i opgaven som helhed, vil teoriafsnittet starte med at omhandle relevante omstrukturingsmodeller, og dernæst komme ind på de af SKAT anviste værdiansættelsesmodeller. Derefter vil reglerne for skattemæssig succession og berigtigelsesformer for overdragelsessummen blive behandlet.

10.1 Omstrukturings- og generationsskiftmodeller

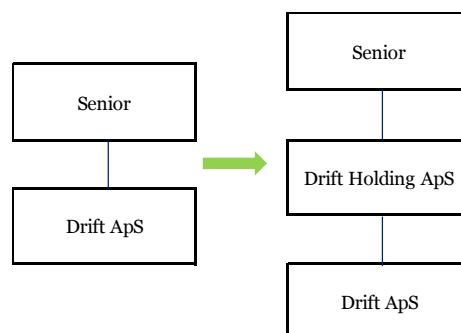
Nedenstående afsnit omhandler de omstrukturings- og generationsskiftmodeller, der typisk er relevante i forbindelse med gennemførelse af et generationsskifte. Afsnittene vil tage udgangspunkt i en beskrivelse af forberedelsen og betingelserne for anvendelsen af den enkelte model og dernæst vil selve fremgangsmåden og formålet blive gennemgået.

Formålet med nedenstående afsnit er at give et overblik over modellerne, og dernæst vurdere om de er anvendelige på den opstillede casevirksomhed.

10.2 Aktieombytning

10.2.1 Formål

Aktieombytning er en af de mest anvendte omstrukturingsmodeller, idet der er flere fordele for de involverede parter. Modellen giver

mulighed for at etablere en moder- og datterstruktur¹⁶, der giver mulighed for at overføre driftsoverskud og eventuelt opsparet kapital fra datterselskab til moderselskab skattefrit. Herudover er der mulighed for at slanke datterselskabet mest muligt ved at overføre aktiverne skattefrit til moderselskabet.

På denne måde vil det alt andet lige blive billigere for tredjemand at købe sig ind i datterselskabet. Også ved et senere salg, er modellen fordelagtig. Hvis moderselskabet ejer mindst 10 %, er der tale om datterselskabsaktier, der kan afhændes skattefrit jf. ABL § 8. Således kan skattebelastningen udskydes ind til pengene udloddes fra holdingselskabet eller eventuelt når holdingselskabet likvideres.

Endvidere kan ideen med en aktieombytning være, at man ønsker at danne grundlag for yderligere omstrukturering, som f.eks. en udvikling af en koncernstruktur, hvor der kan stiftes flere underliggende datterselskaber.

10.2.2 Forberedelse

En aktieombytning kræver ikke megen forberedelse, da den kan gennemføres på meget simple måder. Såfremt der er tale om et mere eller mindre almindeligt driftsselskab og en eneaktionær, er den eneste forberedelse, der er nødvendig, at der stiftes et holdingselskab. Udover at de rent praktiske forhold ikke kræver megen forberedelse, kræver en aktieombytning, at man sætter sig ind i reglerne og konsekvenserne heraf. Det er primært hvis der gennemføres en skattefri aktieombytning uden tilladelse, at man efterfølgende skal være opmærksom på konsekvenserne heraf.

10.2.3 Skattepligtig aktieombytning

En aktieombytning kan foretages skattepligtigt eller skattefrit. Såfremt man anvender den skattepligtige model, vil hovedaktionæren i det modtagende selskab, blive avancebeskattet af aktierne, jf. ABL § 12. Derfor er der ofte ikke nogen relevant ide i at gøre aktieombytningen skattepligtig. Såfremt hovedaktionæren ejer aktierne i det indskydende selskab igennem et holdingselskab, vil aktieombytningen dog være skattefri, jf. ABL § 8.

10.2.4 Skattefri aktieombytning

En skattefri aktieombytning kan gennemføres på to forskellige måder, med og uden tilladelse. Begge metoderne tager udgangspunkt i reglerne, der beskrives i ABL § 36, stk. 1-7. Reglerne for de to fremgangsmåder er tæt på identiske, på nær reglerne om det 3-årige holdingkrav, der gør sig gældende ved en aktieombytning uden tilladelse. Herudover er det et krav, at værdien af vederlagsaktierne med et evt. tillæg af en kontant udligningssum svarer til handelsværdien, af de aktier, der ombyttes¹⁷. Dog giver aktieombytning adgang til en fordelagtig beskatning jf. ABL § 36, stk. 1 samt FUL § 11, stk. 1. ABL § 36, stk. 1. og FUL § 11, stk. 1 giver endvidere mulighed for skattemæssig succession for de deltagende selskaber.

En aktieombytning kaldes også en uegentlig fusion, idet der rent teknisk sker det samme, bortset fra at selskaberne ikke smelter sammen til et. Kontrollen overdrages således blot, hvorefter der stadig vil eksistere to selskaber, hvorimod der efter en fusion kun vil være et fortsættende selskab. Det er en betingelse for en aktieombytning, at selskab A (det erhvervende selskab) får flertallet af stemmerne i selskab B (det erhvervede selskab)¹⁸. Hvis selskab

¹⁶ Omtalt ”holdingstruktur”

¹⁷ http://www.tax.dk/jv/cd/C_D_7_4_1.htm

¹⁸ www.tax.dk, C.D.6.3.1 Introduktion til skattefri aktieombytning

A i forvejen har flertallet af stemmerne, skal de tildeles yderligere aktier eller en kontant udligningssum, således at betingelserne jf. ovenstående afsnit overholdes.

10.2.4.1.1 Aktierne i selskab A (aktierne i det erhvervende selskab)

Aktionæren i selskab B (ham der har ombyttet aktier til aktier i selskab A) har adgang til beskatning efter reglerne i FUL § 11, stk. 1. Ved beskatning efter disse regler, vil erhververen succedere¹⁹ i de oprindelige anskaffelsessummer og aktieombytningen vil således ikke blive opfattet som en afståelse. Dvs. at der først sker beskatning på det tidspunkt, hvor de modtagne aktier afstås. Når de modtagne aktier afstås anses disse for identiske med de oprindelige aktier. Hvis de ombyttede aktier f.eks. er anskaffet som et led i næring, skal de modtagne aktier således også beskattes efter reglerne om næringsaktier. Hvis der er betalt en kontant udligningssum, beskattes denne som udbytte hos modtageren.

10.2.4.1.2 Aktierne i selskab B (aktierne i det erhvervede selskab)

I modsætning til aktierne i selskab A, vil aktionæren i selskab A ikke have adgang til beskatning efter reglerne i FUL § 11 stk. 1. Der er således ikke mulighed for at succedere i de oprindelige anskaffelsessummer. Det betyder, at der tages udgangspunkt i at selskab A har erhvervet aktier på normal vis. Dvs. at de skal indregnes med den handelsværdi, der er på tidspunktet for aktieombytningen.

Som nævnt, kan man ved afståelsen af aktierne i selskab B, opnå en skattefordel. Dette skyldes, at datterselskabsaktier jf. ABL § 8 og skattefrie portefølje aktier jf. ABL § 4C, stk. 1, vil kunne afstås skattefrit. Netop denne mulighed for at opnå en skattefordel gør, at SKAT har opmærksomhed på modellen, og således har pålagt, at skattefri aktieombytning kræver tilladelse, såfremt. Der henvises til nedenstående afsnit, der nærmere omhandler muligheden for at opnå en skattefordel.

10.2.4.2 Skattefri aktieombytning med tilladelse

For at opnå tilladelse fra SKAT, er det et krav, at transaktionen ikke har skatteundgåelse som hovedformål. Det er fast praksis fra SKAT's side, at alle ansøgninger om tilladelser afslås, såfremt formålet med ombytning alene skønnes at være at skabe mulighed for et efterfølgende skattefrit salg af de ombyttede aktier, og dermed undgå aktieavancebeskatning²⁰. I tilfælde, hvor der foreligger en forretningsmæssig begrundelse for at aktieombytningen skal finde sted tillader SKAT som udgangspunkt, at den skattefrie aktieombytning kan finde sted uden særlige krav.

I nedenstående afsnit er reglerne vedrørende skattefri aktieombytning med tilladelse gennemgået ud fra gældende lovgivning på området.

10.2.4.2.1 ABL § 36 stk.1 og 2 – Stemmefflertalskravet

Jf. ABL § 36 stk. 2 er en aktieombytning defineret som værende den transaktion, hvorved et selskab erhverver en andel i et andet selskabs aktiekapital med den virkning, at det opnår flertallet af stemmerne i dette selskab. Dette foreligger som et ubetinget krav for den skattefrie aktieombytning.

¹⁹ Succedere: Indtræde i stedet for

²⁰ Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup, side 374

I nogle tilfælde kan stemmeflertalskravet blive et problem, f.eks. hvis der opnås 50/50 ejerskab i forbindelse med ombytningen. Således vil det være muligt at overdrage en lille aktiepost på f.eks. DKK 1 kort tid før aktieombytningen, som netop sikrer det nødvendige stemmeflertal.

Jf. SKM2007.922.SR blev det fastslået, at stemmeflertalskravet medførte, at ombytningen skulle foretages med henblik på en fremadrettet tilstand. I afgørelsen blev en aktionær dømt for at have omgået stemmeflertalskravet, da han skulle erhverve 50 % fra en anden aktionær i forbindelse med ombytningen, og kort tid efter valgte at sælge aktierne tilbage igen, således at 50/50 ejerforholdet blev opretholdt. Således blev det vurderet, at dette ikke var en fremadrettet tilstand for selskabsstrukturen.

Der er flere eksempler på, at ovenstående afgørelse har været undgået. F.eks. beskrev skatterådet i hhv. SKM2008.182.SR og SKM2009.646.SR, at der blev givet tilladelse til en skattefri aktieombytning, selv om der umiddelbart efter ombytningen blev foretaget en kapitalforhøjelse, der medførte 50/50 ejerskab²¹.

Der har været flere eksempler på nyere afgørelser fra f.eks. 2012, SKM2012.504.SR, hvor Skatterådet har fundet det relevant, at stemmeflertalskravet er opfyldt på ombytningstidspunktet, og at stemmeflertalskravet dermed hvilede på en samlet disposition for de overvejelser der var gjort for tiden efter selve ombytningen. Afgørelsen lagde vægt på, at den planlagte ombytning, kapitalforhøjelse og ændring af aktieklasser, blev anset som en samlet disposition, hvormed de på ombytningstidspunktet ikke overholdte stemmeflertalskravet²².

Det kan derfor være væsentligt for planlægningen af generationsskiftet, at der tages stilling til stemmeflertalskravet, og det anbefales at der indhentes bindende svar fra SKAT, hvis det påtænkes at efterfølgende dispositioner kan være i modstrid med stemmeflertalskravet.

10.2.4.2.2 ABL § 36 stk. 3 – Helejerskabsombytning

Helejerskabsombytning, jf. ABL § 35, stk. 3, betyder basalt set, at det modtagende selskab erhverver *hele* aktiekapitalen i det indskydende selskab. Er det tilfældet, at det modtagende selskab allerede ejer aktier i det indskydende selskab, er det en betingelse, at resten af aktiekapitalen erhverves.

10.2.4.2.3 De objektive betingelser

For at foretage en skattefri aktieombytning, skal der ud over de beskrevne betingelser i ABL § 36, stk. 1-3, overholdes nogle objektive fælles betingelser. Dette vedrører bl.a., at aktionæren i det indskydende selskab skal være fuldt skattepligtig i Danmark²³.

Derudover er det en betingelse, at der udstedes aktier i forbindelse med ombytningen, hvorfor der ikke udelukkende kan ske vederlæggelse via kontant udligningssum. Samtidig er det en betingelse, at der ikke sker en formueforskydning mellem de i ombytningen deltagende aktionærer.

²¹ Generationsskifte og Omstrukturering, Overgaard og Olesen, 4. udgave, side 200-201

²² Generationsskifte og Omstrukturering, Overgaard og Olesen, 4. udgave, side 202

²³ Generationsskifte og Omstrukturering, Overgaard og Olesen, 4. udgave, side 207

Endvidere tilføjer ABL § 36, stk. 4 den betingelse, at ombytningen skal gennemføres inden for en periode på maksimalt 6 måneder fra den første ombytningssdag. Betingelsen medfører, at vederlaget for aktierne i ombytningen skal ydes senest 6 måneder efter tidspunktet for ombytningen. Dog har SKAT mulighed for at forlænge fristen jf. ABL § 36, stk. 4. Jf. ABL § 36, stk. 4 er det endvidere ikke muligt at foretage en skattefri aktieombytning med tilbagevirkende kraft.

10.2.4.2.4 De subjektive betingelser

Såfremt de beskrevne objektive betingelser i ABL § 36, stk. 1-3 er overholdt, kan der på baggrund heraf opnås tilladelse fra SKAT til at foretage en skattefri aktieombytning, hvis man derudover også overholder de subjektive betingelser. Betingelserne bygger på, at den skattefri aktieombytning skal være forretningsmæssigt begrundet i en ansøgning til SKAT, hvilket afhænger af en subjektiv vurdering.

En forretningsmæssig begrundelse skal være en konkret beskrivelse af hvorfor generationsskiftets gennemførelse afhænger af denne form for omstrukturering. Såfremt ansøgningen ikke overholder den forretningsmæssige begrundelse bliver der ikke givet tilladelse fra SKAT. Dette var bl.a. tilfældet i en dom fra 2005, SKM2005.167.ØLR, hvor begrundelsen i ansøgningen blot var 1) minimering af driftsrisiko, 2) at forbedre generationsskiftet på sigt 3) at der fremadrettet vil være mulighed for at stifte yderligere underliggende datterselskaber. Svaret fra SKAT blev, at ansøgningen ikke var konkret nok. Såfremt der ikke foreligger en forretningsmæssig begrundelse, vil dette give anledning til at vurdere, at hovedformålet med aktieombytningen er skatteundgåelse eller skattesvig²⁴.

Det er endvidere Skatteministeriets vurdering, at der ikke kan nægtes tilladelse til at gennemføre skattefrie omstruktureringer, når parterne ved beslutningen om at gennemføre transaktionen har lagt vægt på, at den giver mulighed for at undgå eller udskyde eventuel beskatning²⁵. Skatteministeriet udsendte i 2007 en udtalelse, hvor det blev understreget, at en begrundelse for at ombytningen havde skattemæssige fordele, ikke nødvendigvis skulle nægtes tilladelse. Således lægges der vægt på, at det blot ikke skal være hovedformålet med ombytningen at opnå skattemæssige fordele, men derimod den forretningsmæssige del, såfremt der ønskes tilladelse fra SKAT.

Generationsskifte er en ofte anerkendt begrundelse for at foretage en skattefri aktieombytning²⁶. Dog er dette ikke begrundelse nok i sig selv, da det kræver en konkret begrundelse for, hvorfor generationsskiftet er betinget af den skattefri aktieombytning, og at dette er nødvendigt for virksomhedens eksistens og videreførelse.

Et eksempel, hvor der blev givet tilladelse, var f.eks. afgørelse SKM2003.118.TSS, hvor to anpartshavere begrundede den skattefri aktieombytning med, at det ville lette et senere generationsskifte inden for 5-10 år med f.eks. udbyttepolitikken for driftsselskabet, da der efterfølgende ville kunne udloddes udbytte skattefrit. Således

²⁴ Den juridiske vejledning 2015-1, afsnit C.D.6.3.4

²⁵ Den juridiske vejledning 2015-1, afsnit C.D.6.3.4

²⁶ Generationsskifte og Omstrukturering, Overgaard og Olesen, 4. udgave, side 343

ville driftsselskabet have nemmere ved at tilpasse likviditeten, da der ikke skulle tænkes i, at eventuelt udbytte skulle skatteoptimeres for f.eks. at anvende bundfradrag. Af øvrige forretningsmæssige grunde, der kan anvendes i forbindelse med ansøgning om tilladelse, kan nævnes videre omstrukturingsmuligheder, hæftelsesbegrænsning mv²⁷.

10.2.4.3 Skattefri aktieombytning uden tilladelse

En skattefri aktieombytning uden tilladelse gennemføres på samme måde som en skattefri aktieombytning med tilladelse. Den eneste forskel er, at der gælder et 3-årigt holdingkrav for selskaber, der gennemfører en aktieombytning uden tilladelse. Som beskrevet tidligere kan det i visse tilfælde være problematisk at indhente tilladelse fra SKAT, såfremt de objektive og subjektive betingelser ikke er opfyldt. Baggrunden herfor er, at SKAT vil sikre sig mest muligt i forhold til at undgå skatteunddragelse og skattesvig. Hvis et ønske om en sådan transaktion, som nævnt, ikke bunder i væsentlige forretningsmæssige strategier, er det meget sandsynligt at man ikke får en tilladelse. Hvis man ikke får en tilladelse kan aktieombytningen gennemføres uden, hvilket blot vil resultere i det 3-årige holdingkrav, hvilket beskrives nedenfor.

10.2.4.3.1 3-årigt holdingkrav

Den mest kendte, og mest omfattende konsekvens af aktieombytning uden tilladelse aktieombytning er det 3-årige holdingkrav. Altså vil aktieombytningen blive skattepligtig, såfremt selskabet går konkurs i denne 3-årige periode. Endvidere skal man være opmærksom på, at en konkurs også betragtes som en afståelse. Derfor kan det i nogle tilfælde være relevant i forbindelse med aktieombytningen at foretage en kapitalforhøjelse i selskabet, således at der indskydes mere likviditet. Således vil der være mindre risiko for, at selskabet i den 3-årige periode skal likvideres og dermed beskattes som følge af de nævnte regler.

Meningen med det 3-årige holdingkrav er, at man vil forhindre, at aktionærer udnytter muligheden for en skattefri aktieombytning, og efter en skattefri aktieombytning sælger de ombyttede aktier skattefrit. Holdingkravet betyder, at de ombyttede (aktierne i selskab B) aktier ikke må afstås i en periode på tre år efter ombytningen jf. ABL § 36, stk. 6. Selvom det fremgår, at aktierne blot ikke må afstås, skal man være opmærksom på andre ændringer i strukturen, der i nogle tilfælde, af SKAT, kan opfattes som en afståelse. Det væsentlige er, om der ændres på strukturen i forhold til hvem, der har flertallet af stemmerne mv. Når der er gået tre år efter ombytningen ophører holdingkravet, og aktierne kan afstås skattefrit.

10.2.4.4 Valgt af model: Med eller uden tilladelse

Ovenstående gældende lovgrundlag medfører, at der skal tages stilling til hvorvidt man ønsker at foretage sin skattefrie aktieombytning med eller uden tilladelse. Det er således relevant at se på hvorvidt de objektive, samt subjektive betingelser er opfyldt. Opfylder man f.eks. ikke de subjektive betingelser, og der ikke er en forretningsmæssig begrundelse, bør man derfor foretage en aktieombytning uden tilladelse, hvilket vil medføre det 3-årige holdingkrav. Forventer man at afstå selskabet eller er der en risiko for, at selskabet skal likvideres inden for den 3-årige periode, vil det som udgangspunkt være et krav, at der indhentes tilladelse fra SKAT. Hvis dette ikke er

²⁷ Generationsskifte og Omstrukturering, Overgaard og Olesen, 4. udgave, side 217-220

muligt, bør man overveje den konkrete situation, og se på eventuelle alternativer for gennemførslen af generationsskiftet.

10.2.5 Caseeksempel og delkonklusion

Senior ejer, som beskrevet tidligere, selskabet Drift ApS 100 %. I forbindelse med generationsskiftet, ser han flere fordele i at have mulighed for at udlodde skattefrie overskud fra driftselskabet op til holdingselskabet, hvorfor han ser en skattefri aktieombytning som en god ide. Den skattefrie aktieombytning af Drift ApS, forudsætter jf. de objektive betingelser i ABL § 36, stk. 1 og 2, at stemmeflertallet kommer til at ende i Seniors holdingselskab, hvilket er en mulighed for Drift ApS, da alle stemmerne vil tilfalde Senior.

Gennemførslen af den skattefrie aktieombytning medfører, at der skabes en moder- datterstruktur, der netop gør det muligt for Senior at overføre driftsoverskud fra driftsselskabet til holdingselskabet uden beskatning.

Således kan selskabet fremadrettet slankes for opsparet kapital, og Junior A kan købe virksomheden for en lavere anskaffelsessum. Såfremt Senior vurderer, at selskabet ikke blot skal slankes, men også overvejer, at afstå dele af virksomheden til tredjemand, giver aktieombytningen også den fordel, at denne del af virksomheden, der nu er ejet af et Holding selskab, kan afstås uden skattemæssige konsekvenser.

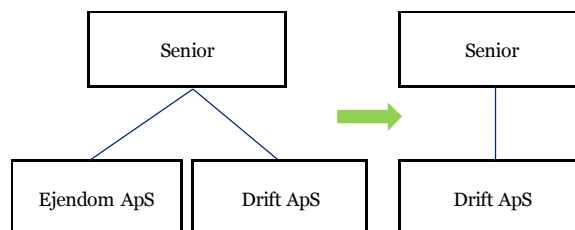
Det kunne f.eks. tænkes, at selskabets ejendom skulle fraspaltes for efterfølgende at kunne sælges til 3. mand. Her kunne provenuet således forblive i holdingselskabet, og udloddes til en marginalbeskatning på kun 27 %, såfremt der ikke udloddes mere end 49.900, jf. tidligere afsnit. Skulle ejendomsselskabet sælges uden om en holdingstruktur, ville marginalsatten blive 42 % for avancen over 49.900, og Senior ville således ikke have noget valg, i forhold til at betale skatten med det samme. Det kan endvidere være relevant at anvende en holdingstruktur i forbindelse med A/B modellen, hvor Senior således vil kunne modtage sit forlodsudbytte skattefrit op i sit holdingselskab.

Den skattefrie aktieombytning kræver, at der tages stilling til reglerne omkring de objektive og subjektive betingelser, hvorfor disse også er relevante for Drift ApS. Selskabet bør have mulighed for at indhente tilladelse i forbindelse med den skattefrie aktieombytning, da et generationsskifte, som nævnt, anses som et forretningsmæssigt grundlag, hvis der argumenteres konkret for de givne forhold. Dog anbefales det, at der indhentes bindende svar fra SKAT, hvilket kan være en længere proces med en lang tidshorisont. Derfor antages det, at generationsskiftet planlægges i god tid, og at der bliver foretaget en aktieombytning uden tilladelse, således at Senior vil være underlagt reglerne omkring det 3-årige holdingkrav.

10.3 Fusion

10.3.1 Formål

Der foreligger en fusion når et selskab overdrager sin formue til et andet selskab, eller når to selskaber smelter sammen til et jf. FUL § 1, stk. 3. Modellen kan anvendes som et værktøj til omstrukturering generelt, og også som led i et generationsskifte. Eksempelvis kan man sammenlægge to selskaber, der ikke længere giver mening at have i to forskellige juridiske enheder, og man kan således spare omkostninger og måske komplementere hinanden med funktioner. I forbindelse med generationsskifte kan det f.eks. være relevant at fusionere et ejendomsselskab og et driftsselskab, for senere hen at muliggøre en overdragelse med succession. Et ejendomsselskab, hvis drift alene består i udlejning af fast ejendom, vil falde ind under pengetanksreglen, og dermed ikke være successionsberettiget efter de gældende regler herom, jf. afsnit 13.1.3.

Når der sker en fusion efter de selskabsretlige regler, og ikke efter fusionsskattelovens regler, er der tale om en skattepligtig fusion. Overdragelsen af aktiver og passiver betragtes, rent skatteretligt, som et almindeligt køb og salg. Dette betyder således, at det indskydende (ophørende) selskab skal beskattes efter reglerne, der gælder for afståelse af de enkelte aktiver og passiver. Det indskydende selskab og dets aktionærer skal således beskattes, som om det selskabet likvideres.

En fusion kan også gennemføres skattefri. I sådan en situation, vil det modtagende (fortsættende) selskab succedere i det indskydende selskabs skattemæssig stilling. Der vil, i modsætning til ved en skattepligtig fusion, således ikke ske realisationsbeskatning hos det indskydende selskab. Både den skattepligtige og den skattefri fusion uddybes i nedenstående afsnit.

10.3.2 Forberedelse

Jf. ovenstående afsnit kræver en fusion ikke de store forberedelser rent teknisk. Hertil kommer dog overvejelserne om, om fusionen skal gennemføres skattepligtig eller skattefri. I de fleste tilfælde vil der, alt andet lige, ikke være tvivl om, at det er en skattefri fusion, der vil være den bedste måde at gennemføre en fusion på. Dette kan begrundes med, at skattefri fusion ikke kræver likviditet i samme omfang som en skattepligtig fusion gør.

10.3.3 Fremgangsmåde

Idet en skattepligtig fusion kræver en noget anden fremgangsmåde end en skattefri fusion, vil disse særskilt blive gennemgået i nedenstående afsnit. Indledningsvist er det dog vigtigt, at det indskydende selskab har overblik over deres skattemæssige værdier. Dette gælder både, hvis aktiver og passiver skal beskattes som om de realiseres og ligeledes gælder det hvis det modtagende selskab skal indtræde i anskaffelsessummer og -tidspunkter mv.

10.3.4 Skattepligtig fusion

En skattepligtig fusion behandles som en likvidation af det indskydende selskab. Selskabet skal således likvidationsbeskattes efter reglerne herom i SEL § 5. Som udgangspunkt har en skattepligtig fusion virkning fra det

tidspunkt, på hvilket alle de deltagende selskaber var enige herom jf. SEL § 8A, stk. 1, altså datoen for generalforsamlingens beslutning om fusionen. Dette udgangspunkt kan dog afviges jf. SEL § 8A, stk. 2. I denne fremgår det, at en skattepligtig fusion kan ske med tilbagevirkende kraft. Fusionsdatoen kan ikke vælges valgfrit, men skal være sammenfaldende med skæringsdatoen for det modtagende selskabs regnskabsår.

Det indskydende selskab behandles som ved en likvidation, selvom der ikke er tale om en egentlig likvidation. Når aktiver og passiver overdrages til det modtagende selskab betragtes dette som et almindeligt køb og salg. Afståelsessummen skal således udgøre handelsværdien. Aktionærerne i det indskydende selskab modtager et vederlag i forbindelse med overdragelsen. Dette vederlag udgøres normalt af aktier i det modtagende selskab og evt. en kontant betaling.

For det modtagende selskab, vil fusionen blive sidestillet med, hvis selskabet havde købt aktiver og passiver. Selskabet kan således, på helt normal vis, afskrive på disse "købte" aktiver og passiver. En ulempe kan være, at uudnyttede fremførbare underskud hos det indskydende selskab går tabt jf. SEL § 12D, stk. 1. Disse kan således ikke overdrages til det modtagende selskab. Fremtidige underskud kan benyttes til modregning på normal vis jf. SEL § 12, stk. 1. Aktionærerne anses for at have afstået deres aktier på datoen for generalforsamlingens beslutning om fusionen. På samme måde betragtes erhvervelsen af aktier i det modtagende selskab. Dette er dog kun relevant i situationer hvor aktionærerne i det indskydende selskab vederlægges med aktier i det modtagende selskab.

Jf. SEL § 5, stk. 3 skal ledelsen eller den udpegede likvidator i det indskydende selskab indsende en selvangivelse med en opgjort skattepligtig indkomst for det afsluttede indkomstår. Fristen for indsendelse af selvangivelsen er 1 måned efter datoen for fusionen²⁸.

Jf. ovenstående beskrivelse af hvordan det indskydende selskab skal overdrage aktiver og passiver, skal disse overdrages til handelsværdi. I skatteretlig henseende sidestilles handelsværdi med markedsværdien. Det er således en betingelse for fusionen, at de værdier, der opgøres som handelsværdier udgør markedsværdierne. Netop dette forhold er væsentligt, idet SKAT har fokus på dette. Det betyder således, at SKAT har ret til at foretage en korrektion af de opgjorte handelsværdier, måtte de vurdere at disse ikke udgør markedsværdierne. Det er primært i situationer hvor det indskydende og det modtagende selskab ikke har modstridende interesser, at SKAT vil være opmærksom på handelsværdierne.

10.3.5 Skattefri fusion

Når en fusion gennemføres skattefrit, kan dette gøres på flere forskellige måder, i modsætning til ved gennemførelse af en skattepligtig fusion. Ved en vandret fusion forstås en situation, hvor to eller flere selskaber sammensmeltes. Dette kan enten ske ved at det ene selskab overdrager aktiver og passiver til det andet, eller ved at begge selskaber overdrager aktiver og passiver til et nystiftet selskab. Ved en lodret fusion forstås en situation, hvor et datterselskab overdrager aktiver og passiver til moderselskabet. I modsætning hertil kan der være tale om

²⁸ Datoen for fusionen sidestilles med datoen for generalforsamlingens beslutning om fusionen.

en omvendt lodret fusion. I denne situation vil det være moderselskabet, der overdrager aktiver og passiver til datterselskabet.

Efter ændringerne af selskabsskatteloven i 2007, har det ikke været muligt at søge om tilladelse til at gennemføre en skattefri fusion. Dette skyldes, at der ikke længere er hjemmel til at tillade en skattefri fusion. Såfremt to eller flere selskaber ønsker at gennemføre en skattefri fusion, skal de opfylde de objektive betingelser i de relevante skattelove. Dette er yderst vigtigt, da konsekvensen af ikke at opfylde disse betingelser er, at fusionen bliver skattepligtig. Den primære betingelse er, at der ikke sker likvidation af det indskydende selskab jf. FUL § 8, stk. 1.

Herudover er den største forskel, fra en skattepligtig fusion, at det modtagende selskab succederer i det indskydende selskabs skattemæssige stilling. Dette betyder, jf. ovenstående, at gennemførelsen af en skattefri fusion ikke vil udløse realisationsbeskatning, men derimod en udskydelse af beskatningen. I modsætning til en skattepligtig fusion, skal aktiver og passiver ikke overdrages til handelsværdier, men til de værdier, de reelt har. På denne måde indtræder det modtagende selskab i det indskydende selskabs skattemæssige stilling, da de overtager det indskydende selskabs skattemæssige forskelle og dermed deres udskudte skat.

10.3.6 Valg af model

Jf. ovenstående beskrivelse, har det stor betydning, om der gennemføres en skattepligtig eller en skattefri fusion. Det er derfor vigtigt, at der i god tid inden tages højde for hvordan en fusion skal gennemføres. Ønskes en fusion gennemført skattefrit er det vigtigt, at der tages højde for de regler i FUL, der kræves overholdt. Hvis disse regler ikke overholdes, vil en skattefri fusion, jf. ovenstående, blive skattepligtig.

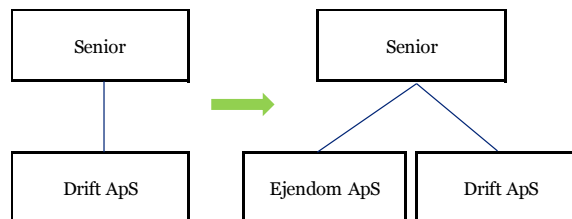
10.3.7 Delkonklusion

Jf. ovenstående gennemgang kan en fusion gennemføres på mange måder, og det er derfor vigtigt, at der forinden tages stilling til hvad fusionen skal resultere i. Idet det ikke anses for en mulighed for Drift ApS at gennemføre en fusion, da Senior ikke råder over flere selskaber, er der ikke udarbejdet nogle caseeksempler.

10.4 Skattefri spaltning

10.4.1 Formål

Ved en spaltning forstås den transaktion hvor et selskab overfører enkelte eller samtlige aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nystiftede selskaber jf. FUL § 15a, stk. 2. Vederlaget for selskabets aktiver og passiver kan bestå i aktier i det modtagende selskab og evt. en

kontant udligningssum. Når der mellem to eller flere danske selskaber gennemføres en spaltning, får de involverede selskaber adgang til beskatning efter reglerne i FUL, herunder særligt FUL § 15b, stk. 2. Ved en skattefri spaltning får selskaberne adgang til beskatning efter reglerne i FUL § 15a og FUL § 15b, der giver mulighed for at udskyde realisationsbeskatningen.

10.4.2 Forberedelse

Gennemførelse af en spaltning kræver ikke de store forberedelser. Mest af alt kræver en spaltning, at der udarbejdes en plan over hvilke aktiver og passiver, der skal spaltes, samt hvilke andre selskaber, der skal involveres. Herudover skal det besluttes hvordan aktionærerne skal berigtiges, enten med aktier eller med aktier og evt. en kontant udligningssum jf. FUL § 15a, stk. 2. Samtidig kræves det dog, at der tages stilling til om spaltningen skal ske med eller uden tilladelse. De forskellige metoder gennemgås i nedenstående afsnit.

Herudover skal de involverede selskaber og aktionærer være opmærksomme på de krav, der følger med en skattefri spaltning. Idet realisationsbeskatningen udskydes, succederer det modtagende selskab i det indskydende selskabs skattemæssige stilling. Ligesom ved gennemførelse af en aktieombytning, vil der gælde et 3-årigt holdingkrav, jf. FUL § 15a, stk. 1, 5. punkt, efter gennemførelsen af den skattefrie spaltning uden tilladelse.

10.4.3 Skattefri spaltning med tilladelse

Jf. ovenstående indledning kan en spaltning ske på følgende to måder. Enten ved en ophørsspaltning eller ved en grenspaltning. Ved en ophørsspaltning overføres alle aktiver og passiver til to eller flere selskaber, og det indskydende selskab ophører herefter. Ved en grenspaltning er det kun enkelte aktiver og passiver, der overføres til et eller flere selskaber. Efterfølgende fortsætter det indskydende selskab på normal vis.

10.4.3.1 De objektive betingelser

Hvis man vælger at grenspalte uden ophør, er det en betingelse, af de dele af virksomheden, der overføres til et eller flere selskaber, i sig selv udgør en "gren" af selskabs virksomhed. Betingelsen kaldes grenkravet jf. FUL § 15c, stk. 2. I SKM.1996.899 har SKAT gjort rede for, hvordan en gren af selskabers virksomhed skal forstås.

SKAT giver udtryk for følgende "SKAT opfatter lovens ordlyd således, at der skal være tale om en materielt identificerbar enhed i selskabet, og at vurderingen heraf baserer sig på forholdene, inden den påtænkte opdeling gennemføres"²⁹.

²⁹ www.tax.dk, C.D.6.1.3.1 Grenkravet når det indskydende selskab ikke ophører

Herudover giver SKAT udtryk for, at det er den organisatoriske synsvinkel, der skal afgøre, om der er tale om en gren af selskabets virksomhed. Det er således ikke tilstrækkeligt, at "grenen" kan fortsætte ved brug af egne midler.

Ligeledes er det et krav, at vederlæggelsen af aktionærerne sker i samme forhold, som det har været indtil spaltningen. Dvs. at hvis der i det indskydende selskab indtil spaltningen var 3 aktionærer, der hver ejede 33,33 %, skal disse vederlægges i forholdet 33:33:100. Umiddelbart kan vederlæggelsen både ske med aktier og evt. en kontant udligningssum. Dog skal man være opmærksom på, at kontante udligningssummer beskattes som udbytte jf. FUL § 15b, stk. 4. Idet der ikke er andre regler end at aktionærerne skal vederlægges i samme forhold som indtil spaltningen, kan en eller flere aktionærer vederlægges udelukkende med en kontant udligningssum. Dvs. at en eller flere aktionærer kan "købes" ud i forbindelse med en spaltning.

10.4.3.2 De subjektive betingelser

Hvis man opfylder de objektive betingelser, har man som udgangspunkt retskrav til at få spaltningen godkendt af SKAT. Dette afhænger dog af om man kan opfylde den subjektive betingelse, der vedr. formålet med spaltningen. Hvis de involverede selskaber ikke kan forklare spaltningen, med reelle forretningsmæssige årsager, formodes det at spaltningen har skatteunddragelse eller skatteundgåelse til formål.

Vurderingen af, om den subjektive betingelse er opfyldt kræver, i lighed med aktieombytning, en konkret undersøgelse af den respektive situation. Det er således ikke nok, at de involverede selskaber forklarer spaltningen med skattemæssig fordel eller lign. Det skal bemærkes, at det primært er i sager vedr. generationsskifter, at SKAT vil være ekstra opmærksomme på om den subjektive betingelse vedr. formålet opfyldes³⁰. I praksis vil det ved vurderingen af de subjektive betingelser ofte være en konkret vurdering fra sag til sag. Der er flere eksempler på afgørelser, der viser, at der er blevet truffet beslutning om begge dele, jf. nedenstående eksempler.

Eksempel hvor der ikke blev givet tilladelse til at gennemføre skattefri spaltning:

Et eksempel, hvor der ikke blev givet tilladelse fra SKAT var i SKM2004.73.TSS. Denne ansøgning blev i første omgang godtaget som forretningsmæssigt begrundet. Men da "*Skattestyrelsen fandt, at der forelå skatteundgåelse eller skatteunddragelse såfremt der i forlængelse af en skattefri ophørsspaltning af et holdingselskab, ville ske salg af det ene modtagende selskabs aktier i et underliggende datterselskab, enten ved tilbagesalg til det udstedende selskab, eller ved salg til det andet modtagende selskab*"³¹, blev det vurderet at de skattefrie spaltning havde skatteunddragelse og skatteundgåelse som hovedformål.

SKM2006.163.LSR er et andet eksempel på, at en anmodning om tilladelse til skattefri ophørsspaltning blev afvist, da hovedformålet blev anset som udskydelse af aktieavancebeskatning.

³⁰ www.tax.dk, C.D.6.1.4.2. Samlet undersøgelse af den konkrete transaktion

³¹ SKM2004.73.TSS - Resume

En generel årsag til ikke at give tilladelse, der har gået igen i flere domme, er endvidere at der planlægges et salg af aktierne eller anparterne i det modtagende selskab umiddelbart efter gennemførslen af spaltningen. Dette indikerer, at der er tale om skatteundgåelse, hvilket også var tilfældet i ovennævnte afgørelser.

Eksempel hvor der blev givet tilladelse til at gennemføre skattefri spaltning:

I SKM2004.147.TSS blev der spaltet et holdingselskab til 3 holdingselskaber. De to af disse blev efterfølgende overdraget til to sønner, der i forvejen var involveret i driften af virksomheden. Tilladelsen bundede særligt i, at generationsskiftet vedrørte de driftsmæssige aktiver, hvorfor det syntes at ansøgningen var forretningsmæssigt begrundet³². I SKM2005.543.SKAT blev der foretaget en skattefri ophørsspaltning af et holdingselskab til to nye holdingselskaber, hvor de to hidtidige ejere af det underliggende driftsselskab nu blev ejere gennem hver deres holdingselskab. Ansøgningen blev begrundet med, at strukturen gav nogle forretningsmæssige fordele, herunder mulighed for optagelse af nye ejere, risikoafdækning af opsparede midler ved udlodning til holdingselskaberne.

Der foreligger altså, i lighed med de subjektive betingelser omkring skattefri aktieombytning, at konkrete forretningsmæssige begrundelser så som risikoafdækning af opsparet kapital og lettere adgang til at optage nye ejere, anses som godtagne begrundelser for at opnå den ønskede tilladelse.

10.4.4 Delkonklusion

Jf. ovenstående vil det umiddelbart virke som en nem løsning at gennemføre en spaltning i forbindelse med et generationsskifte. Dette kan forklares med, at en spaltning ikke kræver megen forberedelse samt at både Senior og Junior A kan være en del af selskabet, efter generationsskiftet. Dog skal man i sådanne situationer være opmærksom på, om det er muligt at indhente en tilladelse fra SKAT. Jf. ovenstående afsnit, skal man opfylde den subjektive betingelse. Da generationsskifte som formål, ikke alene nødvendigvis opfylder den subjektive betingelse, skal man være opmærksom herpå, inden man gennemfører en spaltning. Således skal der argumenteres for, at den skattefri spaltning er en forudsætning for at gennemføre generationsskiftet. Det antages, at Senior har de fornødne forretningsmæssige grunde til at ansøge om tilladelse til foretage en skattefri spaltning, og dermed at generationsskifteplanen og begrundelsen for den skattefri spaltning kan begrundes af en sådan forretningsmæssig konkret karakter, at SKAT vil give tilladelsen.

10.4.5 Caseeksempel

Drift ApS ejer, som beskrevet tidligere, en ejendom. Da ejendommen har en relativt høj værdi, er det medvirkende til at øge den værdi, der skal overdrages ved et senere generationsskifte. Det betyder således, at det forhold at ejendommen ligger i det selskab, der skal generationsskiftes, kan betyde, at det ikke vil være muligt at generationsskifte til f.eks. Senior's søn Junior A.

For at undgå, at ejendommen i sig selv, er skyld i at Drift ApS ikke kan generationsskiftes til Junior A, ønsker Senior at gennemføre en grenspaltning, således at ejendommen overføres til et særskilt nystiftet selskab. Jf. teorien om grenspaltning, der er beskrevet i afsnit 10.5.3, er det et krav, at der indhentes en tilladelse, der godkender den

³² Generationsskifte og Omstrukturering, Overgaard og Olesen, 4. udgave,

del af selskabets virksomhed, der ønskes grenspaltet, som en særskilt gren af den samlede virksomhed. Herudover kræver gennemførelse af en grenspaltning, at SKAT godtager årsagsforklaringen, der skal indsendes. Det er endvidere en forudsætning, at ejendommen ikke er driftsrelateret til virksomheden.

På trods af, at Senior gerne vil gennemføre en grenspaltning for lettere at kunne generationsskifte selskabet til Junior A, har Senior også de seneste par år lejet dele af ejendommen ud til private personer. Ejendommen har således, de seneste år, fået mere og mere antydning af at være en særskilt gren af selskabets virksomhed.

Hvis generationsskiftet ikke påtænkes at skulle ske til Junior A, vil der gælde samme forhold som beskrevet ovenfor, for en uafhængig part.

11 Værdiansættelse af overdragelsessummen

11.1 Indledning

Et vigtigt element i forbindelse med generationsskifter, er reglerne omkring værdiansættelse af den virksomhed eller de aktier eller anparter der skal overdrages.

Reglerne for hvorledes en virksomhed, herunder selskabets aktier eller anparter, skal værdiansættes i forbindelse med generationsskifte, kan synes at være ganske komplicerede, da principperne er mange, og der ikke blot er en enkelt vejledning på retsområdet.

Området omkring værdiansættelse, bliver yderligere kompliceret af, at værdiansættelsen af virksomheden kan være motiveret af parterne der overdrages imellem. Man skulle tro, at overdrageren altid har et ønske om at virksomheden værdiansættes højest muligt, således at handelsværdien og dermed betalingen af virksomheden bliver derefter. Dette er dog ikke altid tilfældet, når der overdrages mellem generationer inden for familiekredsen. Her vil overdrager typisk søge den lavest mulige værdi, da værdiansættelsen kan være motiveret af et ønske om at undgå eller minimere en eventuel skatte- og gaveafgift. Dette medfører stor opmærksomhed fra SKAT's side, og medfører i praksis, at værdiansættelser mellem interesseforbundne parter efterfølgende kan blive justeret. Det vil sige, at priser og vilkår kan blive korrigeret, såfremt aftalevilkårene ikke svarer til hvad der ville være opnået mellem uafhængige parter³³.

Dog er overdragelse mellem fysiske personer, eksempelvis overdragelse af en aktiepost fra fader til søn, ikke omfattet af LL § 2. Reglen bliver kun relevant, såfremt det falder ind under betegnelsen en ”kontrolleret transaktion”³⁴, hvilket kan blive tilfældet, såfremt overdragelsen vedrører brugen af selskaber, eksempelvis jf. SKM2001.369LSR³⁵.

11.2 Principper og modeller

Når man taler om værdiansættelse, skal værdiansættelsen som udgangspunkt udgøre værdien af fremtidige pengestrømme. Dette kan imidlertid være svært at fastlægge, da der selvsagt er stor usikkerhed omkring en virksomheds fremtid. SKAT har derfor indført forskellige værdiansættelsesprincipper, herunder forskellige cirkulærer, samt den juridiske vejledning omkring transfer pricing, der endvidere beskriver de cashflow-baserede modeller til værdiansættelse af kontrollerede transaktioner.

Principperne for værdiansættelse omfatter, foruden den generelle bestemmelse for kontrollerede transaktioner i selskaber i LL § 2, hhv. TSS Cirkulære 2000-9, TSS Cirkulære 2000-10 (omtalt Goodwillcirkulæret) og Cirkulære nr. 185 17-11-1982 (omtalt 1982 Cirkulæret eller formueskattekursen).

³³ Også benævnt armslængdeprincippet.

³⁴ Der henvises til LL § 2 for nærmere beskrivelse af kontrollerede transaktioner.

³⁵ Generationsskifte og Omstrukturering, Søren Halling & Birgitte Sølvkær, side 88-89

Ovenstående principper er gennemgået i dette afsnit, og slutteligt eksemplificeret med konkrete beregninger på casevirksomheden og yderligere en beskrivelse af konsekvenserne for afskaffelsen af formueskattekursen for Drift ApS.

11.3 Afskaffelsen af formueskattekursen

Værdiansættelse via Cirkulære nr. 185, også kaldet formueskattekursen, blev afskaffet af regeringen den 5. februar 2015. SKAT udsendte i forbindelse hermed et styresignal, der angiver, at formueskattekursen fremadrettet ikke kan anvendes ved værdiansættelser mellem afhængige parter, og henviste i forbindelse hermed til TSS Cirkulære 2000-9 til værdiansættelse af unoterede aktier – altså også mellem afhængige anparter³⁶. Fremadrettet er der altså ikke længere tvivl om hvilke værdiansættelsesmodeller SKAT henviser til, da der reelt kun er TSS Cirkulærerne fra 2000 tilbage. Disse cirkulærer udtrykker således frem over Skatterådets vejledende retningslinjer for opgørelsen af selskabers værdi³⁷.

11.3.1 Baggrund for afskaffelsen

Den primære årsag til afskaffelsen var, at værdiansættelse via formueskattekursen ofte gav en for lav værdi. Desuden kunne reglerne udnyttes og beskatning kunne undgås, såfremt en gavemodtager boede i udlandet. Formueskattekursen begunstigede særligt overdragelsen af unoterede aktier med store immaterielle aktiver, der ofte ramte langt fra handelsværdien³⁸. F.eks. virksomheder med varemærkerettigheder blev værdiansat langt lavere end virksomheder, hvis aktiver primært bestod af produktionsudstyr, da aktiverne ikke indgik i værdiansættelsen.

Det var altså af stor betydning, hvorvidt aktierne var optaget på en børs eller ej, og aktionærer i unoterede selskaber havde altså en stor skattemæssig fordel. Reglerne og vejledningerne fungerede ikke efter hensigten, og man måtte sande, at der var for mange eksempler på, at skatteplanlægningen og anvendelsen af formueskattekursen gav værdier langt under handelsværdien. Eksempelvis en sag hvor formueskattekursen kun udgjorde 1 promille af selskabets reelle handelsværdi³⁹.

Afskaffelsen af formueskattekursen forventes, jf. skatteministeriets artikel⁴⁰, at medføre et merprovenu på DKK ½ mia. årligt.

11.4 TSS Cirkulære 2000-10 (Goodwillcirkulæret)

11.4.1 Indledning

Følgende Cirkulære benyttes sammen med TSS Cirkulære 2000-9, da sidstnævnte ikke tager højde for eventuel merværdi i forhold til en akties indre værdi. Dette være sig kundeporteføljer, forretningsnetværk, varemærker, brand, udvikling af produkter mv. SKAT har derfor udarbejdet en vejledende anvisning til beregning af goodwill, der er gennemgået i følgende afsnit.

³⁶ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=2170704&vId=0>

³⁷ http://www.skm.dk/media/1193705/fakta-og-baggrund_formueskattekurs.pdf, side 1

³⁸ http://www.skm.dk/media/1193705/fakta-og-baggrund_formueskattekurs.pdf

³⁹ http://www.skm.dk/media/1193705/fakta-og-baggrund_formueskattekurs.pdf

⁴⁰ http://www.skm.dk/media/1193705/fakta-og-baggrund_formueskattekurs.pdf

Det skal endvidere bemærkes, at anvisningen for TSS Cirkulære 2000-9 og 2000-10, finder anvendelse på overdragelser mellem interesseforbundne parter, hvor overdragelsen ikke er omfattet af personer inden for gaveafgiftskredsen.

11.4.2 Grundlag for beregning

Beregningsmodellen er en standardiseret beregning, der tager udgangspunkt i resultat før skat, opgjort efter Årsregnskabsloven, for de seneste tre regnskabsår. Såfremt virksomheden ikke udarbejder et årsregnskab efter Årsregnskabsloven, tages udgangspunkt i virksomhedens skattepligtige indkomst for de seneste 3 indkomstår.

Såfremt virksomheden ikke er 3 år gammel, og derfor ikke tillader modellen at tage udgangspunkt i de seneste 3 år, må anvisningen anvendes med de fornødne tilpasninger.

11.4.2.1 *Reguleringer ved benyttelse af det regnskabsmæssige resultat*

Såfremt der tages udgangspunkt i det regnskabsmæssige resultat før skat, skal der reguleres for følgende poster:

- Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuel medarbejdende ægtefælle
- Finansielle indtægter
- Finansielle udgifter
- Eventuelle ekstraordinære poster i henhold til årsregnskabsloven
- Afskrivninger på tilkøbt goodwill

11.4.2.2 *Reguleringer ved benyttelse af den skattepligtige indkomst*

Såfremt der tages udgangspunkt i den skattepligtige indkomst, skal der reguleres for følgende poster:

- Medarbejdende ægtefælle
- Finansielle indtægter
- Finansielle udgifter
- Investeringsfondshenlæggelser (sidste indkomstår 1998)
- Forskudsafskrivninger
- Andre ikke skatterrelevante driftsposter
- Afskrivninger på tilkøbt goodwill

11.4.3 Vægtning

Det korrigerede resultat skal herefter vægtes, og der skal tages udgangspunkt i de 3 seneste regnskabs- eller indkomstår. Det seneste regnskabsår, 2014, skal vægtes højest (ganges med faktor 3), 2013 næsthøjest (ganges med faktor 2) og 2012 lavest (ganges med faktor 1). Summen af de tre vægtede resultater bliver herefter lagt sammen, og divideret med faktor 6, hvilket angiver et vægtet gennemsnit af resultatet for de seneste tre år.

11.4.4 Udviklingstendens

Hvis det regnskabsmæssige resultat har udviklet sig konstant, enten positivt eller negativt, i de foregående tre år, beregnes der et tillæg eller fradrag for denne udviklingstendens. Denne beregnes ved at dividere den samlede udvikling med 2.

11.4.5 Forrentning af aktiver

Derefter skal der tages højde for forrentningen af selskabets aktiver, der beregnes af de ikke-driftsfremmende aktiver, der er indregnet i seneste aflagte regnskab. Forrentningen følger kapitalafkastsatsen⁴¹, jf.

Virksomhedsskattelovens § 9 tillagt 3 procentpoint. Dette på tidspunktet for overdragelsen. Den beregnede forrentning trækkes fra i beregningen og giver således en restværdi til forrentning af goodwill.

11.4.6 Kapitalisering

Endeligt er der forholdet omkring kapitaliseringsfaktoren, der udtrykker forholdet mellem det forventede årlige afkast i form af en forrentningsprocent og goodwillens forventede levetid, der udtrykker hvor mange år man kan forvente et afkast af den beregnede goodwill. Forrentningen følger, i lighed med forrentning af aktiver, den gældende kapitalafkastsats, jf. Virksomhedsskattelovens § 9, tillagt 8 procentpoint.

Levetiden på goodwill kan variere meget, hvorfor det er nødvendigt at se på hvilke elementer der kan være afgørende herfor. F.eks. kan virksomhedens type, branche, produkt eller service, og herunder kompleksiteten af disse være afgørende for hvorvidt levetiden på goodwillen er af kort eller lang varighed. F.eks. må det antages, at der generelt er længere goodwill levetid for et pågældende produkt, hvis dette er af unik karakter, i forhold til et relativt standardiseret et af slagsen. Herunder kan også nævnes opbyggede varemærker, brands eller kundekartoteker.

11.4.7 Elementer der kan medføre justering af den beregnede goodwill

Som sagt er ovenstående beregningsmodel blot vejledende, hvilket medfører, at man ved beregning af goodwill, godt kan vælge at fravige den beregnede værdi eller korrigere den.

Nedenfor foreligger eksempler på hvad der kan medføre justeringer til den beregnede goodwill⁴²:

- Velbegrundede forventninger til fremtiden, herunder indgåede aftaler og kontraktlige forpligtelser omkring fremtidige ydelser.
- Udviklingen siden sidst aflagte regnskabsperiode og tidspunktet for overdragelsen.
- Situationer hvor indehaver(e) eller medarbejdere med afgørende indflydelse på virksomhedens indtjening ikke følger med virksomheden.
- Såfremt virksomhedens indtjening er afhængig af enkelte faktorer, så som få meget store kunder, vil hele virksomhedens fremtidige grundlag og dermed goodwill være meget følsom over for dette. Således bør der ske nedslag i den beregnede goodwill, svarende til den usikkerhed der er forbundet hermed.

⁴¹ Kapitalafkastsen i 2014 er 2%, jf. http://www.tax.dk/jv/cc/C_C_5_3_1_2_4.htm

⁴² TSS Cirkulære 2000-10

- Der skal tages forbehold for ekstraordinære forhold de seneste 3 år, herunder store engangsindtægter- og udgifter.

11.5 TSS Cirkulære 2000-9

11.5.1 Indledning

TSS Cirkulære 2000-9 finder anvendelse på værdiansættelse af aktier og anparter, og kan bruges i forbindelse med overdragelse mellem interesseforbundne parter, hvor overdragelsen ikke er omfattet af Cirkulære nr. 185 17-11-1982 (Formueskattekursen)⁴³.

Indledende skal det nævnes, at noterede aktier og anparter ansættes til kursværdien svarende til den noterede kurs på det for skatteberegningen afgørende tidspunkt⁴⁴.

Ved unoterede aktier og anparter fastsættes værdien til handelsværdien, såfremt denne kendes. Er dette ikke tilfældet, f.eks. fordi aktierne ikke har været omsat, eller fordi at omstændighederne medfører at handelsværdien ikke anses for valid, kan vurderingen foretages med nedenstående følgende hjælperegulering.

11.5.2 Hjælpereglen

Hjælpen reglen definerer, at aktiernes værdi skal beregnes som *summen af de enkelte aktivposter minus de respektive gældsposter i selskabet*. Denne opgjorte værdi skal tillægges værdien af goodwill.

Opgørelsen hviler således på grundlag af virksomhedens indre værdi, og beregnes ud fra seneste aflagte årsregnskab.

I forbindelse med beregningen skal tages forbehold for enkelte regnskabsposter, der ikke indgår til regnskabsmæssig værdi, men derimod korrigeres, jf. nedenstående⁴⁵:

- Fast ejendom
- Associerede selskaber
- Goodwill og andre immaterielle rettigheder
- Udskudt skat
- Andre forhold – egne aktier

Fast ejendom værdiansættes til seneste kendte offentlige ejendomsvurdering. Eventuelle ombygninger og forbedringer, der ikke indgår i den offentlige ejendomsvurdering, tillægges. Udenlandske ejendomme medtages til den bogførte værdi.

Såfremt handelsværdien på unoterede aktier eller anparter i associerede eller tilknyttede virksomheder, medtages værdien opgjort efter hjælpereglen.

⁴³ TSS Cirkulære 2000-9, redaktionelle noter.

⁴⁴ TSS Cirkulære 2000-9, indledning.

⁴⁵ TSS Cirkulære 2000-9, hjælpereglen.

Goodwill opgøres ud fra TSS Cirkulære 2000-10, gennemgået ovenfor.

Nettoværdien af den udskudte skat medtages og reguleres efter hensyntagen til eventuelle korrektioner, jf. ovenstående.

Af andre forhold skal det nævnes, at eventuel bogført værdi af egne aktier ikke skal indgå i beregningen af den indre værdi.

Ovenstående hjælperegulering kan fraviges, såfremt det vurderes relevant og væsentligt. Dette være sig både aktiernes værdi som helhed eller enkeltposter.

11.6 Cirkulære nr. 185 17-11-1982 (Formueskattekursen)⁴⁶

11.6.1 Indledning

For at beskrive konsekvenserne af afskaffelsen, er det teoretiske og juridiske grundlag bag 1982 cirkulæret kort gennemgået i nedenstående afsnit. Cirkulæret er eksemplificeret med beregninger på casevirksomheden, der indeholder en konsekvensbeskrivelse af at benytte andre værdiansættelsesmodeller, som en afledt effekt af afskaffelsen.

11.6.2 Anvendelsesområde

1982 Cirkulæret fandt anvendelse på værdiansættelse af aktier inden for gaveafgiftskredsen, i henhold til BAL § 22. Såfremt der ikke blev overdraget inden for denne personkreds, henviser SKAT til TSS Cirkulære 2000-9. Cirkulæret angiver, at værdiansættelsen af hhv. aktiver og passiver inden for gaveafgiftskredsen skal ske til handelsværdi. Da dette ofte ikke er en mulighed med unoterede aktier, da de ofte ikke har været i handel mellem uafhængige parter, skal værdiansættelsen ske i henhold til reglerne, der foreskrives i 1982 Cirkulæret.

11.6.3 Kapitaliseringsfaktorer

Til beregning af formueskattekursen, har SKAT fastsat nedenstående kapitaliseringsfaktorer, der gælder ved beregning af formueskattekursen med virkning fra 1. januar 2014 og frem til afskaffelsen⁴⁷.

- Indtjeningsevne: 11,5
- Modifieret regel: 5,75 (anvendes ikke)
- Udbytte: 98,0 (anvendes ikke)
- Indre værdi: 80

11.6.3.1 Indtjeningsevne

Ved indtjeningsevnen skal forstås et gennemsnit af selskabets driftsaktivitet, hvad end det er over- eller underskud, som procentdel af aktiekapitalen i det regnskabsår, der danner grundlag for selskabets seneste skatteopgørelse, samt de to foregående år.

⁴⁶ Også omtalt 1982 Cirkulæret

⁴⁷ <http://www.skat.dk/skat.aspx?oId=2133770&vId=0>

Selskabets skattepligtige indkomst anvendes som driftsresultat, hvor der skal tages fradrag for eventuelt skattemæssigt underskud fra tidligere år. Herefter formindskes det fremkomne beløb med årets skat.

Den gennemsnitlige indtjeningsfaktor ganges herefter med kapitaliseringsfaktoren på 11,5.

11.6.3.2 Indre værdi

Ved indre værdi, skal forstås den skattemæssige indre værdi. Dvs. at selskabets aktiver og passiver reguleres for eventuelle forskelle mellem regnskabs- og skattemæssige værdier samt den udskudte skat heraf.

Aktiernes indre værdi opgøres slutteligt som egenkapitalen ultimo i procent af selskabskapitalen. Derefter kapitaliseres værdien med kapitaliseringsfaktoren på 80 %.

11.6.3.3 Anparternes værdi

For at finde anparternes værdi, summeres de fremkomne faktorer i indtjeningssevnen og den indre værdi og divideres herefter med 2, hvorefter formueskattekursen fremkommer.

Aktiernes værdi findes herefter ved at gange selskabskapitalen med formueskattekursen.

11.7 Caseeksempel

Nedenstående indeholder beregningseksempler på casevirksomheden Drift ApS, hvor ovenstående værdiansættelsescirkulærer er anvendt.

11.7.1 TSS Cirkulære 2000-10

For at værdiansætte Drift ApS via TSS Cirkulære 2000-9, er det først en nødvendighed at beregne selskabets goodwill. Dette gøres i henhold til TSS Cirkulære 2000-10.

Jf. nedenstående beregninger er selskabets goodwill beregnet til DKK 4.293.108.

TSS Cirkulære 2000-10 - Værdiansættelse af goodwill			
i kr.	2012	2013	2014
Resultat før skat	1.200.000	1.500.000	1.800.000
Reguleringer			
- Ikke udgiftsført løn fra medarbejdende ægtefæller	-	-	-
+ Finansielle udgifter	75.000	80.000	70.000
- Finansielle indtægter	(110.000)	(100.000)	(80.000)
- Ekstraordinære poster i henhold til ÅRL	-	-	-
+ Afskrivninger på tilkøbt goodwill	-	-	-
Reguleret resultat	1.165.000	1.480.000	1.790.000
Vægtning	1	2	3
	1.165.000	2.960.000	5.370.000
Sum			9.495.000
Vægtet reguleret resultat			1.582.500
Udviklingstendens (hvis konstant udvikling) ((2014-2012)/2)			300.000
			1.882.500
Driftsherreløn 50% (dog min. 250 t.kr. og maks. 1.000 t.kr.)			-
			1.882.500
Forrentning af aktiver (kapitalafkast sats 2% for 2014 jf. VSL §9 + 3% = 5% i alt)	5%		(513.250)
Rest til forrentning af goodwill			1.369.250
Kapitaliseringsfaktor ved levetid på 7 år	3,14		4.293.108
Beregnet goodwill			4.293.108

Det skal bemærkes, at levetiden på selskabets goodwill er fastsat til 7 år, hvilket er den mest almindeligt anvendte levetid, da goodwill skattemæssigt skal afskrives over 7 år, jf. AL § 40.

Kapitaliseringsfaktoren er endvidere beregnet ved en forrentning på 4 %.

Det vurderes at den beregnede goodwill er retvisende for selskabet, og at der ikke er nogle særlige forhold, der kan medføre justering, jf. ovenstående afsnit 11.4.7.

Således benyttes den beregnede goodwill i nedenstående beregning af anparterne i Drift ApS.

11.7.2 TSS Cirkulære 2000-9

I nedenstående beregning tages der udgangspunkt i selskabets bogførte indre værdi (egenkapital) pr. 31.12.2014.

Derefter justeres der for følgende:

- *Ejendomsværdi:* Såfremt den offentlige ejendomsvurdering er højere eller lavere end den bogførte værdi. Det er i nedenstående beregning antaget, at den offentlige ejendomsvurdering er den samme som den bogførte værdi.
- *Goodwill:* Den beregnede goodwill, jf. TSS Cirkulære 2000-10, tilføjes til selskabets indre værdi.
- *Udskudt skat:* Endvidere reguleres der for udskudt skat af ovennævnte justeringer.

TSS-cirkulære 2000-09 - Værdiansættelse af anparter i Drift ApS			
Egenkapital jf. regnskab			6.600.000
Ejendomsværdi (offentlig ejendomsvurdering)	5.615.000		
- Ejendomsværdi jf. regnskab	(5.615.000)		
	-		
Goodwill (TSS 2000-10)	<u>4.293.108</u>		
	4.293.108		
Udskudt skat	22%	<u>(944.484)</u>	3.348.625
I alt			9.948.625
I alt afrundet			<u>9.900.000</u>

Efter ovenstående justeringer er anparterne i selskabet, afrundet til nærmeste 100.000 beregnet til DKK 9.900.000.

11.7.3 Cirkulære nr. 185 17-11-1982 (Formueskattekursen)

Idet overdragelsen af selskabet Drift ApS sker mellem Senior og Junior A, og overdragelsen således er inden for gaveafgiftskredsen, var det ind til den 5. februar 2015 muligt at beregne værdien af selskabet efter reglerne i Cirkulære nr. 185, også kendt som formueskattekursen. Modellen, dens indhold og anvendelse er beskrevet nærmere i afsnit 11.6, hvorfor der henvises hertil for teori omkring modellen.

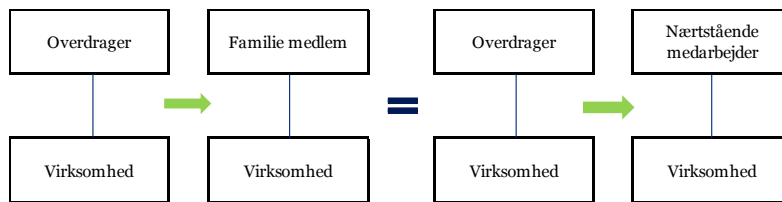
Jf. nedenstående beregning, beregnes selskabets værdi til DKK 9.000.000 efter afrunding til nærmeste tusinde.

Indtjeningsevne	2012	2013	2014
	kr.	kr.	kr.
Skattepligtig indkomst	1.200.000	1.500.000	1.800.000
Underskud fra tidligere år	0	0	0
Reguleret indkomst	1.200.000	1.500.000	1.800.000
Skat 24,5 %	-294.000	-367.500	-441.000
Indtjening	906.000	1.132.500	1.359.000
Selskabskapital	500.000	500.000	500.000
Indtjeningsevne i procent	1,81	2,27	2,72
Gennemsnitlig indtjening			2,27
Kapitaliseringsfaktor	11,5		
Gennemsnitlig indtjening * kapitaliseringsfaktor			26,05
Indre værdi			
Egenkapital jf. regnskab			2014 6.600.000
Regnskabsmæssig værdi debitorer		-1.550.000	
Skattemæssige værdi debitorer		1.650.000	
Regnskabsmæssig værdi driftsmidler		-1.750.000	
Skattemæssige værdi driftsmidler		1.350.000	
Regnskabsmæssig værdi ejendom		-5.615.000	
Skattemæssige værdi ejendom		5.500.000	
Udskudt skat ej afsat i regnskab		91.300	
Reguleringer i alt		-323.700	-323.700
Skattemæssig egenkapital 31/12-2014			6.276.300
Anparternes indre værdi som procent af selskabskapitalen			12,55
Anparternes kapitaliseret værdi som procent af selskabskapitalen			10,04
Anparternes værdi			
	Faktorer	Kurs	
Kapitaliseret indtjeningsevne		11,50	26,05
Indre værdi		80%	10,04
Total			36,09
Formueskattekursen			18,04
Anparternes værdi efter cirkulæret nr. 185 af 17-11-1982			9.022.395
I alt afrundet			9.000.000

11.7.3.1 Beskrivelse af konsekvenser for afskaffelsen

Konsekvenserne ved afskaffelsen henvender sig direkte til personer inden for gaveafgiftskredsen, også kaldet afhængige parter, der tidligere har kunnet drage fordel af at værdiansætte til lavere værdier.

Der er således fremadrettet ikke nogen fordel i, at overdrage til afhængige parter frem for uafhængige. Således er der altså f.eks. ikke nogen skattemæssig fordel i at overdrage til et familiemedlem frem for en nærtstående medarbejder.

Når et selskabs værdi beregnes vha. de af SKAT udstukne anvisninger, er udgangspunktet at værdierne, der beregnes, skal til svare markedsværdien. På trods heraf, giver modellerne, der er gennemgået ovenfor vidt forskellige værdier. Dette skyldes bl.a. at modellerne tager udgangspunkt i forskellige nøgletal mv. Herudover har det altid været opfattelsen, at beregninger efter cirkulære nr. 185 har givet en mere fordelagtig værdi, og således en lavere værdi end hvis samme selskab blev værdiansat efter TSS cirkulære 2000-9. Dette resultat vil ikke altid være gældende, men i langt de fleste tilfælde, vil det være mest fordelagtigt at værdiansatte efter cirkulære nr. 185.

Som det kan ses i beregningerne i afsnit 11.7.2, er anparterne værdiansat efter TSS Cirkulære 2000-9 beregnet til at være DKK 900.000 højere end når de værdiansættes efter cirkulære nr. 185. Forskelsværdien skyldes primært, at der i cirkulære nr. 185 ikke indgår goodwilltillæg samt regulering af udviklingstendens. Som udgangspunkt virker denne forskel underlig, idet man jo netop ønsker at beregne den korrekte markedsværdi. Idet cirkulærene, der udstikkes af SKAT, altid kun har været vejledende og ikke lovgivning, har SKAT tidligere ikke taget stilling til spørgsmålet om forskellene mellem cirkulærene.

Dette ændrede sig imidlertid den 5. februar 2015, da man med øjeblikkelig virkning, fra Skatteministeriets side, valgte at afskaffe væsentlige dele af cirkulære nr. 185. Cirkulæret er således ændret på en sådan måde, at der ikke længere er mulighed for en ligeså fordelagtig værdiansættelse. Afskaffelsen betyder, at der ikke længere eksisterer en specifik vejledning til hvordan unoterede aktier og anparter kan værdiansættes inden for den gaveafgiftsberettigede personkreds. Det vil således betyde, at der fremover vil være stor usikkerhed omkring gennemførelse af f.eks. generationsskifter. De nærmere konsekvenser af afskaffelsen er gennemgået i nedenstående afsnit.

11.7.3.2 Modellernes følsomhed

Jf. ovenstående vil ændringerne i Cirkulære nr. 185 fremover få væsentlige konsekvenser for værdiansættelser af unoterede aktier og anparter. Den bedste måde at vise dette på, er ved at vise hvilke faktorer i både cirkulære nr. 185 og TSS cirkulære 2000-9, der væsentligt påvirker værdiansættelsen.

Som beskrevet er det bl.a. regulering af udviklingstendens, der kan have stor betydning for den endelige værdiansættelse efter Cirkulære nr. 185. For at vise følsomheden og betydningen af regulering af udviklingstendens, er der beregnet en værdi af selskabets anparter, når driftsresultatet for hhv. 2013 og 2014 byttes om. Således vil der i værdiansættelsen efter TSS Cirkulære 2000-9 ikke være en positiv udviklingstendens, hvorfor den beregnede regulering på DKK 300.000 ikke vil være indeholdt i den beregningen af goodwill. Endvidere vil

resultat før skat i 2013 på DKK 1.800.000, det største resultat i de 3 år, kun være vægtet med faktor 2, hvilket ligeledes reducerer den beregnede goodwill.

Jf. bilag 2, er forskellen i anparternes værdi ved beregning efter hhv. cirkulære nr. 185 og TSS cirkulære 2000-9 således reduceret til kun at udgøre DKK 100.000.

Der er ingen tvivl om, at ændringen af cirkulære nr. 185 vil betyde at fremtidige generationsskifter bliver dyrere for ejerne at gennemføre. Dette virker selvsagt underligt, idet man netop har fokus på at give de ejerledede virksomheder en hjælpende hånd, da man ønsker at disse skal videreføres, når det er tid til et generationsskifte og ikke blot lukkes.

11.7.3.3 *Praksis fremover*

I forbindelse med ændring af cirkulære nr. 185 udstedte SKAT et styresignal. Styresignalet SKM2015.96-SKAT, er den fremadrettede praksis skitseret⁴⁸. Jf. det udstedte styresignal, der også fungerer som et cirkulære, skal værdiansættelse af unoterede aktier og anparter fremover ske på følgende måde.

“De nævnte værdipapirer, der omfattes af skatte- og afgiftsberegning, skal fastsættes til deres værdi i handel ogandel på det tidspunkt, der er afgørende for skatte/afgiftsberegningen. Ved værdien i handel ogandel forstås det beløb, som værdipapiret vil kunne indbringe ved et salg i det åbne marked”⁴⁹

Da en værdi i “handel ogandel” i sig selv kan være svær at definere, henvises man i styresignalet fra SKAT til de nuværende TSS cirkulære 2000-9 for vejledning til værdiansættelse af unoterede aktier og anparter samt TSS cirkulære 2000-10 for vejledning til værdiansættelse af goodwill. Det fremgår i styresignalet fra SKAT, at SKAT ikke fremover vil være bundet af værdiansættelser efter reglerne i TSS cirkulærene, og således har mulighed for at afvige disse, hvis de ikke mener de tilsvarende handelsværdi. Denne usikkerhed er også en ændring ift. cirkulære nr. 185, da SKAT ved værdiansættelser efter disse regler ikke kunne afvige eller stille spørgsmålstejn ved beregningerne⁵⁰.

Det skal bemærkes, at blot fordi der henvises til at man kan værdiansætte aktier og anparter efter cirkulærene nævnt ovenfor, skal der som udgangspunkt altid tages højde for hvis der eksisterer en reel markedsværdi. Dvs. hvis aktierne eller anparterne på et tidligere tidspunkt har været handlet, er det altså denne værdi der skal anvendes, og ikke de vejledende regler i cirkulærene.

“Det er vigtigt at have for øje, at handelsværdien er udgangspunktet i både 1982-, 2000- og 2009-cirkulærene. Hvis der findes en objektiv konstaterbar handelsværdi på overdragelsestidspunktet, kan ingen af cirkulærene principielt anvendes. Det er der ikke ændret på”⁵¹.

⁴⁸ “Ophævelse af formueskattekursreglerne - hvad nu?”, af Tax Partner Claus Pedersen EY, SR-Skat 2015 nr. 2

⁴⁹ “Ophævelse af formueskattekursreglerne - hvad nu?”, af Tax Partner Claus Pedersen EY, SR-Skat 2015 nr. 2, afsnit 3

⁵⁰ “Ophævelse af formueskattekursreglerne - hvad nu?”, af Tax Partner Claus Pedersen EY, SR-Skat 2015 nr. 2, afsnit 3, punkt TSS cirkulære 2000-9 - den nye hovedregel

⁵¹ “Ophævelse af formueskattekursreglerne - hvad nu?”, af Tax Partner Claus Pedersen EY, SR-Skat 2015 nr. 2, afsnit 3, punkt Transfer pricing; kontrollerede transaktioner; værdiansættelse, E nr. 235 (værdiansættelsesvejledningen)

11.7.4 Delkonklusion

Jf. ovenstående afsnit, kan der være stor forskel på en værdiansættelse efter reglerne i cirkulære nr. 185 og TSS cirkulære 2000-9. På trods af, at forskellen på anparternes værdi ved at benytte TSS cirkulærerne og formueskattedekursen i eksemplet i bilag 2, ikke er så væsentlig, er det tydeligt, at den beregnede handelsværdi ved at benytte cirkulære nr. 185, kan være væsentligt lavere end ved anvendelse af TSS cirkulære 2000-9 og TSS cirkulære 2000-10. Dette skyldes som nævnt primært, at der i TSS cirkulære 2000-9 indgår en beregnet goodwill, som cirkulære nr. 185 ikke tager højde for. Beregningsmodellerne er altså relativt følsomme, og derfor er det væsentligt at man vurderer om den beregning man har lavet er retvisende og tilsvarende handelsværdi. Det er endvidere væsentligt, at det data der anvendes til værdiansættelsen er validitetssikret. Ved at manipulere med det regnskabsdata der indgår i selskabernes regnskaber, kan værdiansættelsen og dermed den afståelsessum der danner grundlag for de skattemæssige værdier, påvirkes i væsentlig grad.

Det er bl.a. på baggrund af ovenstående værdiforskelle at SKAT i år valgte at ændre i cirkulære nr. 185, og derved "lukke skattehullet", som de kaldte det. Ændringerne har den betydning, at værdiansættelser fremover skal følge vejledningerne i TSS cirkulære 2000-9 og TSS cirkulære 2000-10.

12 Overdragelse uden succession

12.1 Indledning

Når en virksomhed skal overdrages, er det væsentligt at finde ud af hvorledes erhverver skal indtræde i virksomheden. Dette kan f.eks. ske ved, at erhverver skattemæssigt indtræder i virksomhedens handelsværdier.

Nedenstående afsnit gennemgår konsekvenserne ved overdragelse uden skattemæssig succession for hhv. overdrager og erhverver.

Der vil sammen med afsnittet omkring skattemæssig succession blive vist eksempler på casevirksomheden, når der ikke anvendes succession.

12.2 Konsekvenser for overdrager

Overdragelse af aktier bliver som udgangspunkt betragtet som afståelse, med mindre reglerne omkring skattemæssig succession anvendes. Dette medfører, at den hidtidige ejer bliver avancebeskattet med 27 % af de første 49.900 og 42 % af resten (2015 satser).

For samlevende ægtefæller er det de første 99.800 der beskattes med 27 %.

I tilfælde af, at aktierne ejes af et holdingselskab, vil en eventuel avance ved afståelse være skattefri, jf. ABL § 8⁵².

12.3 Konsekvenser for erhverver

Ved overdragelse uden succession vil erhververens anskaffelsestidspunkt og –sum svare til hhv. tidspunktet hvorpå aktierne erhverves og til den handelsværdi erhverver har betalt.

⁵² Forudsat at der er tale om datterselskabsaktier eller koncernselskabsaktier i henhold til ABL § 4 A og 4 B, og ej næringsaktier, jf. ABL § 17.

13 Skattemæssig succession - reglerne i ABL § 34-35

13.1 Indledning

Kernen i de skatteretlige regler om overdragelse med succession er, at overdragelsen ikke vil udløse beskatning hos overdrageren, da erhververen succederer i den latente skat, der hviler på aktiverne eller aktierne. Dvs. at der i stedet sker en udskydelse af skatten, men ikke nogen eliminering af skattetilsvaret. Hjemlen til at overdrage en aktiepost med succession findes i ABL § 34.

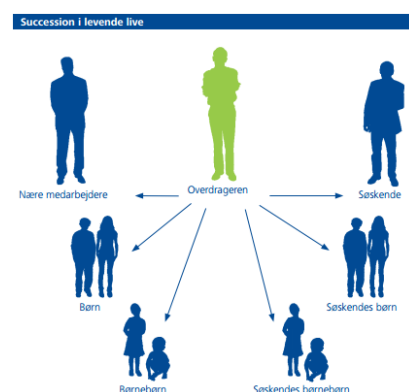
Adgangen til skattemæssig succession forudsætter, at der er tale om overdragelse i levende live (eller ved udlodning fra et dødsbo) af en virksomhed eller visse aktier mv., og at erhververen er omfattet af den successionsberettigede personkreds⁵³.

Endvidere skal det bemærkes, at skattemæssig succession udelukkende giver mening, såfremt overdrageren realiserer en gevinst ved afståelsen⁵⁴.

13.2 Personkredsen omfattet af skattemæssig succession

ABL § 34, stk. 1, nr. 1 opstiller for det første den betingelse, at overdragelsen alene kan ske til en nærmere afgrænset personkreds. Personkredsen svarer til den af Kildeskatteloven § 33 C omfattede personkreds, det vil sige, at overdragelsen kan ske til børn, børnebørn, søskende og søskendes børn, ligesom adoptionsforhold og stedbørnsforhold ligestilles med naturligt slægtsforhold. Bestemmelsen er udtømmende, således at der ikke kan overdrages til andre end den nævnte personkreds med successionen. Dvs. at overdragelser fra børn til forældre ikke er omfattet af ABL § 34, stk. 1, nr. 1⁵⁵.

Jf. nedenstående afsnit kan overdragelse med succession imidlertid både ske til familie og nærtstående medarbejdere.

⁵³ Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup, side 305

⁵⁴ Betingelsen fremgår af Kildeskattelovens § 33 C, stk. 3, jf. ABL § 34, stk. 4.

⁵⁵ Generationsskifte og Omstrukturering, Søren Halling & Birgitte Sølvkær, side 70

13.2.1 Familie kredsen

Generationsskifte med skattemæssig succession til nære familiemedlemmer, forudsætter som udgangspunkt ikke andet end, at erhververen er nært beslægtet med overdrageren. Der foreligger således ingen krav eller forventninger om, at erhververen er tilknyttet eller ansat i selskabet.

Det skal bemærkes, at nærtstående familiemedlemmer, ikke kan sidestilles med den gaveafgiftsberettigede personkreds, men begrænses, jf. ovenstående, til afkom før børnebørn inden for slægtsleddet. Der kan dog efterfølgende ske generationsskifte med succession mellem barnebarn og dennes børn eller børnebørn.

Overdragelsen skal ske mellem fysiske personer, jf. ABL § 34. Dette betyder dog ikke noget for hovedaktionærer, der ejer aktierne via et holdingselskab, da afståelse fra selskab er skattefrit, jf. ABL § 8.

13.2.2 Ægtefælle og samlever

I nogle tilfælde kan det, af hensyn til aldersforskel, blive relevant at overdrage sin virksomhed til en ægtefælle eller ugift samlever.

Ægtefæller kan, i medfør af ABL § 34, også være en del af den successionsberettigede personkreds, såfremt ægtefællen kan betragtes som samlever, jf. Boafgiftslovens § 22, stk. 1, litra d.

13.2.3 Nærtstående medarbejder

Som nævnt i det indledende afsnit under planlægningen af generationsskifte, kan det i nogle tilfælde blive relevant at generationsskifte til en nærtstående medarbejder. I medfør af ABL § 35, stk. 1, kan overdragelse med succession finde anvendelse til medarbejdere såfremt én af nedenstående to betingelser er opfyldt⁵⁶:

1. Medarbejderen har inden for de seneste 5 år, været beskæftiget i et antal timer svarende til fuldtidsbeskæftigelse i sammenlagt mindst 3 år i det selskab mv., der har udstedt aktierne.
2. Medarbejderen har inden for de seneste 5 år, været beskæftiget i et antal timer svarende til fuldtidsbeskæftigelse i sammenlagt mindst 3 år i et eller flere selskaber, der er koncernforbundne, jf. Kursgevinstlovens § 4, stk. 2, med det selskab, der har udstedt aktierne.

13.3 Reparation af generationsskifte

I lighed med hvad der følger af Kildeskatteloven § 33C, er der i ABL § 35a lovhjemmel til at reparere et generationsskifte, der ikke gik efter parternes oprindelige hensigt, hvorfor der imidlertid er en undtagelse til reglen vedr. overdragelse fra børn til forældre. Der er opstillet 3 betingelser for, at reparationsbestemmelsen finder anvendelse⁵⁷:

1. Overdragelsen skal gennemføres senest 5 år efter den første overdragelse
2. Overdragelsen skal ske til den tidligere ejer, som erhvervsvirksomheden blev erhvervet fra og
3. Den første overdragelse skete med succession.

⁵⁶ Nærmere regler vedr. timeantal fremgår af ABL § 35, stk. 2 og 3.

⁵⁷ Generationsskifte og Omstrukturering, Søren Halling & Birgitte Sølvkær, side 70

Ovenstående regler trådte i kraft 1. januar 2009, og var særligt tiltænkt tilfælde hvor erhververen af aktierne blev syg, og således ikke kunne videreføre virksomheden. Dog endte ændringen med at finde anvendelse på alle situationer, hvor parterne i en successionsoverdragelse efterfølgende ønsker at lade overdragelsen gå tilbage, under forudsætning af at ovenstående 3 betingelser er opfyldt⁵⁸.

13.4 Betingelser for, at der kan ske overdragelse med succession

Jf. ABL § 34 kan alle ejerandele i kapitalselskaber omfattet af ABL, som udgangspunkt overdrages med succession. Succession er dog udelukket for aktier omfattet af ABL § 19, jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 4, der vedrører aktier og investeringsforeningsbeviser mv. udstedt af et investeringsselskab.

Ved lovændringen 1. januar 2009 indførte man, at en overdragelse er successionsberettiget, såfremt den udgør mindst 1 % af aktie- eller anpartskapitalen, i medfør af ABL § 34, stk. 1, nr. 2. Ændringen var en stor lempelse i forhold til de forrige regler herom, hvor betingelsen for overdragelsen var at der skulle overdrages 15 % af stemmerettighederne i selskabet.

13.4.1 Passiv pengeanbringelse

For at anvende skattemæssig succession, skal der i væsentlig omfang være tale om overdragelse af erhvervsmæssig virksomhed. ABL § 34, stk. 1, nr. 3, jf. stk. 6 fastlægger, hvad der ligger i kravet om erhvervsmæssig virksomhed, og nævner at virksomheden ikke i væsentligt omfang må bestå i udlejning af fast ejendom, besiddelse af kontanter, værdipapirer eller lign, også benævnt passiv pengeanbringelse (pengetank). Ifølge ABL § 34, stk. 1, nr. 3 anses selskabets virksomhed i væsentligt omfang at bestå i udlejning af fast ejendom, besiddelse af kontanter, værdipapirer eller lign. såfremt én af følgende betingelser er opfyldt.

1. Selskabets indtægter stammer fra mindst 50 % passiv pengeanbringelse eller udlejning af fast ejendom, opgjort som gennemsnittet af de seneste 3 regnskabsår.
2. Selskabets passive pengeanbringelser på overdragelsestidspunktet, eller opgjort som gennemsnittet af de seneste 3 regnskabsår udgør mere end 50 % af handelsværdien af selskabets samlede aktiver.

I opgørelsen af passiv pengeanbringelse er det vigtigt at bemærke, at goodwill ligeledes vil kunne tillægges i opgørelsen af om et selskab opfylder betingelserne for et pengetanksselskab jf. afgørelse SKM2006.548SR. Goodwill vil i den forbindelse blive anset for et erhvervsmæssigt aktiv, og ikke passiv pengeanbringelse.

Afkastet og værdien af aktier i datterselskaber, hvori selskabet direkte eller indirekte ejer minimum 25%, skal ikke medregnes ved opgørelsen af passiv pengeanbringelse. I stedet skal medregnes, en til ejerforholdet svarende andel, af datterselskabets indtægter og aktiver ved væsentlighedsbedømmelsen⁵⁹.

⁵⁸ Generationsskifte og Omstrukturering, Søren Halling & Birgitte Sølvkær, side 71

⁵⁹ Generationsskifte og Omstrukturering, Søren Halling & Birgitte Sølvkær, side 74

Holdingselskabet vil således kunne medregne erhvervsmæssige indtægter og aktiver fra regnskabet i driftsselskabet. Dermed kan formuen i Holding korrigeres for de erhvervsmæssige indtægter og aktiver fra selskabets ejerandel i driftsselskabet.

13.5 Successionens konsekvenser for overdrageren

Konsekvensen for overdrageren af at anvende ABL § 34 er, at overdragelsen ikke vil udløse nogen form for beskatning hos denne. Der kan kun succederes såfremt der konstateres en avance, men derimod ikke, hvis der konstateres et tab, jf. ABL § 34, stk. 4⁶⁰. Skattebetalingen er således ikke til hindre for et eventuelt generationsskifte.

Såfremt en aktionær kun overdrager en del af aktieposten, og har aktionæren erhvervet aktierne på forskellige tidspunkter og til forskellige anskaffelsessummer, vil opgørelsen over, hvilke anskaffelsestidspunkter og anskaffelsessummer aktionæren har på den resterende portefølje, følge udgangspunktet i ABL § 26, stk. 6. Det betyder, at anskaffelsessummen fordeles forholdsmæssigt for hele aktiebeholdningen i det pågældende selskab imellem de afståede aktier og de aktier som den skattepligtige beholder⁶¹.

13.6 Successionens konsekvenser for erhververen

Da overdrageren ikke er blevet beskattet i forbindelse ved overdragelse af virksomheden, udskydes beskatningen i stedet til tidspunktet for afståelse af aktierne. Erhververen vil altså i stedet succedere i overdragerens skattemæssige stilling, jf. ABL § 34, stk. 2, 2. pkt.

Erhververen anses for at have erhvervet de overdragne aktier på de samme tidspunkter og til de samme anskaffelsessummer som overdrageren og indtræder således fuldt ud, tidsubegrænset⁶², i den latente skat, der hviler på aktierne. Endvidere medfører successionen, at erhververen indtræder i overdragerens næringshensigt.

Erhververen har, i medfør af ABL § 34, stk. 4, der henviser til Kildeskattelovens § 33C, ikke ret til at fratrække fremførte tab, på unoterede aktier fra indkomstår før erhvervelsen. Denne bestemmelse bliver dog ikke tillagt nogen særlig betydning, da tab på unoterede aktier i stedet kan fradrages i den skattepligtige indkomst, jf. ABL § 13.

13.7 Beregning af passivpost

Når der generationsskiftes via skattemæssig succession, sker der reelt set en gældsovertagelse af den latente skat, der hviler på virksomhedens aktiver. Når virksomheden overdrages, skal erhverver derfor godtgøres for denne latente skat, der omtales passivposten. Det vil altså sige, at i stedet for at overdrager afregner skatten til SKAT, bliver den i stedet modregnet i den overdragelsessum, som erhverver giver for virksomheden.

Når erhververen overtager denne gældsforpligtelse over for SKAT, indregnes denne i selskabets balance på tidspunktet for overdragelsen. Passivposten beregnes efter KSL § 33D som en procentdel af den ”skattepligtige

⁶⁰ Generationsskifte og Omstrukturering, Søren Halling & Birgitte Sølvkær, side 83

⁶¹ Generationsskifte og Omstrukturering, Søren Halling & Birgitte Sølvkær, side 83

⁶² ABL § 34, stk. 2, 3. pkt.

fortjeneste”, som overdrageren ville have konstateret, såfremt han havde solgt det pågældende aktiv i fri handel på tidspunktet for successionsoverdragelsen.

Det skal bemærkes, at udtrykket ”skattepligtig fortjeneste” skal fortolkes i sammenhæng med KSL § 33D, stk. 1, der benytter udtrykket ”fremtidige skattetilsvær”, og derfor også omfatter kapitalgevinstbeskatning, beskatning af genvundne afskrivninger, samt ejendomsavance⁶³.

13.7.1 Objektiviserede beregningsprocenter

Ideen omkring passivposten synes relativt enkelt. Sværere er det at fastsætte den beregningsprocent der skal anvendes til beregning af passivposten. Idet der er tale om overtagelse af en gældsforpligtelse, når der overdrages via skattemæssig succession, skal erhverver godtgøres for denne latente skat. Den korrekte beregning af skattetilsværet, synes dog svært at fastsætte, da forpligtelsen principielt kan udløses 2, 3 eller 4 generationer efter overdragelsen har fundet sted. Er dette tilfældet, er det selvsagt, at realværdien af skatteforpligtelsen vil være væsentligt reduceret. Endvidere kan det tænkes, at reglerne ændrer sig.

Derfor kan det konstateres, at den økonomisk lettelse, successionen indebærer for overdrageren, kun i princippet og ikke i praksis, modsvares af en tilsvarende byrde for erhververen⁶⁴.

Disse vanskeligheder har resulteret i, at beregningsprocenterne for en passivpost fastsættes efter en gennemsnitsbetragtning, hvor procenten afhænger af karakteren for de enkelte aktiver, der succederes i.

Beregningsprocenterne er derfor opgjort jf. nedenstående⁶⁵:

- Børsnoterede aktier beregnes med 12,5 % af den beregnede fortjeneste
- Unoterede aktier beregnes med 22 % af den beregnede fortjeneste
- For alle andre aktiver beregnes passivposten med 30 % af den beregnede fortjeneste

13.8 Meddelelse til skattemyndighederne

Betingelsen for at overdragelsen anses for sket med succession er, at skattemyndighederne får meddelelse om dette, senest i forbindelse med indgivelse af overdragerens selvangivelse, jf. ABL § 34, stk. 4.

13.9 Delkonklusion

Hvis overdrager ønsker at anvende generationsskifte med skattemæssig succession, er der jf. ovenstående teoriafsnit, en række forhold der skal tages stilling til. Bliver generationsskiftet inden for familiekredsen eller overdrages der til en nærtstående medarbejder, er successionsprincippet dog en mulighed.

Som udgangspunkt kan man sige, at alle parter har fordel af at generationsskifte ved at udskyde skattebetalingen, hvorfor langt de fleste generationsskifter også foretages med skattemæssig succession. Dette har igennem tiden

⁶³ Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup, side 342

⁶⁴ Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup, side 343

⁶⁵ Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup, side 343, samt Kildeskatteloven § 33 D

medvirket til, at mange store virksomheder i dag er blevet videreført gennem generationer, og senere hen har skabt tusindvis af arbejdspladser.

Såfremt der ikke anvendes omstruktureringer inden generationsskiftet, opnås de største fordele ved skattemæssig succession, hvis overdragelsen bliver berigtiget som en kombination ved gave eller arv. Hvis erhververen skal finansiere hele handelsværdien af virksomheden, vil dette typisk kræve, at der udloddes midler for at slanke selskabet, hvilket marginalbeskattes med 42 %. Dermed bliver fordelene ved skatteudskydelsen undermineret.

Derfor er kriteriet for at få optimal værdi ud af at anvende skattemæssig succession ofte, at metoden anvendes kombineret med omstruktureringer, herunder f.eks. aktieombytning, således at selskabet eventuelt kan slankes skattefrit, såfremt finansieringsbyrder for erhverver er for høj.

Når der anvendes skattemæssig succession, bliver erhverver godtgjort for den skatteavance der hviler på aktiverne med en såkaldt passivpost. Beregningsprocenten til brug for beregning af passivposten har skabt opmærksomhed hos SKAT, da dette imidlertid synes svært at fastsætte. Som udgangspunkt benyttes 22 % til noterede aktier, hvilket vil være udgangspunktet for denne opgave. Det skal bemærkes, at såfremt SKAT vælger at korrigere denne procentsats, er dette svar bindende både for overdrager og erhverver.

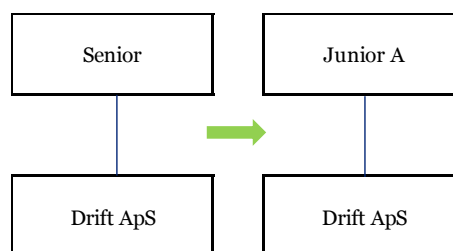
13.10 Caseeksempel

13.10.1 Forudsætninger

Da overdragelse mellem afhængige og uafhængige parter, efter afskaffelsen af formueskattekursen, nu kan sidestilles med hinanden i forhold til anvendelse af værdiansættelsesmodel, vil nedenstående eksempler blot tage udgangspunkt i TSS Cirkulærerne og vil altså være gældende for både overdragelse til familiemedlemmer og nærtstående medarbejdere.

Som nævnt under planlægningen af generationsskiftet, i afsnit 9.6, er Senior interesseret i, at Drift ApS skal overdrages til Junior A.

Endvidere ønsker Senior, at værdiansættelsen skal være så lav som muligt, for at den lavest mulige skattebelastning kommer til at hvile på aktiverne.

I nedenstående eksempel er det endvidere forudsat, at der ikke er lavet nogen omstruktureringer af selskabet. Dvs. at ejendommen fuldt ud indgår i værdiansættelsen af selskabet og dermed også beregningen af den beregnede aktieavance.

Det skal bemærkes, at nedenstående beregning er foretaget for at eksemplificere den skattebelastning der foreligger ved overdragelsen af Drift ApS, såfremt der ikke anvendes skattemæssig succession.

Da overdragelsen af Drift ApS til Junior A lever op til kravene for at anvende skattemæssig succession, er det selvsagt, at dette vil være den optimale løsning for generationsskiftet.

13.10.2 Beskatning uden skattemæssig succession

Der tages udgangspunkt i den beregnede overdragelsessum i TSS Cirkulære 2000-09, der udgør DKK 9.900.000.

Som det fremgår i afgrænsningen, er det forudsat, at virksomheden er omdannet med en negativ anskaffelsessum på DKK 2.000.000. Således vil den samlede sum der skal beskattes være DKK 11.900.000.

Beløbet beskattes hos senior som aktieindkomst, der kan beregnes som 27 % af bundfradraget på 49.900 og 42 % af resten jf. nedenstående.

Den samlede skattebetaling vil altså fragå overdragelsessummen og provenuet vil udgøre DKK 6.909.485.

Aktieindkomst	Udbytte	Skattebetaling
	kr.	kr.
Bundfradrag, 27 %	49.900	(13.473)
Resten, 42 %	11.850.100	(4.977.042)
Overdragelsessum + anskaffelsessum	11.900.000	(4.990.515)
Provenu		6.909.485

13.10.3 Beskatning ved skattemæssig succession

Såfremt virksomheden Drift ApS overdrages via skattemæssig succession, vil der som udgangspunkt ikke skulle afregnes nogen kontant skat ved overdragelsen, jf. teorien i ovenstående afsnit.

Da der ligger en potentiel aktieavancebeskatning på DKK 4.990.515, når virksomheden afstås uden brug af skattemæssig succession, vil det naturligvis være at foretrække for Senior og Junior at anvende skattemæssig succession.

I næstkommende afsnit omkring berigtigelse af overdragelsessummen, vil der derfor blive taget udgangspunkt i, at overdragelsen af Drift ApS sker med skattemæssig succession.

14 Berigtigelse af overdragelsessummen

14.1 Indledning

Når virksomheden skal overdrages, kan berigtigelsen ske ved, at erhverver betaler fuldt vederlag for virksomheden, at erhverver fuldt ud modtager virksomheden ved gave eller en kombination af foranstående, hvor der sker delvis vederlag og delvis gave.

I nedenstående afsnit vil teorien omkring berigtigelsesformer blive gennemgået, og slutteligt vil der laves konkrete beregninger på casevirksomheden med udgangspunkt i to eksempler. Et hvor hele virksomheden inklusiv ejendommen skal overdrages, og et andet eksempel, hvor ejendommen er spaltet fra. Dette for at vurdere hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt for overdragelsen, at handelsværdien af selskabet bliver minimeret, og dermed at Junior A har bedre mulighed for at erhverve virksomheden, kvag sin beskedne økonomi.

14.2 Berigtigelse ved gave

Overdrages aktieposten uden at overdragen modtager vederlag, vil der være tale om gave. Såfremt der ydes en gave i forbindelse med overdragelse af en aktiepost i medfør af ABL § 34, vil modtageren blive afgifts- eller skattepligtig af værdien af den modtagne gave. Om erhververen vil være afgifts- eller skattepligtig, afhænger af, om erhververen er omfattet af personkredsen i BAL § 22⁶⁶.

Personkredsen i BAL § 22 og ABL § 34 afviger lidt fra hinanden. Helt konkret er den gaveafgiftsberettigede personkreds udelukkende børn, stedbørn, børnebørn og samlevende, som er defineret i BAL § 22, stk. 1, litra d. Søsken og søskendes børn er således fuldt skattepligtige af en eventuel gave i medfør af statsskattelovens § 4, stk. 1, litra c⁶⁷. Det samme vil således være gældende, såfremt der overdrages til en medarbejder. Derimod vil en ægtefælle hverken være gave- eller afgiftspligtig, jf. BAL § 22, stk. 3.

Udgangspunktet er altså, at gavemodtager altid er indkomstskattepligtig af gaver, jf. statsskatteloven § 4, litra c. Beskatningen skal, jf. personskatteloven § 4, ske som personlig indkomst.

Jf. ovenstående er undtagelsen til hovedreglen, at gaver mellem fysiske personer inden for en bestemt personkreds, ikke er omfattet af indkomstskattepligten, jf. BAL § 2, jf. statsskattelovens § 5, litra b.

Gaveafgiften udgør 15 % af den del, der overstiger grundbeløbet på 59.800 (2014 niveau), jf. BAL 22, stk. 1 og § 23, stk. 1. Ved gaveoverdragelse til svigerbørn udgør grundbeløbet 20.900 (2014 niveau).

Både gavegiver og gavemodtager kan afregne gaveafgiften. Dog er det gavegiver, der hæfter for afgiften, såfremt modtager ikke betaler⁶⁸.

Såfremt overdrager har mulighed for det rent økonomisk, kan det altid svare sig at give gave op til bundgrænsen, da dette kan overdrages til Junior skattefrit.

14.2.1 Beregning af passivpost

Såfremt en aktiepost med succession berigtiges ved gave, er der mulighed for at beregne en passivpost i medfør af kildeskattelovens § 33 D. Passivposten går til fradrag i den indkomstpligtige eller afgiftspligtige gaveværdi, jf. kildeskatteloven § 33 D.

Formålet med passivposten er, at gavemodtageren skal kompenseres for den skatte- eller afgiftspligt, der hviler på aktierne, og som dermed reelt ikke er en del af gaven, men snarere en gældsovertagelse⁶⁹.

I medfør af kildeskatteloven § 33 D, stk. 2, beregnes passivposten som 22 % af den lavest mulige skattepligtige fortjeneste, der var pålagt aktierne ved afståelse heraf⁷⁰.

⁶⁶ Generationsskifte og Omstrukturering, Søren Halling & Birgitte Sølvkær, side 86

⁶⁷ Generationsskifte og Omstrukturering, Søren Halling & Birgitte Sølvkær, side 86

⁶⁸ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1789721>

⁶⁹ Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup, side 342

⁷⁰ Generationsskifte og Omstrukturering, Søren Halling & Birgitte Sølvkær, side 87

SKAT påser at beregnede passivposter er korrekt opgjort. Såfremt der bliver foretaget en korrektion af passivposten, bliver denne afgørelse bindende både overfor overdrager og erhverver, med mindre der indgives en klage efter reglerne i skatteforvaltningsloven⁷¹.

14.3 Berigtigelse ved vederlæggelse

I praksis vil berigtigelsen af overdragelsen oftest indbefatte, at der er en form for vederlæggelse. Kun i tilfælde af, at overdrager har økonomien og likviditeten til det, kan berigtigelsen ske ved gave helt eller delvist.

Vederlæggelsen kan ske ved hhv. kontant vederlæggelse, lån samt løbende ydelser.

I nedenstående afsnit vil disse berigtigelsesformer blive gennemgået, og endvidere indeholde en beskrivelse af teorien bag A/B modellen, da denne i kan betragtes som en måde at berigtige og finansiere overdragelsen på.

Slutteligt vil afsnittet indeholde beregninger og konkrete eksempler på casevirksomheden.

14.3.1 Kontant vederlæggelse

Såfremt overdrager ønsker vederlæggelsen kontant, og såfremt erhverver samtidig har likvide midler til at betale overdrager heri, kan overdragelsen berigtiges kontant, enten helt eller delvist. Når der generationsskiftes inden for familiekredsen til den yngre generation, vil erhverver typisk ikke have likviditeten til en fuld kontant vederlæggelse, hvorfor andre berigtigelsesformer kan blive relevante.

14.3.2 Anfordringslån

Når en virksomhed overdrages og skal erlægges som vederlag, kan dette foregå via et anfordringslån.

Anfordringslånet er kendetegnet ved, at kreditor til enhver tid kan kræve lånet indfriet og der er oftest ikke lavet nogen aftale omkring forrentnings- og afdragsvilkår. Endvidere vil anfordringen skattemæssigt blive sidestillet med det kontante vederlag, og derfor også indgå til kurs 100⁷².

Derudover er lånet kendetegnet ved, at debitor hverken er gaveafgiftspligtig eller indkomstskattepligtig af fordelingen ved at lånet er rentefrit eller evt. lavt forrentet. Der er ikke hjemmel til at foretage en kapitalisering af den løbende rentefordel, og derudfra beregne gaveafgiften af den kapitaliserede værdi, såfremt lånet bliver givet inden for gaveafgiftskredsen⁷³. Dog er det, jf. afgørelsen SKM2003.545.LR, fundet, at beskatning kan ske efter kursgevinstloven i tilfælde hvor rentevilkårene ændres⁷⁴.

Et anfordringslån kan i praksis benyttes for at minimere afgiftsbyrden, ved at overdrager årligt giver det skattefrie gavebeløb og dermed selv betaler gælden for erhverver.

⁷¹ Generationsskifte og Omstrukturering, Søren Halling & Birgitte Sølvkær, side 87-88

⁷² Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup, side 137

⁷³ Den juridiske vejledning 2015-1, afsnit C.A.6.1.7

⁷⁴ Den juridiske vejledning 2015-1, afsnit C.A.6.1.7

14.3.3 Gældsbrief

Et gældsbrief indeholder, i modsætning til anfordringslånet, oftest en klar aftale omkring afdrag, løbetid og forrentning. Berigtiges en afståelse eller overdragelse med et gældsbrief eller anden fordring, skal der kursansættes i overensstemmelse med en skønnet markedsværdi ud fra den konkrete aftale⁷⁵.

Såfremt der ikke er et almindeligt marked for omsætning af det udstedte gældsbrief, skal kursansættelsen ske under hensyntagen til gældsbriefets værdi for den konkrete kreditor⁷⁶.

14.3.4 Løbende ydelser

Der er tale om en løbende ydelse, når der er usikkerhed omkring enten ydelsens varighed eller ydelsens årlige størrelse. Løbende ydelser kan være kontantbetalinger, men kan også erlægges i naturalier, som f.eks. ret til fri bolig eller ophold. Sidstnævnte vil være præget af skøn.

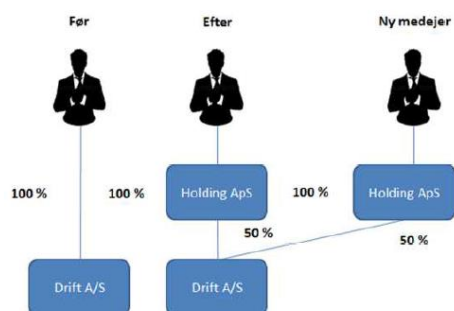
Endvidere kan løbende ydelser være en procentmæssig andel af en virksomheds overskud eller omsætning. Da det er svært at spå om fremtiden for en virksomheds indtjening, vil der være en del usikkerhed omkring størrelsen på de årlige ydelser. Dog vil usikkerheden i de fleste tilfælde komme virksomheden, overdrager og i al fald erhverver til gode, da alle parter får incitament og motivation til at skabe gode resultater, således at ydelsen bliver en realitet. Dog kan der argumenteres for, at overdrager ikke modtager vederlaget her og nu, og dermed kan komme i likviditetsmæssig knibe, da skattepligten som udgangspunkt vil indtræde før de løbende ydelser bliver betalt. Omvendt vil køber få en likviditetsmæssig fordel, da betalingen udskydes og i bedste fald finansieres via virksomhedens indtjening.

14.3.5 A/B-modellen

14.3.5.1 Formål

Et generationsskifte kan gennemføres ved A/B-modellen, der også er kendt som holding-modellen. A/B-modellen kan gøre et generationsskifte væsentligt lettere, rent likviditetsmæssigt. Hvis man vælger at bruge A/B-modellen vil det være det selskab, der skal overdrages, der finansierer generationsskiftet. Således er A/B modellen i realiteten et alternativ til skattemæssig succession, da der ikke er nogen likviditetsbelastning på hverken overdrager eller erhverver.

Brugen af modellen har medført opmærksomhed fra SKAT's side, og der har i de senere år været flere afgørelser om bl.a. hvorvidt en vedtægtsændring skal betragtes som en afståelse af det enkelte selskab. Mere herom i nedenstående afsnit 14.3.5.4.

⁷⁵ Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup, side 134

⁷⁶ Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup, side 135

14.3.5.2 Forberedelse

A/B-modellen kan bruges i tilfælde, hvor anparterne i et selskab, der skal overdrages, ejes af et holdingselskab. Hvis dette ikke er strukturen i det respektive tilfælde, er det således nødvendigt, at der stiftes et holdingselskab, hvortil anparterne overføres. Når strukturen er på plads, skal anparterne i det selskab, der skal overdrages, opdeles i hhv. A- og B-anparter. Heraf navnet A/B-model.

14.3.5.3 Fremgangsmåde

A/B-modellen kan anvendes på to forskellige måder. Den kan enten anvendes ved en kapitaludvidelse eller ved en vedtægtsændring. Nedenfor vil begge måder kort blive gennemgået.

14.3.5.3.1 Kapitaludvidelse

Fremgangsmåden er, at erhverver nytegner anparter⁷⁷ (B-anparter), i det selskab (selskabet), der skal overdrages. Anparterne kan f.eks. nytagnes til kurs pari⁷⁸, for ikke at skabe ekstra finansieringsbehov. Til gengæld for, at erhverver kan nytægne til en lav kurs, skal A-anparterne tillægges en særlig forlods udbytteret, der giver overdrager forlodsret til udbytte fra selskabet ind til selskabets værdi er tilbagebetalt til overdrager. Aktieklasserne skal derefter først ophæves, når overdrager, gennem sit holdingselskab, har fået udbytte svarende til forskellen mellem handelsværdien og holdingselskabets kapitalandel. På denne måde, er det selskabet, der finansierer generationsskiftet med nuværende og fremtidige pengestrømme.

14.3.5.3.2 Vedtægtsændring

Den anden fremgangsmåde er, at der sker en vedtægtsændring i det eksisterende selskab, og at selskabskapitalen opdeles i A- og B-anparter. I lighed med ovenfor, skal A-anparterne tillægges en særlig forlods udbytteret. Efter vedtægtsændringen vil B-anparterne blive overdraget til erhverver. Såfremt den eksisterende kapitalejer er et selskab, der opfylder datterselskabsregulativet, kan overdragelsen ske skattefrit jf. ABL § 4 A.

Hvis man ønsker at gennemføre et generationsskifte ved A/B-modellen skal man være opmærksom på de risici dette medfører. Idet overdrager ikke får betaling, før der kan udloddes udbytte, er det væsentligt at der er en vis tiltro til, at selskabet kan generere positive resultater efter overdragelsen. Det er således væsentligt, at forlodsudbytteretten tillægges en risikopræmie, i form af en rente, der skal modsvare denne risiko. I mange tilfælde vil man fastsætte en åremålsbegrænsning, der skal sikre, at overdrager modtager sin "betaling" inden for en rimelig periode efter overdragelsen. Herudover skal åremålsbegrænsningen sikre, at den opgjorte værdi svarer til markedsværdien.

14.3.5.4 Ændring af vedtægter

Ovenstående fremgangsmåde kræver, at man ændrer i selskabets vedtægter i forbindelse med opdeling i A- og B-anparter. En vedtægtsændring har, i det fleste tilfælde, ikke skattemæssige konsekvenser, men dog i enkelte.

⁷⁷ Der kan ligeledes nytagnes aktier. Der tages i denne afhandling udgangspunkt i anparter, da dette gør sig gældende på casevirksomheden.

⁷⁸ Betegnelse for kurs 100

Så længe en vedtægtsændring ikke “rykker” eller “forskyder” formuen, vil den ikke have afledte skattemæssige konsekvenser for de involverede parter. Hvis den derimod ændrer væsentligt for ejerforhold, og dermed rykker på formuen i det respektive selskab, vil ændringen blive anset som en afståelse og dermed vil parterne blive skattepligtige af en evt. avance.

Før i tiden har man ikke været i tvivl om, at en vedtægtsændring ved brug af en A/B-model, i forbindelse med et generationsskifte, ikke har haft afledte skattemæssige konsekvenser. Denne indstilling har imidlertid ændret sig det seneste år, idet SKAT har haft øget fokus på generationsskiftesager hvor man har brugt A/B-modellen.

Begrundelsen for det øgede fokus er, at man fra SKAT's side er i tvivl om hvorvidt en vedtægtsændring ved brug af A/B-modellen, i forbindelse med et generationsskifte, skal opfattes som en så væsentlig ændring, at den opfattes som en afståelse. Jf. ovenstående vil en sådan opfattelse af en vedtægtsændring få væsentlige skattemæssige konsekvenser for de involverede parter.

14.3.5.5 Fordele

Den væsentligste fordel ved anvendelse af A/B modellen er, at finansieringsbehovet lettes for erhverver. Således kan A/B modellen som nævnt anses som et alternativ til anvendelse af skattemæssig succession, hvor erhverver ikke nødvendigvis har mulighed for at vederlægge overdragelsessummen, men hvor skattebelastningen udskydes.

Endvidere er modellen et alternativ til de situationer, hvor overdragelsen ikke kan ske ved skattemæssig succession grundet reglerne i ABL § 34, stk. 6, der definerer virksomheder der drives som passive pengetanksselskaber.

14.3.5.6 Ulemper

Ulempen ved at anvende modellen er for det første, at overdrager ikke kan være sikker på at få sin fulde overdragelsessum, da man aldrig med garanti kan spå om en virksomheds fremtid. Samtidig er modellen tidskrævende, og det er ofte en god idé at søge et bindende svar hos SKAT, for ikke at risikere at blive afståelsesbeskattet, jf. afsnit ovenfor vedr. vedtægtsændring.

14.3.5.7 Fremover

På trods af, at SKAT, jf. ovenstående har tvivlet på det skattemæssige konsekvenser af vedtægtsændringer, er der i 2015 offentliggjort en afgørelse⁷⁹, hvor SKAT netop bekræfter, at en vedtægtsændring i forbindelse med et generationsskifte ikke har afledte skattemæssige konsekvenser. Det faktum, at SKAT er i tvivl om de skattemæssige konsekvenser af en vedtægtsændring, gør det meget usikkert at gøre brug af A/B-modellen. Som et resultat af denne usikkerhed anbefales det, at der søges om et bindende svar hos SKAT, således at man kan være mere sikker på, hvilke konsekvenser den respektive vedtægtsændring vil få for de involverede parter.

14.3.6 Delkonklusion

For at tilrettelægge det optimale generationsskifte er det åbenlyst et relevant emne at se på hvorledes overdragelsen skal berigtiges. Da overdrager og erhverver typisk ikke har uanede økonomiske muligheder, vil det ofte være nødvendigt at anvende alternativer til blot en kontant vederlæggelse.

⁷⁹ www.skat.dk, SKM2015.195.SR, <http://www.skat.dk/skat.aspx?old=2171738&vId=0>

Først og fremmest kan en gave være en god mulighed at skåne erhververens finansieringsbyrde på. Det anbefales som udgangspunkt altid, at der gives gave op til bundgrænsen, såfremt overdrager ikke har opstillet krav på, at få den fulde handelsværdi for selskabet.

Til dette skal gavemodtager kompenseres for den skattebelastning der hviler på aktierne, og som dermed ikke er en del af gaven, men derimod en gældsovertagelse.

Ud over kontant vederlag og gave, kan overdragelsen også berigtiges ved hhv. gældbrev og anfordringslån. Et gælds-brev sidestilles typisk med et almindeligt lån indeholdende en forrentning, ydelse, løbetid og en fastlagt kurs, hvorimod anfordringslånet typisk vil være rentefrit og desuden indfries til kurs 100. Dog med den præmis, at kreditor til enhver tid kan kræve lånet indfriet.

Endvidere kan berigtigelsen ske i form af løbende ydelser. Dette være sig kontante beløb, men også naturalier som f.eks. retten til fri bil eller bolig.

Jf. ovenstående gennemgang kan der være flere fordele i at anvende en A/B-model ved et generationsskifte. Anvendelsen kræver forholdsvis lidt forberedelse, og modellen giver adgang til en meget nem måde at finansiere et generationsskifte på. Modellen vil således være rigtig god i tilfælde, hvor generationsskiftet sker mellem f.eks. far og søn, idet faren, alt andet lige, vil være interesseret i at hjælpe sønnen mest muligt med overdragelsen. Der er dog også risici ved at bruge A/B-modellen, da man ikke er klar over hvordan SKAT opfatter en vedtægtsændring, herunder en opdeling i A- og B-anparter. Man kan således ikke være sikker på hvilke skattemæssige konsekvenser anvendelsen af A/B-modellen vil få, hvorfor det altid anbefales at man søger bindende svar hos SKAT.

14.3.7 Caseeksempel

Det er fundet relevant at se på hvorledes overdragelsen kan foretages ud fra ovenstående berigtigelsesformer, hvor ejendommen indgår i virksomheden i det ene eksempel, og ejendommen er spaltet fra i det andet. Det antages således, i nedenstående beregningseksempler, at der i det ene tilfælde er foretaget en skattefri spaltning, angivet som ”efter omstrukturering”, og i det andet tilfælde ikke er foretaget omstruktureringer.

Endvidere forudsættes det, at der er foretaget en aktieombytning og at Senior dermed ejer Drift ApS igennem et indskudt nystiftet holdingselskab. På denne måde vil Senior kunne afstå virksomheden skattefrit til 3. mand, og han vil desuden kunne afstå det fraspaltede ejendomsselskab skattefrit, såfremt dette vurderes relevant.

14.3.7.1 Beregning af passivpost

Ved anvendelse af skattemæssig succession, skal der, som nævnt, beregnes en passivpost. Denne beregnes af de skattemæssige gevinster, der er opstået siden anskaffelsen af virksomheden indtil tidspunktet for overdragelsen. Den beregnes med udgangspunkt i de af SKAT anviste beregningsprocenter for unoterede aktier. Således beregnes passivposten som 22 % af gevinsten på virksomhedens anparter, hvilket i nedenstående tilfælde er virksomhedens beregnede handelsværdi tillagt den negative anskaffelsessum på DKK 2.000.000.

Når der beregnes passivpost for nedslag i gavens værdi, beregnes passivposten tilmed som 22 % af gavens værdi, jf. Kildeskatteloven § 33 D, stk. 2.

I nedenstående beregningsmodeller sammenholdes beregningerne for de to scenarier som beskrevet i ovenstående afsnit. I modellerne til venstre forudsættes, at ejendommen ikke er fraspaltet, og til højre er selskabet omstruktureret, og ejendommen er spaltet fra. Værdiansættelsen af Drift ApS efter den skattefrie spaltning er i bilag 3 beregnet TSS Cirkulæret 2000-09 til DKK 4.600.000.

Det forudsættes endvidere at selskabets anskaffelsessum efter fraspaltningen af ejendommen stadig er DKK - 2.000.000.

Beregningen af nedenstående passivposter viser, at ejendommen har udgjort omkring halvdelen af den skattemæssige fortjeneste for virksomheden. Som følge heraf er passivposten også næsten halveret efter omstruktureringen.

Passivposterne er jf. nedenstående beregnet til hhv. DKK 2.618.000 inden omstruktureringen og DKK 1.452.000 efter omstruktureringen.

Opgørelse af passivpost - inden omstrukturering		
	Gevinst	Passivpost 22 %
Handelsværdi jf. TSS 2000-09	9.900.000	2.178.000
Negativ anskaffelsessum	2.000.000	440.000
Total passivpost		2.618.000
Kilde: egen tilvirkning		

Opgørelse af passivpost - efter omstrukturering		
	Gevinst	Passivpost 22 %
Handelsværdi jf. TSS 2000-09	4.600.000	1.012.000
Negativ anskaffelsessum	2.000.000	440.000
Total passivpost		1.452.000
Kilde: egen tilvirkning		

14.3.7.2 Beregning af gaveafgift og overdragelsessum

Som nævnt i det indledende kapitel omkring planlægning af generationsskiftet, er Senior i tvivl om hvorvidt han kan overdrage virksomheden, rent økonomisk. Som nævnt har Senior tæt på 75 % af sin pension, stående i virksomheden, og han har derfor et krav til og et håb om, at han kan få DKK 1.500.000 ud af overdragelsen. På denne måde vil han have den fornødne økonomi til at leve livet som pensionist. Han er som udgangspunkt åben for at give virksomheden som gave helt eller delvist, blot han får sikret sin fremtid.

De følgende beregningsmodeller tager udgangspunkt i værdiansættelsen af virksomheden, hhv. inden og efter spaltning af ejendommen, beregnet efter TSS Cirkulære 2000-09. Der henvises til tidligere afsnit 11.7.2, hvor hele virksomheden er værdiansat, samt bilag 2, hvor virksomheden uden ejendommen er værdiansat.

I modellerne er der taget udgangspunkt i, at virksomheden gives 100 % som gave. Dette vil dog udelukkende kunne lade sig gøre i tilfældet hvor selskabet omstruktureres og ejendommen spaltes fra.

Overdragelsessummen for virksomheden er fastsat ved at fratrække ovenstående beregnede passivposter samt bundfradrag i salgssummen. Dernæst kan gaveafgiften beregnes ved 15 % af den beregnede overdragelsessum.

- Afgift, der skal afregnes til SKAT inden omstrukturering - DKK 1.083.330
- Afgift, der skal afregnes til SKAT efter omstrukturering - DKK 463.230

Gaveafgift ved 100 % gave – inden omstrukturering	
Salgssum efter cirkulære 2000-09	9.900.000
Passivpost beregnet (22 %)	-2.618.000
Overdragelsessum for selskabet	7.282.000
 Bundfradrag	 -59.800
 Overdragelsessum for selskabet	 7.222.200
Gaveafgift (15 %)	<u>1.083.330</u>

Kilde: egen tilvirkning

Gaveafgift ved 100 % gave – efter omstrukturering	
Salgssum efter cirkulære 2000-09	4.600.000
Passivpost beregnet (22 %)	-1.452.000
Overdragelsessum for selskabet	3.148.000
 Bundfradrag	 -59.800
 Overdragelsessum for selskabet	 3.088.200
Gaveafgift (15 %)	<u>463.230</u>

Kilde: egen tilvirkning

I nedenstående model gives kun 50 % af virksomheden som gave til Junior, med henblik på at efterleve de økonomiske muligheder Junior har for at berigtige overdragelsen.

Dermed skal beregningen laves på baggrund af halvdelen af overdragelsessummen.

- Afgift, der skal afregnes til SKAT inden omstrukturering - DKK 537.180

- Afgift, der skal afregnes til SKAT efter omstrukturering - DKK 227.130

Gaveafgift ved 50 % gave – inden omstrukturering	
Salgssum efter cirkulære 2000-09	4.950.000
Passivpost beregnet (22 %)	-1.309.000
Overdragelsessum for selskabet	3.641.000
 Bundfradrag	 -59.800
 Overdragelsessum for selskabet	 3.581.200
Gaveafgift (15 %)	<u>537.180</u>

Kilde: egen tilvirkning

Gaveafgift ved 50 % gave – efter omstrukturering	
Salgssum efter cirkulære 2000-09	2.300.000
Passivpost beregnet (22 %)	-726.000
Overdragelsessum for selskabet	1.574.000
 Bundfradrag	 -59.800
 Overdragelsessum for selskabet	 1.514.200
Gaveafgift (15 %)	<u>227.130</u>

Kilde: egen tilvirkning

For at finde endeligt frem til, hvorledes Senior og Junior A vil blive påvirket økonomisk af ovenstående 4 gennemgåede scenarier, og således finde frem til en beslutning om, hvorledes generationsskiftet skal gennemføres, tages udgangspunkt i nedenstående beregningsmodel med alle 4 scenarier indeholdt.

Som nævnt, kan både gavegiver og gavemodtager afregne gaveafgiften. Eneste regel er, at det er gavegiver der hæfter for afgiften, såfremt modtager ikke betaler. For at give Junior A og Senior de økonomiske forudsætninger for at gennemføre generationsskiftet, er det forudsat i nedenstående eksempler, at Junior A afregner afgiften, såfremt der gives 100% gave og at Senior afregner afgiften såfremt der kun gives 50 % gave. Således er gaveafgiften i nedenstående eksempel tillagt Junior A's betaling ved 100 % gave og fratrullet i Seniors udbetaling ved 50 % gave.

Eksempel 1: Inden omstrukturering – 100 % gave

Såfremt der gives 100 % gave, vil Senior som følge heraf ikke modtage nogen overdragelsessum, og da selskabets ejendom ikke er spaltet fra, har Senior altså overdraget hele virksomheden uden at få noget vederlag, og uden at

have mulighed for at sælge ejendommen efterfølgende. Det vil således ikke være en mulighed for Senior at overdrage hele virksomheden som gave, da hans nuværende pensionsopsparing ikke tillader dette. Endvidere skal det bemærkes, at der skal betales en større gaveafgift på DKK 1.151.914 til SKAT, hvilket hverken er i Senior's eller Junior A's interesse.

Eksempel 2: Inden omstrukturering – 50 % gave

Gives virksomheden, som 50 % gave, vil Senior i første omgang få den udbetaling til sin pension han har behov for. Junior A derimod, kan ikke finansiere overdragelsessummen på DKK 3.581.200, hvorfor dette ikke er en mulighed. Det skal endvidere bemærkes, at dette stiller Senior i den problemstilling, at børnene ikke er ligestillet. Da udgangspunktet er, at han ønsker at stille børnene lige, vil han i dette tilfælde skulle overdrage samme beløb til Junior B, samtidig med at der skal afregnes gaveafgift. Derfor er dette eksempel heller ikke en mulighed for hverken Senior eller Junior A⁸⁰.

Inden omstrukturering			Efter omstrukturering		
	Udbetaling - Senior	Betaling - Junior		Udbetaling - Senior	Betaling - Junior
100 % gave (Junior -> afgift)	0	1083.330	100 % gave (Junior -> afgift)	0	463.230
50 % gave (Senior -> afgift)	3.044.020	3.581.200	50 % gave (senior -> afgift)	1287.070	1514.200

Eksempel 3: Efter omstrukturering – 100 % gave

Når selskabet spaltes, giver det som udgangspunkt nogle bedre muligheder for at gennemføre generationsskiftet for både Junior A og Senior. Dette skyldes, at værdien af selskabet bliver reduceret, således at Junior A skal af med et mindre vederlag. Samtidig har Senior mulighed for at sælge ejendomsselskabet til 3. mand, hvilket kan indbringe ham den kapital han har brug for til både pension og ligestilling af sine børn.

I ovenstående eksempel, vil Junior A skulle afregne en gaveafgift på DKK 463.230, såfremt virksomheden gives som 100 % gave. Samtidig har Senior, som nævnt, muligheden for at sælge ejendomsselskabet, hvilket vil give ham den fornødne kapital. Da børnene skal stilles lige, og da Senior, jf. nedenstående beregningsmodel over estimering af Senior's opnåede kapital ved generationsskifte, kun kan få DKK 3.264.080 ud af at sælge ejendommen⁸¹, og samtidig skal overdrage et tilsvarende beløb til Junior B, som Junior A har fået i gave på DKK 3.148.000, vil han ikke have opnå den ønskede kapital⁸².

⁸⁰ Derfor er felterne i nedenstående model markeret med rød.

⁸¹ Det antages at Senior sælger det fraspaltede ejendomsselskab (der ligger i Holding) til den offentlige ejendomsvurdering og efterfølgende udlodder det fulde beløb til sig selv.

⁸² Derfor markeret med grå.

Eksempel 4: Efter omstrukturering – 50 % gave

En god mulighed for både overdrager og Junior A synes at være, at virksomheden, efter fraspaltning af ejendommen, overdrages ved 50 % gave. Junior A's betaling ligger lige omkring hans maksgrænse på DKK 1.500.000 og antaget at Senior sælger det fraspaltede ejendomsselskab, og samtidig betaler gaven til Junior B og dertilhørende gaveafgift, vil han opnå en samlet kapital på DKK 2.750.020, jf. følgende beregningsmodel.

Samtidig er denne løsning den, der har den mindste skattemæssige likviditetseffekt, da der kun skal afregnes en gaveafgift til SKAT på to gange DKK 227.130. I alt DKK 454.260.

Som nævnt ovenfor tages udgangspunkt i, at ejendomsselskabet frasælges til 3. mand til den offentlige ejendomsvurdering på DKK

5.615.000. Det forudsættes, at summen udloddes fuldt ud med det samme fra holdingselskabet. Senior kan vælge at optimere sin beskatning ved at udlodde udbytte over flere omgange, således at han udnytter sit årlige bundfradrag.

Estimering af Senior's opnåede kapital ved generationsskifte.	
Forudsætning: Efter omstrukturering ved 50% gave	
Salgssum for Ejendom ApS	5.615.000
Udlodning	5.615.000
Beskatning 27 %	-13.284
Beskatning 42 %	-2.337.636
Udbetaling	3.264.080
Gave til Junior B	-1.574.000
Bundfradrag	59.800
Boafgift (15 %)	-227.130
	-1.801.130
Overdragelsessum fra Junior A minus gaveafgift	1.287.070
Opnået kapital	2.750.020

14.3.7.3 A/B modellen

For at lette finansieringskravet for Junior A, i forbindelse med overdragelse af Drift ApS, vil brugen af A/B modellen være en mulighed.

For at overdragelsen kan finansieres med A/B modellen kræver det, at Senior og Junior har stiftet holdingselskaber som vist af nedenstående figur. For Senior skal holdingstrukturen anvendes til at hæve skattefri udbytter fra Drift ApS som følge af hans forlodsudbyttet, og Junior A skal bruge selskabet til at erhverve B-aktierne i Drift ApS.

Der tages i nedenstående eksempel udgangspunkt i, at der foretages en kapitalforhøjelse af Senior's holdingselskab, hvor Junior A indskyder DKK 80.000 til nytegning af B-anparten i virksomheden. Der er endvidere taget udgangspunkt i en forrentning på af Senior's tilgodehavende i selskabet på 5 %, jf. SKM.2005.549.LR, samt værdiansættelsen af virksomheden ud fra TSS Cirkulære 2000-09.

I lighed med foregående afsnits caseeksempler, er der beregnet en forlodsudbyttet hhv. før og efter den skattefrie spaltning af ejendommen.

Som figuren viser er Senior's forlodsudbyttet, inklusiv forrentning, beregnet til at være DKK 12.184.949 inden omstrukturering og DKK 5.335.511 efter omstrukturering.

Beregning af forlodsudbytte - inden omstrukturering			Beregning af forlodsudbytte - efter omstrukturering		
Beholdning af anparten		80.000	Beholdning af anparten		80.000
Nytegning af B-anparten (100 %)		80.000	Nytegning af B-anparten (100 %)		80.000
Nominal beholdning, ultimo		160.000	Nominal beholdning, ultimo		160.000
Handelsværdi jf. TSS Cirkulære 2000-09		9.900.000	Handelsværdi jf. TSS Cirkulære 2000-09		4.600.000
Nytegning B-anparten			Nytegning B-anparten		
Nominal værdi	80.000		Nominal værdi	80.000	
Kurs	100		Kurs	100	
Nytegning i alt	80.000	80.000	Nytegning i alt	80.000	80.000
Handelsværdi efter nytegning		9.980.000	Handelsværdi efter nytegning		4.680.000
B-aktionærs værdi af selskabet	50%	4.990.000	B-aktionærs værdi af selskabet	50%	2.340.000
Nytegning af B-anparten		-80.000	Nytegning af B-anparten		-80.000
I alt	50%	4.910.000	I alt	50%	2.260.000
Forlodsudbytte i alt uden forrentning		9.820.000	Forlodsudbytte i alt uden forrentning		4.520.000
Rente på 5 % jf. SKM2005.549.LR	5%	2.364.949	Rente på 5 % jf. SKM2005.549.LR	5%	815.511
Forlodsudbytte i alt inkl. forrentning		12.184.949	Forlodsudbytte i alt inkl. forrentning		5.335.511

Inden omstrukturering

Da selskabets indtjening de seneste 3 år har været stigende og i 2014 viste et resultat før skat på DKK 1.800.000, er det antaget at selskabet vil have mulighed for at udlodde DKK 1.500.000 i de kommende 7 år og i år 8 kunne udlodde DKK 1.684.949. Således vil forlodsudbyttet være færdigbetalt i år 2022, hvilket vil stille Junior og Senior lige, da aktieklasserne ophæves. Junior vil efterfølgende kunne købe Senior's anparten til i forvejen aftalt pris.

Efter omstrukturering

Det antages at selskabet efter omstrukturering kan udlodde DKK 900.000 årligt. Således vil forlodsudbyttet være færdigbetalt efter 6 år.

Inden omstrukturering						
Forlodsudbytte til A-aktionæren	Forlodsudbytte primo	Renteomkostning 5 %	Forlodsudbytte efter renter	Årets udbetaling af udbytte	Forlodsudbytte ultimo	
2015	9.820.000	491.000	10.311.000	-1.500.000	8.811.000	
2016	8.811.000	440.550	9.251.550	-1.500.000	7.751.550	
2017	7.751.550	387.578	8.139.128	-1.500.000	6.639.128	
2018	6.639.128	331.956	6.971.084	-1.500.000	5.471.084	
2019	5.471.084	273.554	5.744.638	-1.500.000	4.244.638	
2020	4.244.638	212.232	4.456.870	-1.500.000	2.956.870	
2021	2.956.870	147.843	3.104.713	-1.500.000	1.604.713	
2022	1.604.713	80.236	1.684.949	-1.684.949	0	
Total		2.364.949		-12.184.949		

Efter omstrukturering						
Forlodsudbytte til A-aktionæren	Forlodsudbytte primo	Renteomkostning 5 %	Forlodsudbytte renter	Årets udbetaling af udbytte	Forlodsudbytte ultimo	
2015	4.520.000	226.000	4.746.000	-900.000	3.846.000	
2016	3.846.000	192.300	4.038.300	-900.000	3.138.300	
2017	3.138.300	156.915	3.295.215	-900.000	2.395.215	
2018	2.395.215	119.761	2.514.976	-900.000	1.614.976	
2019	1.614.976	80.749	1.695.725	-900.000	795.725	
2020	795.725	39.786	835.511	-835.511	0	
Total		815.511		-5.335.511		

14.3.7.4 Gældsbrief og anfordringslån- alternativ til A/B modellen

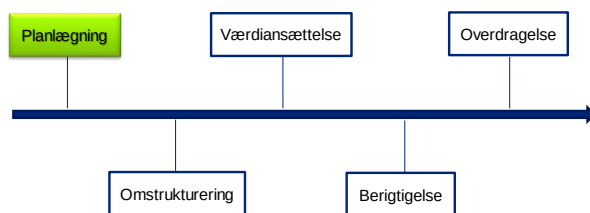
En sidste mulighed for vederlæggelse kan ske ved, at overdragelsen sker via enten anfordringslån eller gældsbrief. Jf. den beskrevne teori i afsnit 14.3.2 og 14.3.3, kan Junior tilbagebetale lånet løbende, uden at der skal beregnes rente, beregnes kapitalisering eller afregnes gaveafgift af fordelten ved stiftelsen af lånet. Da selskabets seneste år har vist fornuftig resultatmæssig vækst, kan man argumentere for, at overdragelsen af virksomheden og vederlæggelse via et gældsbrief eller anfordringslån, kunne være en mulighed for Junior til at opnå den nødvendige kapital til at tilbagebetale Senior.

15 Valg af modeller og gennemførelse af generationsskifte

Forgående caseeksempler har foranlediget nedenstående generationsskifteplan for overdragelsen af Drift ApS.

15.1 Planlægning af generationsskiftet – indledende overvejelser

Det blev indledende fastlagt, at Senior ønsker at virksomheden skal forblive familieejet, hvorfor han ønsker at overdrage virksomheden til sin ene søn, Junior A, der har været ansat i virksomheden i 10 år. Derfor blev det forudsat, at selskabet ville have gode muligheder for fremtidig udvikling, ved Junior A som ejerleder.

Det blev endvidere fastlagt, at Senior ønsker at stille sine to sønner lige, således at Junior B fik et tilsvarende beløb, såfremt Junior A, i forbindelse med overdragelsen modtog gave.

Da Senior har ca. 75 % af sin formue stående i virksomheden, er han nødsaget til at indhente kapital i forbindelse med overdragelsen. Det forudsættes, at han har brug for DKK 1.500.000 for at have likviditet nok til at leve tilværelsen som pensionist. Såfremt dette krav kan efterleves er han villig til at give virksomheden som gave helt eller delvist, såfremt børnene som nævnt tilmed stilles lige.

Junior A's formue er relativt beskeden, og det forudsættes, at han sammen med sin friværdis i sin bolig kan finansiere ca. DKK 1.500.000.

15.2 Omstrukturering

Det er fundet relevant for Drift ApS at foretage hhv. en skattefri aktieombytning, samt en skattefri spaltning af ejendommen, hvilket er beskrevet i nærværende afsnit.

15.2.1 Skattefri aktieombytning

Af flere hensyn vil det være relevant for Senior at foretage en skattefri aktieombytning, da det giver en fremadrettet fleksibilitet for generationsskiftet.

For det første opnår Senior med en holdingstruktur, at selskabet kan udlodde de frie reserver skattefrit til holdingselskabet. Dermed har han mulighed for at slanke Drift ApS, hvis dette er ønsket, således at finansieringsbyrden for Junior bliver minimeret.

Endvidere giver det mulighed for at afstå selskabet skattefrit, helt eller delvist. Dette vil primært være relevant for Senior, såfremt ejendommen fraspaltes, således at ejendomsselskabet kan afstå skattefrit til 3. mand.

Sidst men ikke mindst giver en holdingstruktur mulighed for, at Senior kan anvende A/B-modellen som finansieringsform. Dermed vil Senior kunne modtage sit forlodsudbytte skattefrit til holdingselskabet.

Det antages, at der foretages en skattefri aktieombytning uden tilladelse, da der som nævnt kan gå noget tid før SKAT vender tilbage med et bindende svar. Således skal generationsskiftet planlægges i god tid, da Senior's holdingstruktur vil være underlagt det 3-årige holdingkrav.

De subjektive betingelser medfører dog som regel, at generationsskifte som udgangspunkt godtages som begrundelse for skattefri omstrukturering, såfremt det er nærmere beskrevet hvorfor omstruktureringen er nødvendig for generationsskiftets gennemførsel.

15.2.2 Skattefri spaltning

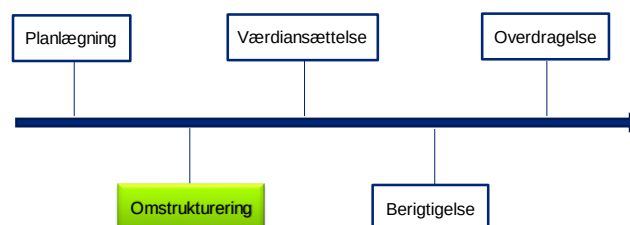
Som nævnt ovenfor, vil en skattefri spaltning, sammen med en aktieombytning være en relevant mulighed for Senior, for at skabe de optimale betingelser for at overdrage Drift ApS. Da ejendommen udgør en stor del af selskabets samlede aktiver, er dette medvirkende til, at Juniors finansieringsbyrde bliver minimeret.

Derfor er det valgt, at Senior foretager en grenspaltning af ejendommen, således at holdingstrukturen vil indeholde to datterselskaber, hvoraf driftselskabet vil være slanket.

Det fraspaltede ejendomsselskab, vil være omfattet af pengetanksreglen, hvorfor det heller ikke er muligt for en nærtstående medarbejder eller anden familie at overtage virksomheden via skattemæssig succession.

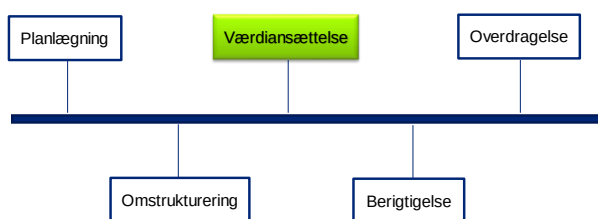
Således er ideen med spaltningen, at ejendomsselskabet skal afstås til 3. mand, såfremt Senior vurderer han har behov for dette.

Det forudsættes, at både de objektive og subjektive betingelser er opfyldt, jf. beskrevet teori i afsnit 10.5.

15.3 Værdiansættelse

Efter formueskattekursens afskaffelse, har Senior ikke længere valgfrihed i forhold til værdiansættelsen af Drift ApS. Således tager værdiansættelsen udgangspunkt i beregningen via TSS Cirkulære 2000-09 i afsnit 11.7.2, samt bilag 2, der angiver hhv. værdien før og efter den skattefrie spaltning.

Værdien for virksomheden før omstrukturering er beregnet til DKK 9.900.000, og efter omstrukturering til DKK 4.600.000.

15.4 Berigtigelsesform

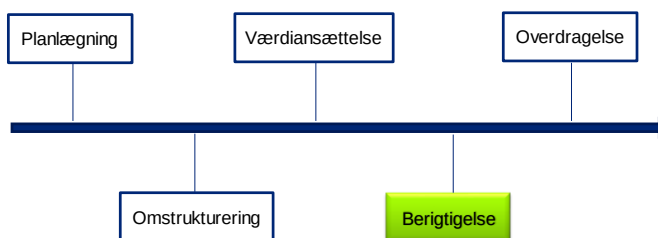
15.4.1 Indledning

Gennemgangen i afsnit 14.3.7 af beregningseksempler på de forskellige berigtigelsesformer, har dannet grundlag for en beslutning om den valgte generationsskifteplan. Den mest optimale berigtigelsesform for Drift ApS, og dermed den valgte generationsskifteplan, er valgt ud fra de opstillede forudsætninger for både Junior A, Senior og Drift ApS.

Det skal bemærkes, at nedenstående beskrevne valg ikke nødvendigvis er den eneste løsning for Drift ApS.

15.4.2 Valg af berigtigelsesform

Valget af berigtigelsesform tager udgangspunkt i, at selskabet efter omstrukturering overdrages til Junior A med 50 % gave. Dette ud fra den betragtning, at generationsskiftet kan foretages med det samme, at dette efterlever kravene for både Senior og Junior A, samt at Senior har mulighed for at stille sine børn lige ved at give en lignende gave til Junior B.

Som angivet i afsnit 14.3.7, vil dette give en opnået kapital til Senior på i alt DKK 2.750.020⁸³, og en gaveafgift på to gange DKK 227.130, i alt DKK 454.260 til SKAT.

Ovenstående valg af generationsskifte kræver, som nævnt, at der foretages en skattefri aktieombytning, samt en gren spaltning af ejendommen. Derfor er det antaget, at generationsskiftet er planlagt og indledt i god tid, således at dette er på plads før selve overdragelsen finder sted.

⁸³ Såfremt det vælges, at salgssummen for Ejendom ApS udloddes med det samme.

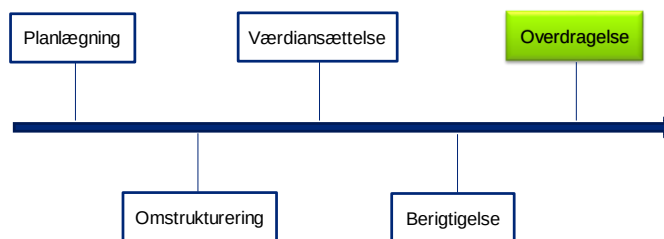
15.4.3 Overdragelse

Ovenstående valg af modeller er valgt for at foretage et optimalt generationsskifte for Drift ApS. Forudsætningerne taget i betragtning, er Drift ApS ført videre til Junior A med succes.

Senior har ved valgte generationsskiftemodel, fået sit ønske opfyldt om, at virksomheden skal forblive familieejet, samtidig med, at han har fået den fornødne kapital til at fortsætte livet som pensionist.

Endvidere har han fået stillet børnene lige. Junior A har fået ejerskabet af virksomheden, og Junior B har fået en gave på DKK 1.574.000.

Dermed kan Junior efter Senior har udstået den 3-årige periode med holdingkravet, afstå virksomheden, og overdrage denne til Junior A.

16 Konklusion

Denne afhandling har belyst emnet generationsskifte af hovedaktionærvirksomhed. Dette har krævet en beskrivelse af både teoretiske og praktiske forhold omkring forberedelse og gennemførelsen heraf. For at gennemføre et optimalt generationsskifte er det nødvendigt at have indgående kendskab til den gældende lovgivning, og lige så vigtigt er det at have kendskab til de faktiske forhold omkring overdrager, erhverver samt virksomheden selv. Således er planlægningen af generationsskiftet en vigtig faktor, der skal overvejes og undersøges inden der foretages nogle selskabs- og skattemæssige tiltag som f.eks. omstrukturering og værdiansættelse.

I nærværende afhandling er forudsætningen, at Senior ønsker at virksomheden skal forblive familieejet. Derfor ser han den gerne overdraget til den ene af hans sønner, Junior A, der ligeledes ønsker at drive virksomheden videre og overtage ejerskabet.

De indledende overvejelser omkring gennemførelse af generationsskifte kan deles op i den såkaldte bløde og hårde del. Den bløde del være sig de strategiske, forretningsmæssige og ledelsesmæssige forhold, i modsætning til den hårde del, der tager udgangspunkt i de økonomiske og likviditetsmæssige forhold, der gør sig gældende for hhv. overdrager, erhverver og virksomhed.

Det forudsættes, at Junior A har de strategiske og ledelsesmæssige egenskaber, der kræves for at virksomheden kan drives videre og fortsætte den positive udvikling. Økonomisk set har Senior en stor del af sin formue stående som opsparring i virksomheden, hvorfor det er et krav for ham, at han får en betaling for overdragelsen, således at han kan leve livet som pensionist. Endvidere bemærkes det, at Junior A ikke har en beskeden økonomi, hvorfor det er relevant at se på hvorledes denne balancegang omkring hhv. overdrager og erhverver kan opfylde succeskriterierne for alle parter.

Planlægningen af generationsskiftet stiller således betingelserne for den videre gennemgang af generationsskiftet, herunder en stillingtagen til relevante omstruktureringsmodeller. De særligt relevante omstruktureringsmodeller, der er behandlet i denne afhandling er aktieombytning, fusion og spaltning, der alle har lovmæssig hjemmel i aktieavancebeskatningsloven og fusionsskatteloven. Aktieombytning, der har lovhjemmel i ABL § 36, stk. 1-7, har flere fordele for gennemførelsen af et generationsskifte for Drift ApS. Den opnåede holdingstruktur betyder, at der kan udloddes skattefrit udbytte fra driftselskabet, således at der kan spekuleres i at slanke selskabet fra eventuelt opsparet kapital, og dermed lette finansieringsbyrden for erhverver. Endvidere giver en aktieombytning den fordel, at man kan afstå virksomheden helt eller delvist uden skattemæssige konsekvenser.

For at gennemføre en aktieombytning skattefrit med tilladelse, skal der tages stilling til de objektive og subjektive betingelser. For at overholde de objektive betingelser skal aktionæren i det indskydende selskab være fuldt skattepligtig i Danmark. Endvidere er det en betingelse, at der udstedes aktier i forbindelse med ombytningen, hvorfor ombytningen ikke udelukkende kan ske ved en kontant udligningssum. Samtidig er det en betingelse, at der

ikke kan ske en formueforskydning mellem de indskydende selskaber. Ombytningen skal foretages inden for en periode på 6 måneder.

De subjektive betingelser i ABL § 36, stk. 1-3 kræves også overholdt, og betinger, at der skal være tale om en forretningsmæssig grund. Overordnet set er det en betingelse, at overdragelsen begrundes konkret ud fra et forretningsmæssigt og økonomisk grundlag, og ombytningen skal foretages ud fra en forventning om, at den opnåede struktur skal være en fremadrettet tilstand. Såfremt der ikke foreligger en forretningsmæssig begrundelse, vil dette give anledning til at vurdere, at hovedformålet med aktieombytningen er skatteundgåelse eller skattesvig, hvorfor der således ikke vil blive givet tilladelse.

Tilladelse er ikke et krav for at foretage en skattefri aktieombytning. Får man ikke tilladelsen eller vælger man at fortage den skattefrie aktieombytning uden at ansøge, er man underlagt det 3-årige holdingkrav, der medfører, at aktieombytningen bliver skattepligtig såfremt selskabet afstås eller likvideres i den 3-årige periode.

Når man er underlagt holdingkravet er det altså relevant at holde sig for øje, at en eventuel likvidation af selskabet også vil blive betragtet som en afståelse, hvorfor det skal overvejes nøje hvorvidt man ønsker at foretage en skattefri aktieombytning uden tilladelse, når der er usikkerhed omkring virksomhedens fortsatte drift. I nogle tilfælde kan det være relevant at foretage en kapitalforhøjelse i selskabet, for at skaffe den fornødne likviditet og dermed minimere risikoen for at virksomheden må dreje nøglen om. Da det, alt andet lige, altid vil være at foretrække at have tilladelse fra SKAT, er det derfor anbefalelsesværdigt, at der indhentes et bindende svar, såfremt man har forudsætninger for at begrunde ombytningen med en konkret forretningsmæssig årsag.

En anden væsentlig omstrukturering, som også er anvendelig for Drift ApS i forbindelse med overdragelsen, er muligheden for den skattefrie spaltning. Denne muliggør, at enkelte eller samtlige aktiver overføres til et eller flere nystiftede selskaber, jf. FUL § 15a, stk. 2. Såfremt alle aktiver og passiver overføres til to eller flere selskaber kaldes spaltningen en ophørsspaltning. Fraspaltes enkelte aktiver af virksomheden benævnes spaltningen en grenspaltning. På samme måde som ved aktieombytning gælder reglerne omkring de objektive og subjektive betingelser. De objektive betingelser medfører, at vederlæggelsen for virksomheden til aktionærerne sker i samme forhold som det har været inden spaltningen. Endvidere er det en betingelse såfremt virksomheden grenspaltes, at denne del af virksomheden skal udgøre en driftsrelateret "gren" af virksomheden. Betingelsen omtales grenkravet, jf. FUL § 15c, stk. 2. De subjektive betingelser kræver, i lighed med aktieombytning, at de konkrete omstændigheder og begrundelsen for den skattefrie spaltning kan forklares med en forretningsmæssig årsag. Eksempler på dette, der i øvrigt tidligere har været godkendt af SKAT, kan være risikoafdækning af opsparet kapital, samt lettere adgang til nye ejere.

Endvidere er begrundelsen, at der skal ske et generationsskifte, et argument for at foretage den skattefrie spaltning, hvis blot begrundelsen står sammen med den konkrete forretningsmæssige begrundelse, og dermed ikke står som et grundlag alene.

Ved brug af den skattefrie spaltning, har Drift ApS mulighed for at fraspalte den ikke driftsrelaterede ejendom, der ligger i Drift ApS og udgør en stor del af aktivmassen. Dette kan foretages med henblik på at minimere finansieringsbyrden for Junior A.

Da der i forvejen er foretaget en skattefri aktieombytning, kan Senior spekulere i om han efterfølgende vil afstå ejendomsselskabet skattefrit til eventuel 3. mand eller om han vil beholde dette og leve af driftsudbyttet.

Når planlægningen af generationsskiftet har fundet sted, og der er gennemført de relevante omstruktureringer, er det væsentligt at se på værdiansættelsen af de involverede selskaber. I denne afhandling vedrører dette værdiansættelsen af Drift ApS, både før og efter den skattefrie spaltning.

SKAT henviser i dag til, at unoterede aktier og anparter værdiansættes efter TSS Cirkulære 2000-09 og TSS Cirkulære 2000-10, samt TP vejledningen om værdiansættelse af kontrollerede transaktioner. Før afskaffelsen af formueskattekursen var der vejledninger til hvordan værdien af unoterede aktier og anparter skulle værdiansættes, både inden- og uden for den gaveafgiftsberettigede personkreds. Således kunne man tidligere anvende formueskattekursen til værdiansættelse inden for den gaveafgiftsberettigede personkreds, hvorimod TSS Cirkulæerne skulle anvendes til værdiansættelse af unoterede aktier ved overdragelse uden for denne personkreds.

Værdiansættelsesprincipperne er siden afskaffelsen af formueskattekursen i princippet blevet lettere at forholde sig til, da der nu kun er vejledningen i Cirkulæerne fra 2000 tilbage. Dermed er der ikke længere vejledninger til specifikke personkredse, der kan drage fordel af at værdiansætte til lavere handelsværdier. Dette synes at have en teoretisk sund fornuft, da der reelt set er tale om værdiansættelse af den samme genstand. Afskaffelsen af formueskattekursen bundede i, at værdien ofte blev beregnet langt lavere end ved anvendelsen af TSS Cirkulæerne. Modellen begunstigede særligt overdragelsen af unoterede aktier med store immaterielle aktiver, der ofte ramte langt fra handelsværdien.

Den største forskel mellem værdiansættelsesprincipperne var, at formueskattekursen ikke tillagde en beregnet goodwill, hvilket er tilfældet i TSS Cirkulære 2000-9. Her skal den beregnede goodwill, jf. TSS Cirkulære 2000-10, medtages i den videre beregning. Beregningerne på casevirksomheden i afsnit 11.7 viste, at værdiansættelsen af Drift ApS, inden ejendommen var fraspaltet, var DKK 900.000 højere efter TSS Cirkulære 2000-09 end ved værdiansættelse efter formueskattekursen. Afskaffelsen af formueskattekursen har altså store konsekvenser for overdragelsen af Drift ApS, da Junior A's finansieringsbyrde er DKK 900.000 højere end den oprindeligt ville være inden afskaffelsen. Det er bl.a. på baggrund af ovenstående værdiforskelle, at SKAT i år valgte at ændre i cirkulære nr. 185, og derved "lukke skattehullet", som de kaldte det.

For at tilrettelægge mulighederne for at foretage et optimalt generationsskifte, er det essentielt at forstå reglerne omkring skattemæssig succession. Ved generationsskifte har overdrageren mulighed for at overdrage virksomheden til den næste generation med skattemæssig succession, såfremt der ikke er tale om et pengetanksselskab. Hvis ikke der overdrages med skattemæssig succession, betragtes overdragelsen som en

afståelse, hvorfor der vil udløses aktieavancebeskatning. Derfor vil det som udgangspunkt altid være en fordel, at generationsskifte med succession, og dermed opnå en skatteudskydelse på ubestemt tid. Skattemæssig succession kan anvendes på overdragelser til fysiske personer inden for familiekredsen eller til nære medarbejdere.

Det er essentielt at forstå, at ovennævnte relevante omstrukturingsmodeller alle kan foretages skattefrit, da modellerne bygger på et successionsprincip, der medfører, at skattebelastningen udskydes, og afregnes på et senere tidspunkt, når aktierne eller anparterne afstås eller virksomheden bliver likvideret.

Når der overdrages med skattemæssig succession succederer erhververen i de skattemæssige værdier der hviler på aktierne, og bliver godtgjort for denne skattebelastning, der skal afregnes på et senere tidspunkt ved, at der beregnes en såkaldt passivpost. Denne beregnes som 22 % af den skattemæssige avance der hviler på aktierne.

Den sidste væsentlige ting i forbindelse med generationsskifte er en stillingtagen til hvorledes overdragelsen skal berigtiges. Da det mere er undtagelsen end reglen, at overdrager har den fornødne økonomi til at overdrage hele virksomheden som gave til den næste generation, er det ofte væsentligt at se på, hvilke muligheder der er for berigtigelsen af overdragelsen af virksomheden. Typisk vil erhverver også have begrænsede økonomiske muligheder, hvorfor det kan være et krav, at han/hende enten modtager virksomheden som gave helt eller delvist eller at generationsskiftet bliver finansieret ved alternative berigtigelsesformer.

Såfremt overdrager vælger at give virksomheden som gave helt eller delvist, skal der afregnes en gaveafgift til SKAT på 15 % af den del der overstiger DKK 59.800, jf. BAL § 22, stk. 1 og BAL § 23, stk. 1.

Såfremt der overdrages med skattemæssig succession, vil erhverver blive godtgjort med en passivpost, jf.

Kildeskattelovens § 33 D. Dette for at godtgøre for den skattebelastning der hviler på aktierne, der reelt ikke er en del af gaven, men snarere en gældsovertagelse. Ud over kontant vederlag og gave, kan overdragelsen også berigtiges ved hhv. gældbrev og anfordringslån. Et gældsbrev sidestilles typisk med et almindeligt lån indeholdende en forrentning, ydelse, løbetid og en fastlagt kurs, hvorimod anfordringslånet typisk vil være rentefrit og desuden indfries til kurs 100. Dog med den præmis, at kreditor til enhver tid kan kræve lånet indfriet. Endvidere kan berigtigelsen ske i form af løbende ydelser. Dette være sig kontante beløb, men også naturalier som f.eks. retten til fri bil eller bolig.

Et alternativ til skattemæssig succession og øvrige finansieringsformer, er anvendelsen af A/B-modellen. Modellen letter finansieringsbyrden for erhverver, ved at lade det selskab der skal overdrages, finansiere generationsskiftet. Dette sker ved at opdele aktierne i det selskab der skal overdrages, i A- og B-aktier, hvor A-aktierne tildeles en særlig forlodsudbyttet svarende til handelsværdien af selskabet. Når overdrager har modtaget hele sit forlodsudbytte inkl. forrentning, vil aktieklasserne blive ophævet, og erhverver kan købe overdragets del af virksomheden til en i forvejen aftalt pris. Anvendelsen af A/B-modellen kan dog synes noget risikabel at bruge, da det er svært at spå om virksomhedens fremtid, hvorfor der vil være en risiko for, at overdrager aldrig får den forventede fulde handelsværdi for selskabet. Derfor tillægges en forrentning af forlodsudbyttet, der modsvarer den

risiko overdrager tager, ved at lade vente på at få udbyttet ud af virksomheden. Typisk vil der endvidere blive sat en åremålsbegrænsning, der angiver hvornår forlodsudbyttet skal være færdigbetalt.

I denne afhandling er det, jf. afsnit 15.4 besluttet, at overdragelsen af Drift ApS berigtiges ved 50 % gave og 50 % kontant vederlag.

17 Perspektivering

Gennem mit arbejde med denne afhandling er jeg blevet klar over, at der er en række forhold i forbindelse med generationsskifter, der giver anledning til kritiske spørgsmål. Primært i forbindelse med arbejdet med de anvendte værdiansættelsesmodeller opstår der spørgsmål til nuværende praksis.

17.1 Værdiansættelse i forbindelse med generationsskifter

Allerede inden ændringen af formueskattekursen, har der været diskussioner om, om de nuværende vejledninger og gældende praksis for deres anvendelse, er det mest korrekte ift. at man ønsker at beregne en markedsværdi. Både formueskattekursen og TSS cirkulærene tager udgangspunkt i “gamle tal”, og værdiansætter således virksomhedens værdi i dag, på baggrund af realiserede resultater. Idet ingen af modellerne tager højde for den kommende udvikling, kan der stilles spørgsmålstegn ved, om værdiansættelserne er retvisende. Et alternativ til de nuværende modeller kunne være discounted cashflow modeller, der udelukkende baseres på fremtidige resultater og budgetter. Fordele ved disse modeller er, at de forsøger at værdiansætte den fremtidige værdi, idet der tages højde for kendte forhold efter år 1.

Den 5. februar 2015 blev formueskattekursen ændret, således at det nu ikke længere er en mulighed at benytte denne fordelagtige værdiansættelsesmodel. Ministeriets begrundelse for ændringerne var, at modellen ikke gav et retvisende billede. Dette hænger imidlertid fint sammen med diskussionerne omkring de resterende vejledninger til værdiansættelse i forbindelse med f.eks. et generationsskifte. I forlængelse heraf kan man så undre sig over, at man ikke også stiller spørgsmålstegn ved cirkulære TSS 2000-9 og TSS cirkulære 2000-10.

17.2 Værdien af hjælp fra SKAT

Som beskrevet i tidligere afsnit, kan det i flere tilfælde være en god ide at indhente bindende svar fra SKAT. Dette kan både være et bindende svar omkring fremtidige strukturændringer og værdiansættelser i forbindelse med et forestående generationsskifte. Før i tiden har et bindende svar haft stor værdi, idet man på denne måde kan få SKAT til at godkende den værdi man har beregnet. En sådan godkendelse er meget værdifuld idet en “forkert” værdi kan have væsentlige konsekvenser. Muligheden for at indhente bindende svar vedr. værdiansættelser vil dog snart ændre sig. I forbindelse med den for nyligt offentliggjorte skattely-pakke, foreslog man, at bindende svar vedr. en række forhold ikke skal være bindende for SKAT alligevel. Netop et bindende svar om værdiansættelse vil således formentlig fremover ikke være bindende for SKAT. Denne manglende sikkerhed kan betyde, at der fremover vil ske flere reguleringer af værdiansættelser, idet man formentlig kan forvente at SKAT vil have fokus

på værdiansættelser i forbindelse med generationsskifter, idet de har ændret formueskattekursen og herudover generelt har meget fokus på skattehuller i lovgivningen.

17.3 Stigende usikkerhed

I forbindelse med ændringerne i formueskattekursen, blev muligheden for at overdrage en ejendom til den seneste offentlige ejendomsvurdering med en afvigelse på maksimalt 15 % fastholdt. På trods heraf er der fornyligt afsagt en overraskende dom i følgende afgørelse SKM2015.302. Afgørelsen omhandler værdiansættelse af to ejendomme, hvoraf der skulle beregnes gaveafgift. Idet SKAT ikke mente at de beregnede værdier var på markedsniveau, bad SKAT om en sagkyndig vurdering af ejendommene. Dette kunne man imidlertid ikke forstå, da der i mange år har været retskrav jf. cirkulære nr. 185 om at værdiansætte ejendomme til den offentlige ejendomsværdi reguleret for maksimalt 15 %. Herudover mente man at det har været praksis i flere år, at værdiansætte ejendomme til overdragelse mellem parter inden for den gaveafgiftsberettigede personkreds, på denne måde. Landsskatteretten godkendte SKAT's anmodning om en sagkyndig vurdering, hvilket aldrig er oplevet før.

Ovenstående eksempel viser, at det er utrolig vigtigt, at man sikrer sig at de værdier man beregner for det første tilnærmelsesvis tilsvarende handelsværdier, men herudover også at man kan dokumentere hvorfor man har værdiansat som man har. Det er således ikke nok, at give udtryk for at man har fulgt de af SKAT udstukne vejledninger.

Allerede inden SKAT's øgede fokus på bl.a. værdiansættelser og skattehuller de seneste år, var det svært for menige mennesker at finde rundt i SKAT's vejledninger og finde ud af hvordan et generationsskifte bør gennemføres. Herefter er det kun blevet mere vanskeligt, og tilsyneladende er det snart tæt på umuligt at få nogen form for bindende hjælp fra SKAT selv.

18 Litteraturliste

18.1 Faglitteratur

- Generationsskifte og Omstrukturering, 2. udgave med tillæg, Michael Serup
- Generationsskifte og Omstrukturering, Søren Halling & Birgitte Sølvkær
- Generationsskifte og Omstrukturering, Overgaard og Olesen, 4. udgave
- Skattelovsamling for studerende 2014/1
- Hovedaktionæren – Skatte- og momsrådgivning, Dorthe B. Madsen & Ebbe Melchior

18.2 Artikler & brochurer

- <https://www.danskrevision.dk/Raadgivning/Documents/Generationsskifte%20-%20brochure.pdf>
- <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/dk/Documents/tax/Generationsskiftebog.pdf>

18.3 Hjemmesider

- www.igenerationer.dk
- www.skat.dk
- www.tax.dk
- www.skm.dk

18.4 Love

- Aktieavancebeskatningsloven (ABL)
- Boafgiftsloven (BAL)
- Fusionsskatteloven (FUL)
- Ligningsloven (LL)
- Kildeskatteloven (KSL)
- Selskabsskatteloven

18.5 Cirkulærer og vejledninger

- TSS Cirkulære 2000-09
- TSS Cirkulære 2000-10
- Cirkulære 1982 nr. 185 (formueskattekursen)
- Den juridiske vejledning 2015-1
- TP vejledningen om kontrollerede transaktioner

19 Bilag

19.1 Bilag 1 – Balance pr. 31 december 2014

Balance pr. 31. december 2014

Aktiver

	Note	2014 kr.	2013 tkr.
Anlægsaktiver			
Materielle anlægsaktiver			
Grunde og bygninger	4	5.615.000	5.000
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar.....	4	<u>1.750.000</u>	<u>1.240</u>
Materielle anlægsaktiver		<u>7.365.000</u>	<u>6.240</u>
Anlægsaktiver i alt		<u>7.365.000</u>	<u>6.240</u>
Omsætningsaktiver			
Varebeholdninger		<u>0</u>	<u>0</u>
Tilgodehavender			
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		1.550.000	1.550
Andre tilgodehavender		<u>250.000</u>	<u>300</u>
		<u>1.800.000</u>	<u>1.850</u>
Likvide beholdninger		<u>1.100.000</u>	<u>500</u>
Omsætningsaktiver i alt		<u>2.900.000</u>	<u>2.350</u>
AKTIVER I ALT		<u><u>10.265.000</u></u>	<u><u>8.590</u></u>

Balance pr. 31. december 2014

Passiver

	Note	2014 kr.	2013 tkr.
Egenkapital			
Selskabskapital	5	80.000	500
Overført resultat	5	6.100.000	3.830
Forslag til udbytte for regnskabsåret		0	0
		<u>6.180.000</u>	<u>4.330</u>
Gældsforpligtelser			
Langfristede gældsforpligtelser			
Langfristet gæld til kreditinstitutter		<u>2.150.000</u>	<u>2.750</u>
Kortfristede gældsforpligtelser			
Udskudt skat		0	0
Kortfristet gæld til kreditinstitutter		160.000	160
Leverandører af varer og tjenesteydelser		1.170.000	900
Selskabsskat		350.000	250
Anden gæld		<u>255.000</u>	<u>200</u>
		<u>1.935.000</u>	<u>1.510</u>
Gældsforpligtelser i alt		<u>4.085.000</u>	<u>4.260</u>
PASSIVER I ALT		<u><u>10.265.000</u></u>	<u><u>8.590</u></u>
Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser	6		

19.2 Bilag 2 – Modellernes følsomhed

19.2.1 TSS Cirkulære 2000-10

TSS Cirkulære 2000-10 - Værdiansættelse af goodwill			
i kr.	2012	2013	2014
Resultat før skat	1.200.000	1.800.000	1.500.000
Reguleringer			
- Ikke udgiftsført løn fra medarbejdende ægtefæller	-	-	-
+ Finansielle udgifter	75.000	80.000	70.000
- Finansielle indtægter	(110.000)	(100.000)	(80.000)
- Ekstraordinære poster i henhold til ÅRL	-	-	-
+ Afskrivninger på tilkøbt goodwill	-	-	-
Reguleret resultat	1.165.000	1.780.000	1.490.000
Vægtning	1	2	3
	1.165.000	3.560.000	4.470.000
Sum			9.195.000
Vægtet reguleret resultat			1.532.500
Udviklingstendens (hvis konstant udvikling) ((2014-2012)/2)			1.532.500
Driftsherreløn 50% (dog min. 250 t.kr. og maks. 1.000 t.kr.)			-
			1.532.500
Forrentning af aktiver (kapitalafkast sats 2% for 2014 jf. VSL §9 + 3% = 5% i alt)	5%		(513.250)
Rest til forrentning af goodwill			1.019.250
Kapitaliseringsfaktor ved levetid på 7 år	3,14		3.195.728
Beregnet goodwill			3.195.728

19.2.2 TSS Cirkulære 2000-09

TSS-cirkulære 2000-09 - Værdiansættelse af anparter i Drift ApS				
Egenkapital jf. regnskab				6.600.000
Ejendomsværdi (offentlig ejendomsvurdering)	5.615.000			
- Ejendomsværdi jf. regnskab	(5.615.000)			
	-			
Goodwill (TSS 2000-10)		3.195.728		
		3.195.728		
Udskudt skat	22%	(703.060)		2.492.668
I alt				9.092.668
I alt afrundet				9.100.000

19.2.3 Cirkulære nr. 185

Indtjeningsevne	2012	2013	2014
	kr.	kr.	kr.
Skattepligtig indkomst	1.200.000	1.800.000	1.500.000
Underskud fra tidligere år	0	0	0
Reguleret indkomst	1.200.000	1.800.000	1.500.000
Skat 24,5 %	-294.000	-441.000	-367.500
Indtjening	906.000	1.359.000	1.132.500
Selskabskapital	500.000	500.000	500.000
Indtjeningsevne i procent	1,81	2,72	2,27
Gennemsnitlig indtjening			2,27
Kapitaliseringsfaktor	11,5		
Gennemsnitlig indtjening * kapitaliseringsfaktor			26,05
Indre værdi			
			2014
Egenkapital jf. regnskab			6.600.000
Regnskabsmæssig værdi debitorer		-1.550.000	
Skattemæssige værdi debitorer		1.650.000	
Regnskabsmæssig værdi driftsmidler		-1.750.000	
Skattemæssige værdi driftsmidler		1.350.000	
Regnskabsmæssig værdi ejendom		-5.615.000	
Skattemæssige værdi ejendom		5.500.000	
Udskudt skat ej afsat i regnskab		91.300	
Reguleringer i alt		-323.700	-323.700
Skattemæssig egenkapital 31/12-2014			6.276.300
Anparternes indre værdi som procent af selskabskapitalen			12,55
Anparternes kapitaliseret værdi som procent af selskabskapitalen			10,04
Anparternes værdi			
	Faktorer	Kurs	
Kapitaliseret indtjeningsevne		11,50	26,05
Indre værdi		80%	10,04
Total			36,09
Formueskattekursen			18,04
Anparternes værdi efter cirkulæret nr. 185 af 17-11-1982			9.022.395
I alt afrundet			9.000.000

19.3 Bilag 3 – Værdiansættelse efter omstrukturering

19.3.1 TSS Cirkulære 2000-10

TSS Cirkulære 2000-10 - Værdiansættelse af goodwill			
i kr.	2012	2013	2014
Resultat før skat	1.200.000	1.500.000	1.800.000
Reguleringer			
- Ikke udgiftsført løn fra medarbejdende ægtefæller	-	-	-
+ Finansielle udgifter	75.000	80.000	70.000
- Finansielle indtægter	(110.000)	(100.000)	(80.000)
- Ekstraordinære poster i henhold til ÅRL	-	-	-
+ Afskrivninger på tilkøbt goodwill	-	-	-
Reguleret resultat	1.165.000	1.480.000	1.790.000
Vægtning	1	2	3
	1.165.000	2.960.000	5.370.000
Sum			9.495.000
Vægtet reguleret resultat			1.582.500
Udviklingstendens (hvis konstant udvikling) ((2014-2012)/2)			300.000
			1.882.500
Driftsherreløn 50% (dog min. 250 t.kr. og maks. 1.000 t.kr.)			-
			1.882.500
Forrentning af aktiver (kapitalafkast sats 2% for 2014 jf. VSL §9 + 3% = 5% i alt)	5%		(232.500)
Rest til forrentning af goodwill			1.650.000
Kapitaliseringsfaktor ved levetid på 7 år	3,14		5.173.364
Beregnet goodwill			5.173.364

19.3.2 TSS Cirkulære 2000-09

TSS-cirkulære 2000-09 - Værdiansættelse af anparter i Drift ApS			
Egenkapital jf. regnskab			565.000
Ejendomsværdi (offentlig ejendomsvurdering)		-	
- Ejendomsværdi jf. regnskab		-	
		-	
Goodwill (TSS 2000-10)		5.173.364	
		5.173.364	
Udskudt skat	22%	(1.138.140)	4.035.224
I alt			4.600.224
I alt afrundet			4.600.000